

U S T A V
TUZLANSKOG KANTONA

(neslužbeni prečišćeni tekst)

Tuzla, septembar 2005. godine

Izdavač: Služba Skupštine Tuzlanskog kantona
Kazan mahala br. 2 Tuzla

Priredivači: Hazim Rančić, Ahmet Smajović i Enisa Hasanagić

Recenzent: Prof. dr. Omer Ibrahimagić

Lektor: Sadeta Subašić

Tehnička priprema: Enver Jahić

Štampa: DOO "PrintCom" Tuzla

Za štampariju: Zikriyah Hadžimehmedović Zićo

Tiraž: 300 primjeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

342.4:353.71 (497.6 Tuzla) (094.5)

TUZLANSKI kanton, Ustav
Ustav Tuzlanskog kantona : (neslužbeni
prečišćeni tekst). - Tuzla : Služba Skupštine
Tuzlanskog kantona, 2005. - 145 str. ; 21 cm

COBISS.BH-ID 14419206

Mišljenjem Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke broj 04-15-3023/05 od 19. 07. 2005. godine publikacija "Ustav Tuzlanskog kantona - neslužbeni prečišćeni tekst", priredivača Hazima Rančića, Ahmeta Smajovića i Enise Hasanagić, je proizvod iz člana 13. tačka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, na koji se ne plaća porez na promet.

Ustav Tuzlanskog kantona - neslužbeni prečišćeni tekst
(Ustavni zakon i Amandmani I - X na Ustavni zakon, Osnovni tekst Ustava Tuzlansko-
-podrinjskog kantona, Amandmani I - LXXXII, Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona sa
amandmanima, Ustav Tuzlanskog kantona - neslužbeni prečišćeni tekst)

Priredili: Hazim Rančić, Ahmet Smajović i Enisa Hasanagić
Predgovor: Priredivači

PREDGOVOR

Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Federacija Bosna i Hercegovina definisana je kao zajednica kantona. U članu V.1.4. Ustava Federacije BiH, određeno je da svaki kanton ima svoj ustav kojim se osigurava zaštita prava i sloboda utvrđena Ustavom Federacije BiH i funkcionisanje zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, kao i drugih institucija i organa.

Konstituisanjem kantonalnog zakonodavnog tijela postojala je potreba i obaveza za donošenje Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona, kojim bi se uspostavilo ustavno uređenje ovog kantona. U vrijeme konstituisanja Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona, ustavno-pravno uređenje ovog kantona uspostavljeno je Ustavnim zakonom Kantona iz razloga što se u to vrijeme nije raspolagalo svim potrebnim elementima za donošenje cjelovitog Ustava. Primjeri za to su slijedeći:

- propisi koji bliže uređuju lokalnu samoupravu doneseni su nakon usvajanja Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona.

- odluke o gradu kao jedinici lokalne uprave i samouprave, djelokrug grada i gradskih institucija utvrđene su tek usvajanjem Amandmana II - XXIV na Ustav Federacije BiH, dana 5. juna 1996. godine.

Donošenjem pomenutih propisa, stekli su se uslovi da se Ustavom Kantona cjelovitije uredi lokalna samouprava i druga pitanja, koja predstavljaju ustavnu materiju. Zbog naprijed navedenih razloga i potrebe da se ustavno-pravno uređenje Tuzlansko-podrinjskog kantona uredi ustavom, stekli su se uslovi za donošenje Ustava ovog kantona.

Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona je, na sjednici od 19. 6. 1997. godine usvojila Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona i donijela Odluku o proglašenju Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona. Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona je stupio na snagu u ponoć 19. 6. 1997. godine i objavljen u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona" broj 7/97.

Od 1997. godine do kraja 2004. godine, na Ustav Tuzlanskog kantona doneseno je 82 amandmana.

S obzirom da veliki broj amandmana otežava korištenje i primjenu Ustava Tuzlanskog kantona u kojem su neki članovi mijenjani više puta, neophodno je bilo pripremiti neslužbeni prečišćeni tekst Ustava Tuzlanskog kantona.

U brošuri, za koju se nadamo da će olakšati korištenje Ustava Tuzlanskog kantona, dat je Ustavni zakon sa amandmanima od I do X, radi praćenja ustavno-pravnog kontinuiteta na području Kantona. Osnovni tekst Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona, tekst Amandmana I - LXXXII na Ustav Tuzlanskog kantona, tekst Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona sa amandmanima na pojedine odredbe i kratkim obrazloženjem razloga izmjena pojedinih članova, i neslužbeni prečišćeni tekst Ustava Tuzlanskog kantona.

Izmjene Ustava Tuzlanskog kantona vršene su šest puta.

Amandman I je usvojen i proglašen 26. 2. 1999. godine, Odlukom Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona, broj 01-011-79-23/99. Objavljen je u “Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona”, broj 3/99. Stupio je na snagu u ponoć 26. 2. 1999. godine i ovim amandmanom je izmjenjen naziv kantona.

Amandmani II - VI su usvojeni i proglašeni 22. 9. 1999. godine, Odlukom Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona, broj 01-011-374-16/99. Objavljeni su u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”, broj 13/99.

Ovim amandmanima se u vezi sa promjenom naziva kantona pristupilo izmjeni naziva Ustava Kantona, kao i ostalih odredbi Ustava Tuzlanskog kantona u kojima se pominjao naziv.

Također je, u okviru ovih amandmana a u vezi s inicijativom OSCE-a - PIK, izvršena izmjena Ustava Tuzlanskog kantona u pogledu broja članova općinskih i gradskih vijećnika, te izvršeno usklađivanje Ustava Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku u vezi sa presudom Ustavnog suda za korištenje termina “županija”.

Amandmani VII - XII su usvojeni i proglašeni Odlukom Skupštine Tuzlanskog kantona, broj 01-011-272-5/00, na sjednici od 21. 6. 2000. godine, a stupili su na snagu u ponoć 21. 6. 2000. godine. Objavljeni su u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”, broj 10/2000.

Ovim amandmanima je, u vezi sa inicijativom OHR-a i OSCE-a, usklađen broj poslanika Skupštine Tuzlanskog kantona u omjerima koje je preporučila Radna grupa za Izborni zakon. Također je izvršeno usklađivanje i broja članova i izvršena reorganizacija kantonalne izvršne vlasti.

Amandmani XIII - XLI su usvojeni od strane Skupštine Tuzlanskog kantona na sjednici od 11. 9. 2002. godine. Odlukom o proglašenju amandmana, broj 01-01-465-15/02 od 11. 9. 2002. godine proglašeni su i stupili na snagu u ponoć 11. 9. 2002. godine. Objavljeni su u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”, broj 14/02.

U vezi sa donošenjem Odluke Visokog predstavnika za BiH, broj 149/02 od 19. 4. 2002. godine o izmjenama i dopunama Ustava FBiH (“Službene novine Federacije BiH”, broj 16/02”) i obaveza koja proističe iz Amandmana LII, u članu 11d. - izvršena su bitna usaglašavanja Ustava Tuzlanskog kantona u vezi sa pitanjem konstitutivnosti naroda, čime su osigurane pravne pretpostavke da sva tri naroda budu konstitutivna na cijelom prostoru BiH.

Implementacija Odluke o konstitutivnosti i ustavne reforme su u ovoj fazi dovele do promjena u pogledu trajanja mandata izabranih zvaničnika.

Također su izvršene neophodne izmjene u oblasti sudske vlasti.

Amandmani XLII - LXXIII su usvojeni na sjednici Skupštine Tuzlanskog kantona od 22. 4. 2004. godine, proglašeni su Odlukom, broj 01-01-593-18/03 od 22. 4. 2004. godine i stupili na snagu u ponoć istog dana. Objavljeni su u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”, broj 6/04.

Ovi amandmani predstavljaju izmjenu Ustava Tuzlanskog kantona u kojoj su sadržane odredbe u vezi sa utvrđivanjem mehanizma za ostvarenje vitalnog nacionalnog interesa. Također je u vezi sa Odlukom Visokog predstavnika za BiH, broj 41/02, ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/02), kojom su proglašeni Amandmani, a kojima je, između ostalog, ukinuta funkcija predsjednika kantona, bilo neophodno pristupiti izmjenama Ustava Tuzlanskog kantona.

S obzirom da su Odlukom Visokog predstavnika za BiH, broj 36/02. od 6. 10. 2002. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/02) proglašeni Amandmani na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, kojima je na drugačiji način tretirano pitanje imuniteta, i ta izmjena se odrazila na izmjenu Ustava Tuzlanskog kantona.

Amandmani LXXIV - LXXXII su usvojeni na sjednici Skupštine Tuzlanskog kantona od 21. 9. 2004. godine, a proglašeni su Odlukom o proglašenju Amandmana, broj 01-01-432-84/04 od 21. 9. 2004. godine i stupili na snagu u ponoć 21. 9. 2004. godine. Objavljeni su u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", broj 10/04.

Navedenim amandmanima je izvršeno usklađivanje Ustava Tuzlanskog kantona sa Amandmanima XCV - CII, Amandmanima CIII i CIV i Amandmanom CV na Ustav FBiH.

Amandmani na Ustav Tuzlanskog kantona obuhvataju izmjene Ustava koje se odnose na pitanja ostvarivanja lokalne samouprave, izbora, broja članova i trajanja mandata općinskog načelnika i gradonačelnika, te pitanja u vezi s nacionalnom strukturom policije i nadležnosti kantona kod uspostavljanja sudova.

Polazeći od, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, izraženih opredjeljenja bošnjačkog i hrvatskog naroda, kao i ostalih i građana Republike Bosne i Hercegovine, principa organizovanja i ustavnog uređenja Federacije Bosne i Hercegovine i njenih federalnih jedinica, suverenosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Bosne i Hercegovine, kao i uvjerenja da demokratske institucije, temeljene na poštovanju ljudskih prava i sloboda, najbolje osiguravaju ostvarenje demokratskih odnosa i principa, punu nacionalnu ravnopravnost i razvoj slobodnog tržišta, Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na osnovu člana V. 4. i 6. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 22. avgusta 1994. godine, usvaja

USTAVNI ZAKON

TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I USPOSTAVLJANJE KANTONA

Član 1.

Tuzlansko-podrinjski kanton (u daljem tekstu: Kanton) je federalna jedinica Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).
Granice Kantona utvrdiće se federalnim propisima.

Član 2.

Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, zajedno sa ostalima, i građani Kantona ostvaruju svoja suverena prava u Federaciji i Kantonu, u skladu sa Ustavom Federacije i ovim Ustavnim zakonom.

Član 3.

Sastav svih organa u Kantonu i općinama Kantona mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva, kantona odnosno općine, ukoliko Ustavom Federacije nije drukčije utvrđeno.

Član 4.

Službeno ime Kantona je: Tuzlansko-podrinjski kanton.

Član 5.

Sjedište Kantona je u Tuzli.

Član 6.

Kanton ima grb, zastavu i pečat, kao i druge simbole o kojima odluči Skupština Kantona.

Simboli Kantona upotrebljavaće se uz simbole Republike Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonom Federacije.

Za prihvatanje simbola potrebna je većina glasova u Skupštini Kantona.

Član 7.

Službeni jezici Kantona su bosanski i hrvatski jezik. Službeno pismo je latinica.

Ostali jezici se mogu koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.

II LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

Član 8.

U ostvarivanju svojih nadležnosti Kanton:

a) preduzima sve potrebne mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i predviđenih u instrumentima u Aneksu Ustava Federacije i djeluje u skladu sa Ustavom Federacije i ovim Ustavnim zakonom;

b) izvršava svoje nadležnosti, vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u svakoj općini.

Član 9.

Kanton posebno preduzima mjere za ostvarenje prava svih izbjeglica i raseljenih lica na slobodan povratak u prebivališta iz kojih su prognani, na povrat sve imovine oduzete u toku etničkog progona, kao i nadoknadu sve imovine koja im ne može biti vraćena.

Prava iz prethodnog stava ostvaruju se u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonodavstvom.

III SARADNJA SA OMBUDSMENIMA

Član 10.

Ombudsmeni štite ljudsko dostojanstvo, prava i slobode predviđene Ustavom Federacije, dokumentima navedenim u Aneksu Ustava Federacije i ovim Ustavnim zakonom. Ombudsmeni posebno rade na poništavanju posljedica kršenja prava i sloboda, nastalih etničkim progonom.

Organi Kantona i općina Kantona stvaraće uslove za rad ombudsmena i njihovih zamjenika.

IV NADLEŽNOSTI KANTONALNE VLASTI

Član 11.

Kanton ima sve nadležnosti koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a naročito za:

- a) donošenje odluka, u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i društvenog razvoja,
- b) uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga, koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Kantona,
- c) utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja,
- d) utvrđivanje i provođenje kulturne politike,
- e) utvrđivanje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata,
- f) utvrđivanje politike u vezi sa reguliranjem i osiguranjem javnih službi,
- g) donošenje propisa o korišćenju lokalnog zemljišta, uključujući zoniranje,
- h) donošenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti,
- i) donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti,
- j) utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji,
- k) provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite,
- l) stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa,
- m) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod pokroviteljstvom kantonalne vlasti oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima,
- n) donošenje propisa o lokalnoj samoupravi općina, uz odgovarajuću konsultaciju sa općinskim vlastima.

Član 12.

Kanton i Federacija su, u skladu sa Ustavom Federacije, nadležni za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava,
- b) zdravstvo,
- c) politiku zaštite i čovjekove okoline,
- d) komunikacijsku i transportnu infrastrukturu,
- e) socijalnu politiku,
- f) primjenu zakona i drugih propisa o državljanstvu,

- g) imigraciju i azil,
- h) turizam,
- i) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 13.

Nadležnosti iz člana 12. ovog Ustavnog zakona mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, u skladu sa odredbama Ustava Federacije i zakonom.

Član 14.

Kanton može, u skladu sa Ustavom Federacije, zakonom delegirati ili prenijeti dio svojih nadležnosti na federalnu vlast i općine.

Zakon iz prethodnog stava donosi se dvotrećinskom većinom.

V STRUKTURA KANTONALNE VLASTI

A. Zakonodavna vlast Kantona

1. Opće odredbe

Član 15.

Zakonodavnu vlast Kantona vrši Skupština.
Skupština Kantona je jednodomna.

Član 16.

Skupština Kantona (u daljem tekstu: Skupština) sastoji se od 50 poslanika.

Član 17.

Poslanici u Skupštini Kantona imaju dvogodišnji mandat.

Član 18.

Poslanike u Skupštini Kantona biraju birači na demokratskim i neposrednim izborima tajnim glasanjem na cijeloj teritoriji Kantona, u skladu sa Ustavom Federacije i zakonom. Svaki birač može dati jedan tajni glas bilo kojoj od registriranih stranaka.

Prije svakih izbora, svaka registrirana stranka objavljuje izbornu listu kandidata. Izabrani poslanici Skupštine iz svake stranke su osobe sa vrha liste te stranke, prema broju dobijenih glasova. Zamjene za poslanike vrše se od osoba koje slijede na ostatku liste.

Svaki birač može biti biran za kantonalnog poslanika.

Skupština će biti sazvana prvi put najkasnije deset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Član 19.

Skupština ima predsjedavajućeg, koji predstavlja Skupštinu, vrši funkciju predsjednika Kantona u slučaju da predsjednik Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost, potpisuje akta koja Skupština donosi i vrši i druge poslove određene Ustavnim zakonom i Poslovníkom Skupštine.

Član 20.

Skupština donosi Poslovnik, kojim se mogu utvrditi i drugi funkcioneri.

Član 21.

Skupština zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim poslovnikom Skupštine i objavljuje izvještaj o zasjedanjima i odlukama.

Član 22.

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv poslanika Skupštine, niti on može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji drugi način zbog izraženog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 23.

Naknada poslanicima Skupštine biće utvrđena zakonom Kantona i neće se povećavati niti smanjivati tokom izbornog mandata, osim za prilagođavanje troškovima života.

2. Nadležnost Skupštine Kantona

Član 24.

Skupština:

- a) priprema i usvaja Ustav Kantona, a po potrebi i Ustavni zakon i amandmane;
- b) bira predsjednika Kantona;

- c) bira kantonalne sudije;
  - d) utvrđuje nadležnost kantonalnih i općinskih sudova;
  - e) donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona;
  - f) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
  - g) odobrava zaključivanje međunarodnih sporazuma sa državama i međunarodnim organizacijama uz saglasnost zakonodavnog tijela Federacije, u skladu sa Ustavom Federacije;
  - h) donosi Poslovnik Skupštine;
  - i) bira predsjedavajućeg i druge funkcionere Skupštine, u skladu sa Poslovnikom Skupštine;
  - j) potvrđuje imenovanje Vlade Kantona;
  - k) bira delegate Kantona u Dom naroda zakonodavnog tijela Federacije iz svojih redova, u skladu sa Ustavom Federacije;
  - l) provodi istrage i u tu svrhu može zahtijevati svjedočenja, dokaze i dokumente, ne ulazeći u nadležnosti sudske vlasti;
  - m) vrši i druge poslove iz nadležnosti Kantona:
- Na zahtjev jedne trećine poslanika Skupština može pokrenuti postupak za utvrđenje da li su Ustav Kantona, Ustavni zakon Kantona i njihovi amandmani, predloženi zakon ili zakon koji je usvojila Skupština, u skladu sa Ustavom Federacije.

3. Odlučivanje u Skupštini

Član 25.

- Skupština dvotrećinskom većinom:
- a) priprema i usvaja Ustav Kantona,
  - b) priprema i usvaja Ustavni zakon Kantona i amandmane,
  - c) donosi zakon o prenošenju ili delegiranju kantonalne nadležnosti na općinsku ili federalnu vlast,
  - d) smjenjuje i razrješava predsjednika Kantona.

Član 26.

Ostale odluke Skupština donosi natpolovičnom većinom.

Član 27.

Kantonalni propisi stupaju na snagu kao što je u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

B. Izvršna vlast Kantona

1. Predsjednik Kantona

Član 28.

Kanton ima predsjednika.

Član 29.

Predsjednika Kantona biraju većinom glasova poslanici u Skupštini između kandidata koje oni predlože, na način predviđen u Poslovníku Skupštine.

Član 30.

Ukoliko predsjednik Kantona bude izabran iz reda poslanika Skupštine, prestaje mu mandat poslanika.

Član 31.

Predsjednik Kantona ima dvogodišnji mandat i ne može biti biran više od dva puta uzastopno.

Član 32.

Predsjednika Kantona, ukoliko je prekršio položenu zakletvu ili na neki drugi način obezvrijedio svoj položaj, Skupština može smijeniti.

Član 33.

Ukoliko mjesto predsjednika Kantona ostane upražnjeno, Skupština će izabrati novog predsjednika u roku od 30 dana.

U slučaju da predsjednik Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost, predsjedavajući Skupštine vršiće funkciju predsjednika Kantona.

Član 34.

Predsjednik Kantona nadležan je za:

- a) imenovanje Vlade Kantona, koju potvrđuje Skupština,
- b) predlaganje sudija kantonalnih sudova,
- c) potpisivanje odluka Skupštine nakon njihovog donošenja,

d) potpisivanje i ratificiranje međunarodnih sporazuma u ime Kantona, koje odobrava Skupština, uz saglasnost zakonodavnog tijela Federacije, u skladu sa Ustavom Federacije,

e) davanje pomilovanja za djela utvrđena kantonalnim zakonima,

f) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona ili Ustavni zakon i amandman na Ustav ili Ustavni zakon, predloženi zakon ili zakon koji je usvojila Skupština u skladu sa Ustavom Federacije,

g) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ kantonalne ili općinske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije,

h) razmatranje izvještaja ombudsmena i osiguravanje uslova za njihov rad,

i) raspuštanje Skupštine kad ona ne uspije donijeti budžet Kantona prije početka budžetske godine,

j) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima Federacije;

k) rukovođenje radom Vlade,

l) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova,

m) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva,

n) pripremanje prijedloga budžeta Skupštini,

o) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština.

2. Vlada Kantona

Član 35.

Kantonalna Vlada sastoji se od ministara čiji se broj utvrđuje Zakonom o vladi.

Član 36.

Ministre imenuje predsjednik Kantona, a imenovanje potvrđuje Skupština.

Član 37.

Skupština može:

a) smijeniti Vladu na prijedlog predsjednika Kantona,

b) izglasati nepovjerenje Vladi.

Član 38.

Predsjednik Kantona može razriješiti pojedinog ministra.

Član 39.

Organizacija Vlade Kantona uređuje se kantonalnim zakonom, u skladu sa ovim Ustavnim zakonom.

Zakonom Kantona utvrdiće se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost, u skladu sa Ustavom i drugim propisima, Federacije i ovim Ustavnim zakonom, tako da Vlada odražava nacionalni sastav stanovništva kao cjeline, ali, u svakom slučaju, da osigurava zastupljenost oba konstitutivna naroda.

Član 40.

Kantonalna Vlada nadležna je za:

- a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa,
- b) izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti,
- c) pripremu prijedloga budžeta,
- d) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena,
- e) nadzor nad istragom i krivičnim gonjenjem u vezi sa kršenjem kantonalnih zakona, kao i nadzor nad kantonalnom policijom,
- f) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine,
- g) vršenje drugih nadležnosti utvrđenih ovim Ustavnim zakonom i drugim propisima.

Član 41.

Svaki ministar odgovoran je za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu,
- b) pripremanje propisa iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi i davanje mišljenja i preporuka u vezi sa tim propisima,
- c) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti ministarstva kojim rukovodi,
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa u cilju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu,
- e) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi,
- f) davanje odgovora na pitanja poslanika u Skupštini, iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi,

- g) pomaganje predsjedniku Kantona u vođenju politike i izvršavanju zakona Kantona i drugih propisa,
- h) izvršavanje i drugih zadataka iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi.

Član 42.

U izuzetnim slučajevima, za vrijeme trajanja opasnosti po zemlju i Kanton i kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština, Vlada je ovlaštena da donosi propise od vitalnog značaja za Kanton iz nadležnosti Skupštine, kojima se ne mogu derogirati prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije, ovim Ustavnim zakonom i drugim propisima.

Propis donesen u skladu sa prethodnim stavom prestaje da važi čim prestanu okolnosti zbog kojih Skupština nije bila u mogućnosti da se sastane, a najkasnije 30 dana od njegovog objavljivanja.

Član 43.

Predsjednik Kantona i ministri ne mogu biti krivično gonjeni, niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

C. Sudska vlast Kantona

Član 44.

Sudsku funkciju u Kantonu vrše kantonalni i općinski sudovi.

Član 45.

Sudska vlast u Kantonu je samostalna i nezavisna i vrši se na osnovu Ustava i zakona Federacije i Kantona i ovog Ustavnog zakona.

Član 46.

Sudovi u Kantonu osiguravaju jednak položaj svim stranama u sudskim postupcima.

Član 47.

Svi sudski postupci su javni, ukoliko za određene izuzetne situacije, zakonom nije drukčije određeno.

Sve presude se javno objavljuju.

Član 48.

Kantonalni sudovi osnivaju se zakonom Kantona.

Član 49.

Kantonalni sudovi nadležni su da:

- a) odlučuju po žalbama na odluke općinskih sudova,
- b) odlučuju o stvarima koje ne spadaju u nadležnost općinskih sudova,
- c) odlučuju u slučajevima utvrđenim ovim Ustavnim zakonom,
- d) vrše i druge nadležnosti u skladu sa zakonom.

Član 50.

Odluke kantonálnih sudova donesene po žalbama na odluke općinskih sudova su konačne i obavezujuće, osim ako se radi o pitanjima predviđenim Ustavom i zakonom Federacije.

Član 51.

Jednoobraznost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred svim sudovima uspostaviće se zakonom Federacije.

Skupština može, u skladu sa zakonom Federacije, propisati dopunska pravila o organizaciji i upravljanju kantonálnim i općinskim sudovima.

U skladu sa pravilima iz prethodnog stava, svaki sud utvrđuje svoju unutrašnju organizaciju i u vezi s tim donosi dopunska pravila.

Član 52.

Zakonom Kantona utvrđuje se broj sudija.

Član 53.

Sudije kantonálnih sudova predlaže predsjednik Kantona iz reda uglednih pravnika, a bira ih Skupština, s tim da nacionalna struktura sudstva u cjelini odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona.

Član 54.

Sudije kantonálnih i općinskih sudova bit će u službi do dobi od 10 godina, ukoliko ne daju ostavku ili budu smijenjeni, i to:

- a) sudije kantonalnih sudova konsenzusom sudija Vrhovnog suda,
  - b) sudije općinskih sudova konsenzusom sudija najvišeg kantonalnog suda.
- Uslovi službe utvrdiće se posebnim zakonom Kantona.
Njihova primanja i ostale naknade neće biti umanjivane tokom njihove službe na kantonalnom i općinskom sudu.

Član 55.

Svaki kantonalni sud biraće predsjednika toga suda u skladu sa zakonom.

Član 56.

Sve sudije svih kantonalnih i općinskih sudova biće ugledni pravnici najviših moralnih osobina.

Sudije kantonalnih i općinskih sudova neće biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

D. Savjeti Kantona

Član 57.

Kanton može, zajedno sa drugim kantonima, osnivati savjete Kantona u cilju koordiniranja politike i aktivnosti u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa, te u sklopu Savjeta osnivati koordinaciona tijela, komisije i radne rupe radi razmjene informacija i usklađivanja aktivnosti Kantona u izvršavanju njihove nadležnosti, ali ne mogu obuhvatati vojne ili političke dogovore.

VI OPĆINSKE VLASTI

1. Opće odredbe

Član 58.

U ostvarivanju svojih nadležnosti svaka općina:

- a) preduzima sve potrebne mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i predviđenih u instrumentima u Aneksu Ustava Federacije, i djeluje u skladu sa Ustavom Federacije, ovim Ustavnim zakonom i statutom općine,
- b) izvršava svoje nadležnosti vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u toj općini.

Član 59.

U općini se ostvaruje lokalna samouprava i vrše poslovi predviđeni ovim Ustavnim zakonom i oni koje na njih delegira Kanton ili Federacija.

Lokalna samouprava ostvaruje se vršenjem nadležnosti utvrđenih ovim ustavnim zakonom, kantonalnim zakonom i statutom općine.

U općini se naročito:

a) stvaraju i razvijaju materijalni i drugi uslovi za život i rad i zadovoljavanje materijalnih i zajedničkih potreba, u skladu sa utvrđenom politikom i propisima Kantona i Federacije,

b) provodi utvrđena obrazovna politika,

c) preduzimaju mjere radi unapređenja lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti,

d) provodi utvrđena stambena politika,

e) provode propisi kantonalne vlasti o korišćenju lokalnog zemljišta i prostornog planiranja,

f) provodi socijalna politika i uspostavljaju službe socijalne zaštite,

g) izgrađuju i održavaju putevi, vodovodi i ostala infrastruktura lokalnog značaja,

h) preduzimaju mjere za osiguranje higijene i zdravlja,

i) upravlja javnim dobrima i dobrima u javnoj upotrebi lokalnog značaja,

j) donose propisi o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nije obezbijedila kantonalna ili federalna vlast,

k) donose propisi za izvršavanje općinskih nadležnosti,

l) obezbjeđuju opći uslovi za snabdijevanje građana i vršenje uslužnih djelatnosti.

Član 60.

Općina ima statut.

Statut i drugi propisi općine moraju biti u skladu sa Ustavom Federacije, ovim Ustavnim zakonom i kantonalnim zakonodavstvom.

2. Općinsko vijeće

Član 61.

Svaka općina ima općinsko vijeće.

Član 62.

Broj članova općinskog vijeća utvrđuje se statutom općine, s tim da ne može biti manji od 15 ni veći od 30.

Član 63.

Mandat članova općinskog vijeća je dvije godine, s tim da mandat prvih članova općinskog vijeća traje jednu godinu.

Član 64.

Općinske vjećnike biraju, demokratskim putem, birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine. Svaki birač ima pravo glasati za bilo koju registriranu stranku i biti biran za vjećnika. Svaka stranka će dobiti broj vjećničkih mjesta srazmjerno procentu osvojenih glasova.

Član 65.

Općinsko vijeće je nadležno za:

- a) pripremanje i donošenje statuta općine, koji se usvaja dvotrećinskom većinom,
- b) izbor i smjenjivanje općinskog načelnika,
- c) usvajanje općinskog budžeta i donošenje propisa o oporezivanju i osiguravanje na druge načine potrebnog finansiranja koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast,
- d) donošenje poslovnika o svome radu,
- e) donošenje drugih propisa u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Član 66.

Općinsko vijeće zasjeda javno, osim u izuzetnim slučajevima predviđenim poslovníkom, i vodi zapisnike o raspravama i donesenim odlukama.

Član 67.

Općinski propisi stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni u službenom glasilu općine.

Član 68.

Statutom općine se utvrđuje postupak i izbor predsjedavajućeg općinskog vijeća i općinskog načelnika.

3. Općinski načelnik

Član 69.

Svaka općina ima općinskog načelnika.

Član 70.

Općinskog načelnika bira općinsko vijeće.
Bliže odredbe o izboru općinskog načelnika propisuju se statutom općine.

Član 71.

Nespojive su funkcije općinskog načelnika i općinskog vijećnika.

Član 72.

Općinski načelnik nadležan je za:

- a) imenovanje i smjenjivanje općinskih službenika;
- b) provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od kantonalne i federalne vlasti,
- c) osiguranje saradnje općinskih službenika sa ombudsmenima,
- d) podnošenje izvještaja Općinskom vijeću i javnosti o provođenju općinske politike i svojim aktivnostima,
- e) staranje o organizaciji općinske uprave i njenom radu,
- f) rukovođenje radom općinskih službi i općinskih službenika,
- g) konsultacije za izbor sudija općinskog suda,
- h) pripremanje prijedloga koje razmatra općinsko vijeće i
- i) za vršenje drugih nadležnosti utvrđenih zakonom i statutom općine.

4. Općinski sudovi

Član 73.

Općinske sudove osniva kantonalna vlast.
Finansiranje općinskih sudova se vrši iz Budžeta Kantona.

Član 74.

Općinski sud se osniva za područje općine.
Za dvije ili više općina može se osnovati jedan općinski sud.

Član 75.

Općinski sudovi imaju izvornu nadležnost za sve građanske i krivične stvari, osim ako Ustavom Federacije, ovim Ustavnim zakonom, zakonom Federacije ili zakonom Kantona, dio izvorne nadležnosti nije prenesen na neki drugi sud.

Član 76.

Sudije općinskih sudova imenuje predsjednik najvišeg kantonalnog suda nakon konsultacija sa općinskim načelnikom.

Član 77.

Svaki općinski sud bira predsjednika toga suda, u skladu sa zakonom.

VII AMANDMANI NA USTAVNI ZAKON

Član 78.

Amandmane na Ustavni zakon može predlagati predsjednik Kantona, Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini i većina bošnjačkih ili hrvatskih poslanika u Skupštini.

Predloženi amandman na Ustavni zakon neće se konačno razmatrati u Skupštini prije isteka roka od dvije sedmice nakon što je prvi put bio podnesen.

Predloženi amandman usvaja se dvotrećinskom većinom poslanika u Skupštini.

Član 79.

Ukoliko Skupština odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.

Nijednim amandmanom na Ustavni zakon ne mogu se ukinuti niti umanjiti nijedno od prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Federacije i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije, niti promijeniti ovaj član Ustavnog zakona.

VIII USVAJANJE I STUPANJE NA SNAGU USTAVNOG ZAKONA I PRIJELAZNA RJEŠENJA

Član 80.

Ustavni zakon Kantona usvojiće i proglasiti Skupština Kantona, u prijelaznom periodu, koja se sastoji od po pet odbornika iz općina: Banovići, Brčko, Čelić, Doboj-Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Lukavac, Srebrenik, Ugljevik-Teočak, Tuzla, Vlasenica, Zvornik i Živinice, izabраниh od strane općinskog vijeća, u prijelaznom periodu, na način i u postupku utvrđenim Ustavom Federacije.

Ustavni zakon se usvaja dvotrećinskom većinom poslanika u Skupštini Kantona, u prijelaznom periodu, a stupa na snagu danom usvajanja.

U radu Skupštine Kantona, u prijelaznom periodu, učestvoće i po pet poslanika iz općina Bratunac i Srebrenica, koji se nalaze na privremeno okupiranoj teritoriji, čim budu u mogućnosti prisustvovati sjednicama.

Član 81.

Do donošenja zakona i drugih kantonalnih propisa primjenjivaće se svi zakoni, propisi i sudska pravila koja su na snazi u Federaciji kao i propisi Okruha Tuzla i to u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim Ustavnim zakonom i zakonima Federacije.

Član 82.

Skupština Kantona, u prijelaznom periodu:

- a) usvaja Ustavni zakon Kantona,
- b) bira predsjednika Kantona u prijelaznom periodu i Vladu Kantona u prijelaznom periodu.

Član 83.

Do prvog saziva Skupštine Kantona, njene funkcije, prema ovom Ustavnom zakonu, vrši Skupština Kantona, u prijelaznom periodu.

Čim ovaj Ustavni zakon stupi na snagu, Skupština u prijelaznom periodu bira predsjednika Kantona u prijelaznom periodu.

Predsjednik Kantona u prijelaznom periodu odmah nakon toga vrši imenovanje Vlade Kantona, u prijelaznom periodu, koju potvrđuju Skupština većinom glasova i predlaže sudije kantonalnih sudova, koje bira Skupština.

Član 84.

Predsjednik Kantona i članovi Vlade Kantona u prijelaznom periodu vrše dužnosti odgovarajućih stalnih funkcionera u skladu sa ovim Ustavnim zakonom, dok ne budu zamijenjeni funkcionerima izabranim ili imenovanim u skladu sa ovim Ustavnim zakonom.

Član 85.

Skupština Kantona, u prijelaznom periodu, u roku od deset dana izabraće sve druge organe u prijelaznom periodu, u skladu sa Ustavom Federacije i ovim Ustavnim zakonom.

Član 86.

Sve osobe na državnoj funkciji u Kantonu, na dan stupanja na snagu ovog Ustavnog zakona, ostaće na toj funkciji dok ne budu razriješeni u skladu sa odgovarajućim zakonom ili dok se ta funkcija ne ukine.

Član 87.

Odbornici u svakoj skupštini općine izabrani 1990. godine čiji su mandati još uvijek važeći, u najkraćem roku izabraće općinske organe u prijelaznom periodu, u skladu sa Ustavom Federacije i ovim Ustavnim zakonom.

Član 88.

Ako je teritorija općine u cijelosti pod privremenom okupacijom agresora, obrazuje se samo općinsko vijeće i općinski načelnik te općine, sa privremenim sjedištem, u pravilu, na području Kantona.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, općinsko vijeće i općinski načelnik vrše samo one nadležnosti koje su u vezi sa stvaranjem uslova za organiziranje rada općine na svojoj teritoriji, i ostvaruje saradnju sa nadležnim organima Federacije, Kantona i općina u vezi sa zbrinjavanjem izbjeglih i raseljenih građana svoje općine i stvaranjem uslova za njihov povratak u svoje domove.

Član 89.

Nijedna osoba, osuđena za ratne zločine ili protiv koje je pokrenut sudski postupak zbog počinjenih ratnih zločina, ne može biti izabrana ni na jednu javnu funkciju u Kantonu.

Član 90.

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine korišće se u proračunima koji zahtijevaju podatke o stanovništvu.

Republika Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlansko-podrinjski kanton
Broj: 01-011-3/94
Tuzla, 22. avgusta 1994. godine

Predsjedavajući
Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona,
Mustafa Ramić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 78. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Sl. novine Tuzlansko-podrinjskog kantona" br. 1/94), i člana 105. Poslovnika o radu Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Sl. novine Tuzlansko-podrinjskog kantona" br. 1/94 i 8/96), Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na sjednici od 29. novembra 1996. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA I - X NA USTAVNI ZAKON TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I

Proglašavaju se Amandmani I - X na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona, koje je Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona usvojila na sjednici održanoj 29. novembra 1996. godine.

II

Amandmani I - X na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona čine sastavni dio Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona i stupaju na snagu danom objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

III

Ova odluka biće objavljena u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKI KANTON

Skupština
Broj: 01-011-330-2/96
Tuzla, 29. novembar 1996. godine

Predsjedavajući
Skupštinom Tuzlansko-podrinjskog kantona,

Fuad Hadživdić, v.r.

Na osnovu člana 78. stav 3. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona, Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona je na sjednici održanoj 29. novembra 1996. godine, usvojila

AMANDMANE

NA USTAVNI ZAKON TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

AMANDMAN I

U Ustavnom zakonu Tuzlansko-podrinjskog kantona član 28. mijenja se i glasi:

“Predsjednik Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.”

AMANDMAN II

Član 34. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi: “Predsjednik Kantona nadležan je za:

- a) imenovanje Vlade Kantona;
- b) donošenje ukaza o proglašavanju zakona koje donosi Skupština Kantona;
- c) provođenje kantonalne politike;
- d) obavještanje Skupštine Kantona o provođenju kantonalne politike utvrđene odlukama i smjernicama Skupštine Kantona i, u vezi s tim, predlaganje Skupštini razmatranja pojedinih pitanja i donošenja odluka;
- e) predlaganje sudija kantonalnih sudova;
- f) potpisivanje i ratificiranje međunarodnih sporazuma u ime Kantona, koje odobrava Skupština uz saglasnost zakonodavnog tijela Federacije, u skladu sa Ustavom Federacije;
- g) davanje pomilovanja za djela utvrđena zakonom;
- h) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona ili Ustavni zakon i amandman na Ustav ili Ustavni zakon, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština, u skladu sa Ustavom Federacije;
- i) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ kantonalne ili općinske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije;
- j) razmatranje izvještaja ombudsmena i osiguravanje uslova za njihov rad;
- k) raspuštanje Skupštine kada ona ne uspije donijeti budžet Kantona prije početka budžetske godine;
- l) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima Federacije;
- m) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština”.

AMANDMAN III

Član 35. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Vlada Kantona sastoji se od predsjednika i dvojice potpredsjednika Vlade i ministara, čiji se broj utvrđuje Zakonom u Vladi”.

AMANDMAN IV

Iza člana 35. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona dodaje se novi član 35a), koji glasi:
“Predsjednika Vlade imenuje predsjednik Kantona i potvrđuje Skupština”.

AMANDMAN V

Član 36. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Potpredsjednike Vlade i ministre imenuje predsjednik Kantona, nakon konsultacija sa predsjednikom Vlade ili kandidatom za funkciju predsjednika Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština.
Svako upražnjeno mjesto popunjava se istim postupkom.”

AMANDMAN VI

Član 37. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Vlada Kantona može se smijeniti odlukom predsjednika Kantona ili izglasavanjem nepovjerenja Vladi većinom glasova u Skupštini Kantona.”

AMANDMAN VII

Član 38. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Predsjednik Kantona, na prijedlog predsjednika Vlade, može razriješiti pojedinog potpredsjednika ili ministra”.

AMANDMAN VIII

Iza člana 40. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona dodaju se novi članovi 40a) i 40b), koji glase:
40a) “Predsjednik Vlade odgovoran je za:
- provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova;
- predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva;
- pripremanje prijedloga budžeta Skupštini;

- druga pitanja utvrđena ovim Ustavnim zakonom i drugim propisima Kantona”.

40b) “Potpredsjednik Vlade odgovoran je za pomaganje predsjedniku Vlade u izvršavanju njegovih nadležnosti, kao i drugih poslova koje mu povjeri predsjednik Vlade”.

AMANDMAN IX

Član 41. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Svaki ministar odgovoran je za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- b) pripremanje propisa iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi i davanje mišljenja i preporuka u vezi s tim propisima;
- c) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti ministarstva kojim rukovodi;
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa u cilju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- e) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi;
- f) davanje odgovora na pitanja poslanika u Skupštini, iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi;
- g) pomaganje predsjedniku Vlade u vođenju politike i izvršavanju zakona Kantona i drugih propisa;
- h) izvršavanje i drugih zadataka koje mu povjeri predsjednik Vlade”.

AMANDMAN X

Član 43. Ustavnog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Predsjednik Kantona, predsjednik i potpredsjednici Vlade i ministri ne mogu biti krivično gonjeni, niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije”.

Na osnovu člana V.1.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i člana 24. tačka a) Ustanog zakona Tuzlansko-podrinjskog kantona, Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na sjednici od 19. 6. 1997. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU USTAVA TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

Proglašava se Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona kojeg je usvojila Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na sjednici od 19. 6. 1997. godine.

Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona stupa na snagu u ponoć 19. 6. 1997. godine.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKI KANTON

Skupština
Broj: 01-011-240-15/97
Tuzla, 19. 6. 1997. godine

Predsjedavajući
Skupštinom Tuzlansko-podrinjskog kantona,

Fuad Hadžiavdić

U uvjerenju da demokratske institucije zasnovane na poštovanju ljudskih prava i sloboda najbolje stvaraju sklad između sebe i svojih zajednica;

Odbijajući nasilje rata;

Unapređujući mir, slobodu pojedinca, ekonomski razvoj kroz zaštitu privatnog vlasništva i tržišne ekonomije;

Vođeni načelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini kao i njegovim aneksima;

Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, u kojoj su predstavljeni narodi i građani Tuzlansko-podrinjskog kantona, kao federalne jedinice Federacije Bosne i Hercegovine koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, na osnovu člana V.1.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici od 19. 6. 1997. godine, usvaja

USTAV

TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Kantona, ostvaruju svoja suverena prava u državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Tuzlansko-podrinjskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i njegovim Aneksom i ovim Ustavom.

Član 2.

Kanton je federalna jedinica Federacije koja obuhvata općine i gradove, u sastavu Kantona, u skladu sa federalnim propisima.

Član 3.

Sastav svih organa u Kantonu, općinama i gradovima mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona odnosno općine i grada, ukoliko Ustavom Federacije nije drukčije utvrđeno.

Član 4.

Naziv Kantona je: Tuzlansko-podrinjski kanton.
Sjedište Kantona je u Tuzli.

Član 5.

Kanton ima grb, zastavu i pečat.
Izgled grba, zastave i pečata Kantona, njihova upotreba i zaštita uređuju se zakonom Kantona.

Kanton može imati druge simbole o kojima odluči Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona).

Simboli Kantona upotrebljavaće se u skladu sa zakonom Kantona.

Član 6.

Službeni jezici Kantona su bosanski jezik i hrvatski jezik.

Službeno pismo je latinica. Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.

II LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

Član 7.

U ostvarivanju svojih nadležnosti Kanton osigurava i provodi sve mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom i ovim Ustavom vodeći računa o jednakopravnosti svih naroda i građana u Kantonu, općinama i gradovima.

Član 8.

Sve izbjeglice i raseljene osobe, u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, imaju pravo slobodnog povratka u prebivališta iz kojih su prognane, tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Član 9.

Sve osobe imaju pravo na povrat ukupne imovine koje su lišene tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Ukoliko osobama iz prethodnog stava objektivno nije moguće vratiti imovinu, takve osobe imaju pravo na punu novčanu nadoknadu vrijednosti svoje imovine.

Sve izjave i obaveze date i preuzete pod prijetnjom, prisilom i prijevarom, a koje se odnose na svu pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva imovinska i neimovinska prava, ništavna su.

Prava iz prethodnih stavova ostvarivaće se u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, propisima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i ovog Kantona.

Član 10.

Organi Kantona, općina i gradova dužni su osigurati uslove za rad i saradnju sa ombudsmenima.

III NADLEŽNOSTI KANTONALNE VLASTI

Član 11.

Kanton je nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno za:

- a) donošenje i provođenje propisa, u okviru utvrđene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i društvenog razvoja;
- b) uspostavljanje i nadziranje kantonalnih policijskih snaga, koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Kantona;
- c) utvrđivanje i provođenje politike obrazovanja i vaspitanja;
- d) utvrđivanje i provođenje politike u oblasti nauke, kulture i sporta;
- e) utvrđivanje i provođenje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata;
- f) donošenje i provođenje propisa o korišćenju zemljišta, uključujući zoniranje;
- g) donošenje i provođenje propisa o postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- h) provođenje socijalne politike i uspostavljanje službi socijalne zaštite;
- i) donošenje i provođenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti;
- j) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa regulisanjem i osiguranjem javnih službi;
- k) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa osnivanjem i radom radija, televizije i drugih sredstava informisanja;
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod nadležnošću kantonalne vlasti oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima;
- m) utvrđivanje i provođenje politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;
- n) donošenje propisa o lokalnoj samoupravi u općinama i lokalnoj upravi i samoupravi u gradu, uz odgovarajuću konsultaciju sa općinskim odnosno gradskim vlastima.

Član 12.

Kanton i Federacija su, u skladu sa Ustavom Federacije, nadležni za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politiku zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijsku i transportnu infrastrukturu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine;
- e) socijalnu politiku;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca;
- g) turizam;
- h) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 13.

Nadležnosti iz prethodnog člana ovog Ustava mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, dogovarajući se na trajnoj osnovi, u skladu sa potrebama.

Član 14.

Kanton može prenijeti svoje nadležnosti na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast, na osnovu međusobnog dogovora i prihvatanja.

Kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti nadležnosti u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću, te radiom i televizijom, a dužan je to učiniti ako, u pogledu nacionalnog sastava, većinsko stanovništvo te općine odnosno grada, nije većinsko stanovništvo u Kantonu kao cjelini.

Kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njena saglasnost nije potrebna.

IV STRUKTURA KANTONALNE VLASTI

A. ZAKONODAVNA VLAST KANTONA

1. Opće odredbe

Član 15.

Zakonodavnu vlast Kantona vrši Skupština Kantona.
Skupština Kantona je jednodomna.

Član 16.

Skupština Kantona sastoji se od 50 poslanika.

Član 17.

Poslanicama Skupštine Kantona mandat traje dvije godine.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat poslanika izabranih na posljednim izborima produžava se za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 18.

Poslanike u Skupštini Kantona biraju birači na demokratskim i neposrednim izborima, tajnim glasanjem na cijeloj teritoriji Kantona, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom, ovim Ustavom i zakonima. Svaki birač ima pravo da glasa za bilo koju registrovanu stranku.

Svaki birač može biti biran za poslanika u Skupštini Kantona.

Skupština Kantona bit će sazvana najkasnije deset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Član 19.

Skupština Kantona ima predsjednika i zamjenika predsjednika, koji se biraju iz reda poslanika u Skupštini Kantona.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje dvije godine.

Predsjednik predstavlja Skupštinu Kantona, saziva sjednice Skupštine Kantona, predsjedava im i potpisuje akta koja se donose na sjednicama Skupštine Kantona.

Predsjednik Skupštine Kantona vrši funkciju predsjednika Kantona u slučaju kada predsjednik Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost.

Zamjenik predsjednika zamjenjuje predsjednika Skupštine Kantona u slučaju njegove spriječenosti da obavlja svoju dužnost; pomaže predsjedniku Skupštine prilikom predsjedavanja sjednicama Skupštine Kantona.

Član 20.

Skupština Kantona ima sekretara, koga imenuje na period od dvije godine. Sekretar Skupštine Kantona pomaže predsjedniku Skupštine Kantona u

pripremanju sjednica Skupštine Kantona, osigurava uslove za rad Skupštine Kantona i obavlja poslove i zadatke u vezi sa sjednicama i drugim poslovima utvrđenim poslovníkom ili koje mu povjeri predsjednik Skupštine Kantona.

Sekretar Skupštine Kantona ne može biti krivično gonjen, niti odgovorati u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije, bez odobrenja Skupštine Kantona.

Član 21.

Skupština Kantona zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim poslovníkom Skupštine Kantona i objavljuje izvještaje o zasjedanjima i odlukama.

Član 22.

Prava i obaveze poslanika u Skupštini Kantona utvrdit će se posebnim propisom.

Član 23.

Poslanici u Skupštini Kantona za vrijeme trajanja mandata uživaju poslanički imunitet.

Protiv poslanika Skupštine Kantona ne može biti pokrenuta građanska parnica, ne mogu biti krivično gonjeni, privedeni, zadržani i pritvoreni odnosno lišeni slobode za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije od bilo kojeg organa vlasti, bez odobrenja Skupštine Kantona.

2. Nadležnost Skupštine Kantona

Član 24.

Skupština Kantona:

- a) priprema i usvaja Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;
- b) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- c) donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona;
- d) odobrava zaključivanje sporazuma sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- e) donosi poslovnik Skupštine Kantona;
- f) daje autentično tumačenje Ustava, zakona i drugih propisa koje donosi;
- g) bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Kantona;
- h) imenuje i razrješava sekretara Skupštine Kantona;
- i) bira i razrješava delegate Kantona u Domu naroda Parlamenta Federacije iz svojih redova, u skladu sa Ustavom Federacije;

- j) bira i razrješava predsjednika Kantona;
- k) potvrđuje imenovanje i razrješenje Vlade Kantona;
- l) utvrđuje nadležnost Kantonalnog i općinskih sudova;
- m) bira i razrješava sudije i sudije - porotnike Kantonalnog suda;
- n) imenuje i razrješava kantonalnog tužioca i zamjenike kantonalnog tužioca;
- o) potvrđuje imenovanje i razrješenje kantonalnog pravobranioca i zamjenike kantonalnog pravobranioca;
- p) vrši i druge poslove utvrđene Ustavom Federacije, ovim Ustavom i zakonom.

Na zahtjev jedne trećine poslanika Skupština Kantona može pokrenuti postupak za utvrđivanje da li su Ustav Kantona, amandmani na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koji je usvojila Skupština Kantona, u skladu sa Ustavom Federacije.

3. Odlučivanje u Skupštini Kantona

Član 25.

Skupština Kantona dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika:

- a) donosi Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;
- b) donosi zakon o prenošenju ili delegiranju kantonalne nadležnosti na federalnu, općinsku ili gradsku vlast;
- c) smjenjuje i razrješava predsjednika Kantona.

Skupština Kantona ostale odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja poslanika u Skupštini Kantona.

Član 26.

Amandmani na Ustav Kantona stupaju na snagu u ponoć istog dana kada ih usvoji Skupština Kantona.

Kantonalni zakoni stupaju na snagu kao što je u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

Ostali propisi Kantona mogu stupiti na snagu kao što je u njima određeno, a najranije danom donošenja.

B. IZVRŠNA VLAST KANTONA

1. Predsjednik Kantona

Član 27.

Predsjednik Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.

Član 28.

Predsjednika Kantona biraju većinom glasova poslanici u Skupštini Kantona između kandidata koje oni predlože, na način predviđen poslovníkom Skupštine Kantona.

Član 29.

Ukoliko predsjednik Kantona bude izabran iz reda poslanika Skupštine Kantona, prestaje mu mandat poslanika u Skupštini Kantona.

Član 30.

Predsjednik Kantona ima dvogodišnji mandat i ne može biti biran više od dva puta uzastopno.

Član 31.

Predsjednika Kantona, ukoliko je prekršio datu svečanu izjavu, na neki drugi način obezvrijedio svoj položaj ili položaj Kantona, Skupština Kantona može smijeniti.

Član 32.

Ukoliko mjesto predsjednika Kantona ostane upražnjeno, Skupština Kantona će izabrati novog predsjednika u roku od 30 dana.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednog stanja, mandat predsjednika Kantona produžava se za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 33.

Predsjednik Kantona nadležan je za:

- a) imenovanje Vlade Kantona;
- b) imenovanje kantonalnog pravobranioca i zamjenika kantonalnog pravobranioca;
- c) predlaganje sudija Kantonalnog suda;
- d) predlaganje kantonalnog tužioca i zamjenika kantonalnog tužioca;
- e) donošenje ukaza o proglašavanju zakona koje donosi Skupština Kantona;
- f) provođenje kantonalne politike;
- g) obavještanje Skupštine Kantona o provođenju kantonalne politike utvrđene odlukama i smjernicama Skupštine Kantona i, u vezi s tim, predlaganje Skupštini Kantona razmatranja pojedinih pitanja i donošenja odluka;

h) potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime Kantona, koje odobrava Skupština Kantona, uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim Sporazuma one vrste za koje, po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njena saglasnost nije potrebna;

i) davanje pomilovanja za djela utvrđena zakonom;

j) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona i amandman na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština Kantona, u skladu sa Ustavom Federacije;

k) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ kantonalne ili općinske odnosno gradske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije;

l) razmatranje izvještaja ombudsmena i osiguravanje uslova za njihov rad;

m) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima Federacije;

n) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština Kantona.

2. Vlada Kantona

Član 34.

Vladu Kantona čine predsjednik, dva potpredsjednika Vlade i ministri, čiji se broj utvrđuje Zakonom o Vladi Kantona.

Vlada Kantona ima dvogodišnji mandat.

Član 35.

Predsjednika Vlade imenuje predsjednik Kantona i potvrđuje Skupština Kantona.

Član 36.

Potpredsjednike Vlade i ministre imenuje predsjednik Kantona, nakon konsultacija sa predsjednikom Vlade ili kandidatom za funkciju predsjednika Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština Kantona.

Svako upražnjeno mjesto popunjava se istim postupkom.

Predsjednik Vlade, potpredsjednici Vlade, ministri, njihovi zamjenici i pomoćnici ne mogu biti poslanici u Skupštini Kantona.

Član 37.

Vlada Kantona odgovorna je predsjedniku Kantona i Skupštini Kantona.

Član 38.

Vlada Kantona može se smijeniti odlukom predsjednika Kantona, koju potvrđuje Skupština Kantona, ili izglasavanjem nepovjerenja Vladi većinom glasova u Skupštini Kantona.

Vlada Kantona ili svaki član pojedinačno, mogu dati ostavku predsjedniku Kantona i Skupštini Kantona.

Član 39.

Predsjednik Kantona može razriješiti predsjednika Vlade Kantona, uz potvrdu Skupštine Kantona.

Predsjednik Kantona, na prijedlog predsjednika Vlade, može razriješiti pojedinog potpredsjednika ili ministra.

Član 40.

Organizacija Vlade Kantona uređuje se kantonalnim zakonom, u skladu sa ovim Ustavom.

Zakonom Kantona utvrđuje se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost, u skladu sa Ustavom Federacije i drugim propisima Federacije i ovim Ustavom, tako da Vlada Kantona odražava nacionalni sastav stanovništva kao cjeline, ali u svakom slučaju da osigurava zastupljenost oba konstitutivna naroda.

Član 41.

Vlada Kantona nadležna je za:

- a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa;
- b) izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti;
- c) pripremu prijedloga budžeta;
- d) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena;
- e) nadzor nad istragom i krivičnim gonjenjem u vezi sa kršenjem kantonalnih zakona, kao i nadzor nad kantonalnom policijom;
- f) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine;
- g) druga pitanja utvrđena ovim Ustavom i drugim propisima.

Član 42.

Predsjednik Vlade Kantona nadležan je za:

- a) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova;
- b) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva;
- c) pripremanje prijedloga budžeta Kantona;
- d) druga pitanja utvrđena ovim Ustavom i drugim propisima Kantona;

Član 43.

Svaki potpredsjednik Vlade Kantona pomaže predsjedniku Vlade Kantona u izvršavanju njegovih nadležnosti i izvršava druge poslove koje mu povjeri predsjednik Vlade Kantona.

Bliže nadležnosti potpredsjednika Vlade utvrđuju se Zakonom o Vladi Kantona.

Član 44.

Svaki ministar nadležan je za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- b) pripremanje propisa iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi i davanje mišljenja i preporuka u vezi s tim propisima;
- c) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti ministarstva na čijem je čelu;
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa u cilju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- e) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- f) davanje odgovora na pitanja poslanika u Skupštini Kantona, iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- g) pomaganje predsjedniku Vlade Kantona u vođenju politike i izvršavanju zakona Kantona i drugih propisa;
- h) izvršavanje i drugih zadataka koje mu povjeri predsjednik Vlade Kantona.

Član 45.

U vanrednim prilikama, za vrijeme trajanja opasnosti po zemlju i Kanton i kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada Kantona je ovlašćena da donosi propise od vitalnog značaja za Kanton iz

nadležnosti Skupštine Kantona, kojima se ne mogu derogirati prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije, ovim Ustavom i drugim propisima.

Propis donesen u skladu sa prethodnim stavom Vlada Kantona će, odmah po prestanku okolnosti zbog kojih Skupština Kantona nije mogla zasjedati, podnijeti Skupštini Kantona na potvrđivanje.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, Vladi Kantona produžava se mandat, za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 46.

Predsjednik Kantona, predsjednik Vlade Kantona i potpredsjednici Vlade Kantona i ministri ne mogu biti krivično gonjeni, niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

O imunitetu nosilaca izvršne vlasti, iz prethodnog stava, odlučuje Skupština Kantona.

C. SUDSKA VLAST KANTONA

Član 47.

Sudsku vlast u Kantonu vrše Kantonalni sud i općinski sudovi.

Sudovi u Kantonu osnivaju se zakonom Kantona, a njihovo finansiranje će se vršiti iz budžeta Kantona.

Najviši sud Kantona je Kantonalni sud Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Član 48.

Sudska vlast u Kantonu je samostalna, nezavisna i vrši se na osnovu ustava, zakona i drugih propisa.

Član 49.

Sudovi u Kantonu osiguravaju jednak položaj svim stranama u sudskim postupcima.

Član 50.

Sudski postupci su javni, ukoliko zakonom nije drukčije određeno.

Presude se objavljuju javno.

Član 51.

Nadležnost sudova u Kantonu i postupak pred njima uređuje se zakonom.

Član 52.

Jednoobraznost u postupanju, kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred svim sudovima, uspostaviće se zakonom Federacije.

Svaki sud utvrđuje svoju unutrašnju organizaciju.

Član 53.

Zakonom Kantona utvrđuje se broj sudija i sudija - porotnika Kantonalnog i općinskih sudova.

Član 54.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova biraju se iz reda uglednih pravnika najviših moralnih osobina.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova neće biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

Član 55.

Sudije Kantonalnog suda predlaže predsjednik Kantona, a bira ih Skupština Kantona.

Sudije - porotnike Kantonalnog suda predlaže predsjednik Kantonalnog suda, a bira ih Skupština Kantona.

Nacionalna struktura sudija u cijelini odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona.

Član 56.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova bit će u službi do dobi od 70 godina, ukoliko ne daju ostavku ili ne budu smijenjeni i to:

- a) sudije Kantonalnog suda konsenzusom sudija Vrhovnog suda;
- b) sudije općinskih sudova konsenzusom sudija Kantonalnog suda.

Uslovi za vršenje sudijske funkcije utvrdiće se posebnim zakonom Kantona. Plaće i druge naknade ne mogu biti umanjivane tokom njihove službe.

Član 57.

Sudije Kantonalnog suda biraju predsjednika Suda u skladu sa zakonom.

Član 58.

Općinske sudove osniva Skupština Kantona za područje jedne ili više općina.

Član 59.

Općinski sudovi imaju izvornu nadležnost za sve građanske i krivične stvari, osim ako Ustavom Federacije, zakonom Federacije, ovim Ustavom ili zakonom Kantona dio izvorne nadležnosti nije prenesen na neki drugi sud.

Član 60.

Sudije općinskih sudova imenuje predsjednik Kantonalnog suda nakon konsultacija sa općinskim načelnikom.

Sudije - porotnike općinskih sudova imenuje predsjednik Kantonalnog suda na prijedlog predsjednika općinskog suda.

Član 61.

Sudije općinskog suda biraju predsjednika toga suda, u skladu sa zakonom.

D. SAVJETI KANTONA

Član 62.

Kanton može, zajedno sa drugim kantonima, osnivati savjete kantona u cilju koordiniranja politike i aktivnosti u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa, te u sklopu savjeta osnivati koordinaciona tijela, komisije i radne grupe radi razmjene informacija i usklađivanja aktivnosti kantona u izvršavanju njihove nadležnosti, ali ne mogu obuhvatati vojne ili političke dogovore.

V DAVANJE SVEČANE IZJAVE

Član 63.

Prilikom stupanja na dužnost poslanici u Skupštini Kantona, predsjednik Kantona, predsjednik i članovi Vlade Kantona, daju svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave glasi:

“Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno i odgovorno; pridržavati se ustava Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlansko-podrinjskog kantona; da ću se zalagati za ljudska prava, slobode i ravnopravnost građana i naroda Bosne i Hercegovine”.

Prilikom stupanja na dužnost, sudije i sudije - porotnici Kantonalnog i općinskih sudova; kantonalni tužilac, zamjenici kantonalnih tužilaca; općinski tužioci, zamjenici općinskih tužilaca; kantonalni pravobranilac i zamjenici kantonalnog pravobranioca, daju svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave iz prethodnog stava utvrđuje se posebnim zakonom.

VI OPĆINSKA I GRADSKA VLAST

1. Opće odredbe

Član 64.

Građanima se jamči pravo na lokalnu samoupravu.

Član 65.

Lokalna samouprava ostvaruje se u općini i gradu kao teritorijalnim jedinicama lokalne samouprave.

Područje općine, njen naziv, ukidanje ili spajanje, promjene granica, kao i druga pitanja od značaja za teritorijalne jedinice lokalne samouprave, uređuju se posebnim zakonom.

Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, može se formirati grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave, u skladu sa posebnim zakonom.

Samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave, oblici neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju, organi jedinica lokalne samouprave, imovina i finansiranje lokalne samouprave, akti jedinica lokalne samouprave, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Član 66.

U ostvarivanju svojih nadležnosti svaka općina:

a) preduzima sve potrebne mjere zaštite i osigurava uslove za poštivanje ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i u instrumentima u Aneksu Ustava Federacije i djeluje u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije, federalnim zakonom, ovim Ustavom i kantonalnim zakonom o lokalnoj samoupravi; statutom općine i drugim općinskim propisima;

b) izvršava svoje nadležnosti vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u toj općini.

Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

Prilikom prenošenja nadležnosti na općinu ili grad vodiće se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

U slučajevima prenošenja nadležnosti sa kantonalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

Lokalne vlasti bit će konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 67.

U ostvarivanju svojih nadležnosti grad će prvenstveno:

a) osigurati uslove za poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i Aneksu na Ustav Federacije, zakonima Federacije, ovim Ustavom, kantonalnim zakonom, statutom grada i drugim gradskim propisima;

b) osigurati potrebe gradskog stanovništva u oblasti zajedničke infrastrukture i javnog prometa;

c) upravljati gradskom imovinom;

d) voditi poresku politiku i osigurati finansijska sredstva neophodna za funkcioniranje grada, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonom.

Ostale nadležnosti grada bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Član 68.

Građani mogu neposredno odlučivati o poslovima od interesa i značaja za lokalno stanovništvo putem referenduma i zbora građana u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada.

Građani imaju pravo podnijeti građansku inicijativu za rješavanje određenih pitanja u skladu sa zakonom.

Građani imaju pravo da, u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada, osnivaju i druge oblike mjesne samouprave.

Član 69.

Prava povjerena općini odnosno gradu će, po pravilu, biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane kantonalnih vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Organi općine i grada samostalni su u obavljanju poslova od interesa i značaja za lokalno stanovništvo i samostalno odlučuju o organiziranju upravnih službi za potrebe općina odnosno grada.

Nadzor nad radom organa lokalne samouprave vrši se po postupku predviđenim zakonom.

Upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave može se vršiti u granicama i na način kojim se osiguravaju prava i dužnosti općine odnosno grada utvrđena Poveljom o lokalnoj samoupravi odnosno federalnim zakonom.

Član 70.

Općina i grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene izvore prihoda, kao i da samostalno raspolažu sredstvima koja im pripadaju.

Općini i gradu pripadaju prihodi utvrđeni zakonom, kao i sredstva koja dodjeljuje Kanton ili Federacija za obavljanje delegiranih ili prenesenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Kantona i Federacije.

Član 71.

Općina i grad imaju statut.

Statutom se uređuje samoupravni djelokrug organa i organizacija općine odnosno grada.

Statut općine i grada mora biti u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine Ustavom Federacije i Aneksom na Ustav Federacije, ovim Ustavom i kantonalnim zakonima.

Član 72.

Općine i gradovi u vršenju svojih nadležnosti saraduju međusobno i sa drugim općinama i gradovima u svijetu, u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Općine i gradovi, radi unapređenja i zaštite njihovih zajedničkih interesa i potreba, mogu se udružiti u zajednicu općina i gradova Bosne i Hercegovine.

2. Općinsko i gradsko vijeće

Član 73.

Općina ima općinsko vijeće.

Grad ima gradsko vijeće.

Član 74.

Broj članova općinskog odnosno gradskog vijeća, postupak izbora i trajanje mandata članova općinskog i gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine odnosno grada.

Općinsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 30 vijećnika.

Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 30 vijećnika, s tim da je svaka općina zastupljena jednakim brojem vijećnika.

Član 75.

Mandat članova općinskog i gradskog vijeća je dvije godine, s tim da mandat članova općinskog i gradskog vijeća izabраниh na prvim poslijeratnim izborima traje jednu godinu.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat članova općinskog i gradskog vijeća izabраниh na posljednim izborima se produžava za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 76.

Članove općinskog vijeća biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine. Svaki birač ima pravo glasati za bilo koju registriranu stranku i biti biran za vijećnika. Svaka stranka će dobiti broj vijećničkih mjesta srazmjerno procentu osvojenih glasova.

Vijećnike u gradsko vijeće delegiraju vijećnici općinskog vijeća svake općine koja čini grad, većinom glasova vijećnika u općinskom vijeću.

Član 77.

Općinsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut općine, koji se usvaja dvotrećinskom većinom;
- b) bira i smjenjuje općinskog načelnika;
- c) usvaja budžet općine i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast;
- d) donosi poslovnik o svome radu;
- e) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Gradsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut grada dvotrećinskom većinom;
- b) bira i smjenjuje gradonačelnika;
- c) donosi budžet grada;

d) donosi propise u izvršavanju svojih i prenesenih nadležnosti i vršenje drugih poslova utvrđenih statutom.

Član 78.

Općinsko i gradsko vijeće zasjedaju javno, osim u izuzetnim slučajevima predviđenim poslovníkom i objavljuju izvještaje o zasjedanjima i donesenim odlukama.

Član 79.

Općinski i gradski propisi stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni.

3. Općinski načelnik i gradonačelnik

Član 80.

Općina ima općinskog načelnika.

Grad ima gradonačelnika.

Odredbe o izboru i smjenjivanju općinskog načelnika i gradonačelnika uređuje se statutom općine odnosno grada.

Mandat općinskog načelnika i gradonačelnika traje dvije godine, s tim da mandat općinskog načelnika i gradonačelnika izabranih na prvom poslijeratnim izborima traje jednu godinu.

Član 81.

Nespojive su funkcije općinskog načelnika i gradonačelnika sa funkcijom vijećnika općinskog odnosno gradskog vijeća.

Član 82.

Općinski načelnik nadležan je za:

- a) imenovanje i smjenjivanje općinskih službenika;
- b) provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od kantonalne i federalne vlasti;
- c) osiguranje saradnje općinskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja općinskom vijeću i javnosti o provođenju politike općinskog vijeća i svojim aktivnostima;

- e) staranje o organizaciji općinske uprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom općinskih službi i općinskih službenika;
- g) konsultacije za izbor sudija općinskog suda;
- h) pripremanje prijedloga koje razmatra općinsko vijeće i
- i) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom općine.

Član 83.

Gradonačelnik je nadležan za:

- a) imenovanje i smjenjivanje gradskih službenika;
- b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa i delegiranih ili prenesenih gradskih od kantonalnih i federalnih vlasti;
- c) osiguranje saradnje gradskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provedbi politike gradskog vijeća;
- e) staranje o organizaciji lokalne uprave i samouprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom gradskih službi i gradskih službenika;
- g) pripremanje prijedloga koje razmatra gradsko vijeće;
- h) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom grada.

VII AMANDMANI NA USTAV KANTONA

Član 84.

Amandmane na Ustav Kantona može predlagati predsjednik Kantona, Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini i većina bošnjačkih ili hrvatskih poslanika u Skupštini Kantona.

Predloženi amandman na Ustav Kantona neće se razmatrati u Skupštini Kantona prije isteka roka od dvije sedmice nakon što je prvi put bio podnesen.

Član 85.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.

Amandmanom na Ustav Kantona ne može se ukinuti niti umanjiti nijedno od prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije, niti promijeniti ovaj član Ustava Kantona.

VIII ODREDBE O POSTUPKU ZA DONOŠENJE ZAKONA

Član 86.

Inicijativu za donošenje zakona, drugih propisa i općih akata mogu pokrenuti građani, preduzeća, udruženja i druge organizacije i zajednice, političke organizacije i državni organi.

Pravo predlaganja donošenja zakona, drugih propisa i općih akata ima svaki poslanik u Skupštini Kantona, radna tijela Skupštine Kantona, predsjednik Kantona, Vlada Kantona, općinska i gradska vijeća.

Član 87.

Postupak donošenja zakona obuhvata razmatranje nacрта zakona i prijedloga zakona.

Izuzetno zakon se može donijeti po hitnom odnosno skraćenom postupku.

Bliže odredbe o načinu i postupku donošenja zakona propisuju se Poslovníkom Skupštine Kantona.

IX USVAJANJE USTAVA KANTONA

Član 88.

Ovaj Ustav stupa na snagu u ponoć istog dana kada ga usvoji Skupština Kantona.

Ovaj Ustav objavit će se u službenom glasilu Kantona.

Član 89.

Danom stupanja na snagu ovog Ustava prestaje važiti Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona, koji je usvojen i proglašen 22. 8. 1994. godine i Amandmani I - X na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona, koji su usvojeni i proglašeni 29. novembra 1996. godine.

X PRIJELAZNE ODREDBE

Član 90.

Svi zakoni, drugi propisi koji su na snazi u Kantonu na dan stupanja na snagu ovog Ustava, ostaće na snazi u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim Ustavom.

Član 91.

Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane suda, za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava, i nijedna osoba koja je optužena od strane suda, za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava, ne može se kandidovati ili vršiti bilo koju izbornu ili drugu javnu funkciju.

Član 92.

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine primjenjivat će se u svim potrebnim situacijama koje zahtijevaju podatke o stanovništvu.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKI KANTON

Skupština
Broj: 01-011-240-14/97
Tuzla, 19. 6. 1997. godine

Predsjedavajući
Skupštinom Tuzlansko-podrinjskog kantona,

Fuad Hadžiavdić, v.r.

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 7/97.) i člana 113. Poslovnika Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 13/97.), Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na sjednici od 26. 2. 1999. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA I. NA USTAV TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I

Proglašava se Amandman I. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona, koji je Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona usvojila na sjednici održanoj dana 26. 2. 1999. godine.

II

Amandman I. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona čini sastavni dio Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona i stupa na snagu u ponoć 26. 2. 1999. godine, a bit će objavljen u službenom glasilu Kantona.

III

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenim novinama Tuzlansko-podrinjskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKO-PODRINJSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-011-79-23/99
Tuzla, 26. 2. 1999. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona,

Dr. Izet Žigić

Na osnovu člana 25. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, broj: 7/97.), Skupština Tuzlanskog kantona je na sjednici od 26. 2. 1999. godine, usvojila

AMANDMAN I

NA USTAV TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

U Ustavu Tuzlansko-podrinjskog kantona član 4. stav 1. mijenja se i glasi:
“Naziv kantona je: Tuzlanski kanton”.

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 7/97. i 3/99.) i člana 113. Poslovnika Skupštine Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 13/97.), Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, na sjednici od 22. 9. 1999. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA OD II. DO VI. NA USTAV TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

I

Prolašavaju se Amandmani od II. do VI. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona, koji je Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona usvojila na sjednici održanoj dana 22. 9. 1999. godine.

II

Amandmani od II. do VI. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona čine sastavni dio Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona i stupa na snagu u ponoć 22. 9. 1999. godine, a bit će objavljen u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

III

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-011-374-16/99
Tuzla, 22. 9. 1999. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Dr. Izet Žigić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, broj: 7/97. i 3/99.), Skupština Tuzlanskog kantona je na sjednici od 22. 9. 1999. godine, usvojila

AMANDMANE

NA USTAV TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA

AMANDMAN II

Naziv Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi:
“Ustav Tuzlanskog kantona”.

AMANDMAN III

U preambuli Ustava Tuzlanskog kantona, u alineji 1. riječi: “U uvjerenju” zamjenjuje se riječju: “Uvjereni”.

Alineja 3. mijenja se i glasi:

“U želji da pridonesu unapređenju mira;”

Iza alineje 3. dodaje se nova alineja 4. koja glasi:

“U želji da unaprijede slobodu pojedinca, zaštitu privatne svojine i razvijaju slobodno tržište;”

U alineji 5. riječi “Tuzlansko-podrinjskog kantona” zamjenjuju se riječima “Tuzlanskog kantona”, a zadnji dio teksta koji glasi: “na osnovu člana V.1.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici od 19. 6. 1997. godine” zamjenjuje se riječima “ovim donose”.

Dosadašnje alineje 4. i 5. postaju alinejama 5. i 6.

AMANDMAN IV

U čl. 1., 5., 47. i 63. Ustava Tuzlanskog kantona riječi “Tuzlansko-podrinjskom kantonu” zamjenjuju se riječima “Tuzlanskom kantonu”, u odgovarajućem padežu.

AMANDMAN V

U članu 74. Ustava Tuzlanskog kantona u stavu 2. broj 15. zamjenjuje se brojem “11”, a broj 30. brojem “31”.

U članu 74. Ustava Tuzlanskog kantona u stavu 3. broj 15. zamjenjuje se brojem “11”, a broj 30. brojem “31”.

AMANDMAN VI

U Ustavu Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku, u nazivu Ustava, alineji 5. preambule Ustava i u članku 1.; članku 2.; članku 3.; članku 4. stavci 1. i 2.; članku 5. stavci 1., 2. i 3.; članku 6. stavak 1.; članku 7.; članku 9. stavak 4.; članku 10.; nazivu poglavlja III. (iznad članka 11.); članku 11. stavak 1., točke b), l) i m); članku 12. stavak 1.; članku 13., članku 14. stavci 1., 2. i 3.; nazivu poglavlja IV. u podnaslovu A. (iznad članka 15.); članku 15.; članku 16.; članku 17.; članku 18. stavci 1. i 3.; članku 19. stavci 1., 3., 4. i 5.; članku 20. stavci 1., 2. i 3.; članku 21.; članku 22.; članku 23. stavci 1. i 2.; u podnaslovu 2. u poglavlju IV.A. (iznad članka 24.); članku 24. stavak 1. točke a), b), c), e), g), h), i), j), k), l), m), n), o), i stavak 2.; u podnaslovu 3. poglavlja IV.A. (iznad članka 25.); članku 25. stavak 1. točke a), b) i c). i stavak 2.; članku 26. stavci 1., 2. i 3.; u podnaslovu B. poglavlja IV. (iznad članka 27.); članku 27.; članku 28.; članku 29.; članku 30.; članku 31.; članku 32. stavci 1. i 2.; članku 33. stavak 1. točke a), b), c), d), e), f), g), h), j) i n); u podnaslovu 2. poglavlja IV.B. (iznad članka 34.); članku 34. stavci 1. i 2.; članku 35.; članku 36. stavci 1. i 3.; članku 37.; članku 38. stavci 1. i 2.; članku 39. stavci 1. i 2.; članku 40. stavci 1. i 2.; članku 41. stavak 1. točke a), b), d), e) i f); članku 42. stavak 1. točke a), b), c) i d); članku 43. stavci 1. i 2.; članku 44. stavak 1. točke a), f), g) i h); članku 45. stavci 1. 2. i 3.; članku 46. stavci 1. i 2.; u podnaslovu C. poglavlja IV. (iznad članka 47.); članku 47. stavci 1., 2. i 3.; članku 48.; članku 49.; članku 51.; članku 53.; članku 54. stavci 1. i 2.; članku 55. stavci 1., 2. i 3.; članku 56. stavak 1. točke a) i b) i stavak 2.; članku 57.; članku 58.; članku 59.; članku 60. stavci 1. i 2.; u podnaslovu D. poglavlja IV. (iznad članka 62.); članku 62.; članku 63. stavci 1., 2. i 3.; članku 65. stavak 4.; članku 66. stavak 1. točka a) i stavak 4.; članku 67. stavak 1. točke a) i d) i stavak 2.; članku 69. stavak 1.; članku 70. stavak 2.; članku 71. stavak 3.; članku 77. stavak 1. točka c); članku 82. stavak 1. točka b); članku 83. stavak 1. točka b); u nazivu poglavlja VII. (iznad članka 84.); članku 84. stavci 1. i 2.; članku 85. stavci 1. i 2.; članku 86. stavak 2. članku 87. stavak 3.; u nazivu poglavlja IX. (iznad članka 88.); članku 88. stavci 1. i 2.; članku 89. i članku 90., riječ županija zamjenjuje se riječju “kanton” u odgovarajućem gramatičkom obliku.

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 7/97. i 3/99. i "Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 13/99.) i člana 113. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona", broj: 13/97.), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 21. 6. 2000. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA OD VII. DO XII. NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

I

Proglašavaju se Amandmani od VII. do XII. na Ustav Tuzlanskog kantona, koje je Skupština Tuzlanskog kantona usvojila na sjednici održanoj 21. 6. 2000. godine.

II

Amandmani od VII. do XII. na Ustav Tuzlanskog kantona čine sastavni dio Ustava Tuzlanskog kantona i stupa na snagu u ponoć 21. 6. 2000. godine, a bit će objavljen u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

III

Amandman VII. na Ustav Tuzlanskog kantona će se primjenjivati nakon provođenja općih izbora i izbora za kantonalne skupštine u 2000. godini.

IV

Zakon o Vladi Tuzlanskog kantona će se uskladiti sa Amandmanom VIII. u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu amandmana.

V

Ova Odluka bit će objavljena u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-011-272-5/00
Tuzla, 21. 6. 2000. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Dr. Izet Žigić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, broj: 7/97. i 3/99. i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, broj: 13/99.), Skupština Tuzlanskog kantona je, na sjednici od 21. 6. 2000. godine, usvojila

AMANDMANE

NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

AMANDMAN VII

Član 16. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:
“Skupština Kantona sastoji se od 35 poslanika”.

AMANDMAN VIII

Član 34. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:
“Vladu Kantona čine predsjednik Vlade i ministri, čiji se broj utvrđuje Zakonom o Vladi Kantona”.

AMANDMAN IX

Član 36. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:
“Ministre imenuje predsjednik Kantona nakon konsultacije sa predsjednikom Vlade ili kandidatom za funkciju predsjednika Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština Kantona”.

Član 36. stav 3. mijenja se i glasi:
“Predsjednik Vlade, ministri, njihovi zamjenici i pomoćnici, sekretar Vlade i sekretari ministarstava ne mogu biti poslanici u Skupštini Kantona”.

AMANDMAN X

Član 39. stav 2. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:
“Predsjednik Kantona na prijedlog predsjednika Vlade, može razriješiti pojedinog ministra”.

AMANDMAN XI

Član 43. Ustava Tuzlanskog kantona, briše se.

AMANDMAN XII

Član 46. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Predsjednik Kantona, predsjednik Vlade Kantona i ministri ne mogu biti krivično gonjeni, niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije”.

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99 i 10/00) i člana 110. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 16/00 i 13/01), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 11. 9. 2002. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA OD XIII. DO XLI. NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

I

Proglašavaju se Amandmani od XIII. do XLI. na Ustav Tuzlanskog kantona koje je Skupština Tuzlanskog kantona usvojila na sjednici održanoj 11. 9. 2002. godine.

II

Amandmani od XIII. do XLI. na Ustav Tuzlanskog kantona čine sastavni dio Ustava Tuzlanskog kantona i stupa na snagu u ponoć 11. 9. 2002. godine, a bit će objavljen u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

III

Ova Odluka bit će objavljena u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-01-465-15/02
Tuzla, 11. 9. 2002. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Dr. Izet Žigić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona” br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona” br. 13/99 i 10/00) Skupština Tuzlanskog kantona je, na sjednici od 11. 9. 2002. godine, usvojila

AMANDMANE

NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

AMANDMAN XIII

Član 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi zajedno sa Ostalima i građani Kantona, ostvaruju svoja suverena prava u državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom BiH i njegovim aneksima, Ustavom FBiH i njegovim Aneksom i ovim Ustavom.”

AMANDMAN XIV

Član 6. mijenja se i glasi:

“Službeni jezici Kantona su bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica. Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.”

AMANDMAN XV

U članu 17. stav 1. mijenja se i glasi:

“Poslanicima Skupštine Kantona mandat traje četiri godine.”

AMANDMAN XVI

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

“Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje četiri godine.”

AMANDMAN XVII

U članu 20. stav 1. mijenja se i glasi:

“Skupština Kantona ima sekretara, kojeg imenuje na period od četiri godine.”

AMANDMAN XVIII

U članu 24. stav 1. tačke m) i n) brišu se.

AMANDMAN XIX

Član 30. mijenja se i glasi:

“Mandat predsjednika Kantona traje četiri godine i ne može biti biran više od dva puta uzastopno.”

AMANDMAN XX

U članu 33. stav 1. tačke c) i d) brišu se.

AMANDMAN XXI

U članu 34. stav 2. mijenja se i glasi:

“Mandat Vlade Kantona traje četiri godine.”

AMANDMAN XXII

U članu 40. u stavu 2. riječi “oba konstitutivna naroda” zamjenjuju se riječima “konstitutivnih naroda i grupe Ostalih.”

AMANDMAN XXIII

Član 48. mijenja se i glasi:

“Sudska vlast u Kantonu je samostalna i nezavisna od izvršne i zakonodavne vlasti Kantona.”

AMANDMAN XXIV

Član 51. mijenja se i glasi:

“Kantonalni sud ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.”

AMANDMAN XXV

Član 52. briše se.

AMANDMAN XXVI

Član 53. briše se.

AMANDMAN XXVII

Član 54. briše se.

AMANDMAN XXVIII

Član 55. mijenja se i glasi:

“Sudije Kantonalnog i općinskih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

U Kantonalnom i općinskim sudovima konstitutivni narodi i grupa Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni strukturi stanovništva Kantona, odnosno općine.”

AMANDMAN XXIX

Član 56. mijenja se i glasi:

“Sudije Kantonalnog i općinskih sudova osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno, osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom Federacije.

Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije Kantonalnog i općinskih sudova, utvrđuje se zakonom Federacije.

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet za sudije Kantonalnog i općinskih sudova, utvrđuju se zakonom Federacije.

Plaća i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.”

AMANDMAN XXX

Član 57. briše se.

AMANDMAN XXXI

Član 58. mijenja se i glasi:

“Općinski sudovi osnivaju se zakonom Kantona i finansira ih Kanton. Općinski sudovi mogu se osnovati za područje jedne ili više općina.”

AMANDMAN XXXII

Član 59. mijenja se i glasi:

“Općinski sudovi imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije, ovim Ustavom ili zakonom Federacije ili zakonom Kantona izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.”

AMANDMAN XXXIII

Član 60. briše se.

AMANDMAN XXXIV

Član 61. briše se.

AMANDMAN XXXV

U članu 63. stav 3. mijenja se i glasi:

“Prilikom stupanja na dužnost Kantonalni pravobranilac i zamjenici Kantonalnog pravobranioca daju svečanu izjavu.”

AMANDMAN XXXVI

U članu 75. u stavu 1. riječi: “dvije godine” zamjenjuje se riječima: “četiri godine.”

AMANDMAN XXXVII

U članu 80. stav 4. riječi: “dvije godine” zamjenjuju se riječima: “četiri godine.”

AMANDMAN XXXVIII

U članu 82. stav 1. tačka g) briše se.

AMANDMAN XXXIX

Član 84. mijenja se i glasi:

“Amandmane na Ustav Kantona može predlagati predsjednik Kantona, Vlada Kantona i većina poslanika u Skupštini Kantona.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.”

AMANDMAN XL

Član 85. stav 1. briše se.

AMANDMAN XLI

Član 92. mijenja se i glasi:

“Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.”

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00 i 14/02) i člana 177. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 7/03, 12/03 i 13/03), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 22. 4. 2004. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA OD XLII. DO LXXIII. NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

I

Proglašavaju se Amandmani od XLII. do LXXIII. na Ustav Tuzlanskog kantona koje je Skupština Tuzlanskog kantona usvojila na sjednici održanoj 22. 4. 2004. godine.

II

Amandmani od XLII. do LXXIII. na Ustav Tuzlanskog kantona čine sastavni dio Ustava Tuzlanskog kantona i stupaju na snagu u ponoć 22. 4. 2004. godine, a bit će objavljen u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

III

Ova Odluka bit će objavljena u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-01-593-18/03
Tuzla, 22. 4. 2004. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Amir Fazlić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00 i 14/02), na prijedlog Komisije za ustavna pitanja Skupštine Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 22. 4. 2004. godine, usvaja

AMANDMANE

NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

AMANDMAN XLII

U članu 1. Ustava Tuzlanskog kantona, koji je izmijenjen Amandmanima IV, VI i XIII u stavu 1. iza riječi “i građani”, riječ “Kantona” zamjenjuje se riječju: “Tuzlanskog kantona”.

AMANDMAN XLIII

Član 3. mijenja se i glasi:

“Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi, ministarstvima Kantona, Kantonalnom i općinskim sudovima, u kantonalnim i općinskim organima vlasti i upravi.

Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.”

AMANDMAN XLIV

U članu 14. stav 3. mijenja se i glasi:

“Kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.”

AMANDMAN XLV

Član 19., koji je izmijenjen Amandmanom XVI, Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Skupština Kantona ima predsjednika i zamjenike predsjednika.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje četiri godine.

Predsjednik predstavlja Skupštinu Kantona, saziva sjednice Skupštine Kantona, predsjedava im i potpisuje akte koji se donose na sjednicama Skupštine Kantona.

Predsjednik Skupštine, u slučaju kada premijer Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost, predstavlja Kanton.

Zamjenici predsjednika zamjenjuju predsjednika Skupštine Kantona u slučaju njegove spriječenosti da obavlja svoju dužnost, pomažu predsjedniku Skupštine prilikom predsjedavanja sjednicama Skupštine Kantona, učestvuju u konsultacijama za donošenje odluke u slučajevima utvrđenim ovim ustavom i Poslovníkom Skupštine.”

AMANDMAN XLVI

Iza člana 19. dodaje se novi član 19a. koji glasi:

“U Skupštini Kantona se formiraju klubovi poslanika konstitutivnih naroda pod uslovom da postoji najmanje jedan poslanik tog konstitutivnog naroda u Skupštini Kantona.

Svaki klub poslanika predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjednika ili zamjenika predsjednika, koje potvrđuje Skupština Kantona.

Skupština Kantona potvrđuje kandidate u skladu sa svojim poslovníkom. Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u Skupštini Kantona, mjesto zamjenika predsjednika iz tog konstitutivnog naroda ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koja potvrdi Skupština Kantona odlučuju između sebe ko će biti predsjednik Skupštine.”

AMANDMAN XLVII

U članu 20., koji je izmijenjen Amandmanom XVII, u stavu 1. iza tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: “u skladu sa zakonom”.

U članu 20. stav 3. briše se.

AMANDMAN XLVIII

Član 23. mijenja se i glasi:

“Poslanici u Skupštini Kantona ne podliježu krivično-pravnoj ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini Kantona.”

AMANDMAN XLIX

U članu 24., koji je izmijenjen Amandmanom XVIII, stav 1. u tački d) iza riječi “Bosne i Hercegovine” dodaju se riječi: “i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine”.

U članu 24. stav 1. u tački d) riječi: “sporazuma sa drugim državama i” zamjenjuju se riječima: “međunarodnih sporazuma i sporazuma sa”.

U članu 24. stav 1. tačka g) mijenja se i glasi:

“Potvrđuje kandidate za mjesto predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona i razrješava predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona.”

U članu 24. stav 1. tačke j), l) i o), brišu se.

U članu 24. u tački i) iza riječi “Federacije” dodaju se riječi: “i zakonom”.

U članu 24. stav 1. postojeća tačka k) postaje tačka j), iza koje se dodaju nove tačke k), l) i m) koje glase:

“k) donosi Prostorni plan Kantona,

l) utvrđuje ciljeve i politiku Kantona i razmatra izvještaje o ostvarivanju ciljeva i politike Kantona,

m) stara se o ostvarivanju saradnje sa organima zakonodavne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama.”

Postojeća tačka p) postaje tačka n).

AMANDMAN L

U članu 25. stav 1. tačka c) briše se.

AMANDMAN LI

Iza člana 26. dodaje se novi podnaslov 4. i članovi 26a., 26b. i 26c. koji glase:
“4. Vitalni nacionalni interes

Član 26a.

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda se odnosi na:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti,
- identitet jednog konstitutivnog naroda,
- ustavne amandmane,
- organizaciju organa javne vlasti,
- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka,
- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturnog naslijeđa,
- teritorijalnu organizaciju,
- sistem javnog informisanja i
- druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa, ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova poslanika konstitutivnih naroda u Skupštini.

Klubovi konstitutivnih naroda su klubovi poslanika formirani u skladu sa članom 19a. ovog ustava.

Član 26b.

Ako najmanje dvoje, od predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Kantona, tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u prethodnom članu, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Predsjednik i zamjenici predsjednika Skupštine Kantona dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz člana 26a. ovog ustava.

Ako samo predsjednik ili samo jedan od zamjenika predsjednika tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda Skupštine Kantona može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član 26c.

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u Skupštini Kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

Ako sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagачu koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju, predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim, odnosno usvaja se prostom većinom glasova.”

AMANDMAN LII

U Poglavlju B Izvršna vlast Kantona, podnaslov “1. Predsjednik Kantona” mijenja se i glasi: “1. Premijer Kantona”.

AMANDMAN LIII

Član 27. mijenja se i glasi:

“Premijer Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.”

AMANDMAN LIV

Članovi od 28. do 32. brišu se.

AMANDMAN LV

Član 33., koji je izmijenjen Amandmanom XX, mijenja se i glasi:

“Premijer Kantona nadležan je za:

a) potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime Kantona, koje odobrava Skupština Kantona, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

b) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka sudova,

c) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona i amandman na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština Kantona u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

d) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis, koji donosi organ kantonalne ili općinske odnosno gradske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

e) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama,

f) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima Kantona,

g) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština Kantona.”

AMANDMAN LVI

Član 34., koji je izmijenjen Amandmanima VIII i XXI, mijenja se i glasi:

“Kanton ima Vladu Kantona kao izvršni organ vlasti.

Vladu Kantona čine premijer Kantona i ministri čiji se broj utvrđuje zakonom o Vladi Kantona.

Vladu Kantona potvrđuje Skupština Kantona većinom glasova.

Mandat Vlade Kantona traje četiri godine.”

AMANDMAN LVII

Član 35. mijenja se i glasi:

“Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjednik Skupštine Kantona u konsultaciji sa zamjenicima predsjednika.”

AMANDMAN LVIII

Član 36., koji je izmijenjen Amandmanom IX, mijenja se i glasi:
“Kandidat za mjesto premijera predlaže ministre.
Ministri nemaju zamjenike.
Vlada Kantona preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona.
Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju.”

AMANDMAN LIX

Član 37. mijenja se i glasi:
“Premijer je odgovoran Skupštini Kantona.
Ministri odgovaraju premijeru i Skupštini Kantona.”

AMANDMAN LX

Član 38. mijenja se i glasi:
“Ministri snose potpunu odgovornost za rad svojih ministarstava.
Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština Kantona izglasa nepovjerenje.”

AMANDMAN LXI

Član 39., koji je izmijenjen Amandmanom X, mijenja se i glasi:
“Skupština Kantona može smijeniti Vladu Kantona ili pojedinog ministra.
Premijer ili svaki član Vlade pojedinačno mogu dati ostavku Skupštini Kantona.
Prihvatanjem ostavke premijera od strane Skupštine, prestaje mandat Vladi.”

AMANDMAN LXII

U članu 40. stav 2., koji je izmijenjen Amandmanom XXII, mijenja se i glasi:
“Zakonom Kantona utvrdit će se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost u skladu sa Ustavom Federacije i drugim propisima Federacije i ovim ustavom”.

AMANDMAN LXIII

Član 41. mijenja se i glasi:
“Vlada Kantona nadležna je za:
a) imenovanje Kantonalnog pravobranioca i zamjenika Kantonalnog pravobranioca,

- b) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa,
- c) izvršavanje odluka sudova,
- d) vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti,
- e) pripremu prijedloga budžeta,
- f) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena,
- g) nadzor nad kantonalnom policijom,
- h) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine,
- i) staranje o ostvarivanju saradnje sa izvršnim organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama,
- j) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima.

AMANDMAN LXIV

Član 42. briše se.

AMANDMAN LXV

U članu 44. stav 1. u tačkama g) i h) riječi “predsjednik Vlade” zamjenjuju se riječju: “premijer”.

AMANDMAN LXVI

Član 46., koji je izmijenjen Amandmanom XII, mijenja se i glasi:
“Premijer Kantona i ministri neće biti građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u izvršnim organima Kantona.”

AMANDMAN LXVII

U članu 55., koji je izmijenjen Amandmanom XXVIII, stav 2. briše se.

AMANDMAN LXVIII

U članu 63., koji je izmijenjen Amandmanom XXXV, u stavu 1. riječi “predsjednik Kantona” brišu se, a riječi “predsjednik i članovi Vlade Kantona” zamjenjuju se riječima: “premijer i članovi Vlade Kantona”.

Stavovi 3. i 4. brišu se.

AMANDMAN LXXIX

U članu 82. u stavu 1. tačka a) mijenja se i glasi:
“Postavljanje i razrješavanje općinskih službenika”.

AMANDMAN LXX

U članu 83. u stavu 1. tačka a) mijenja se i glasi:
“Postavljanje i razrješavanje gradskih službenika”.

AMANDMAN LXXI

U članu 84., koji je izmijenjen Amandmanom XXXIX, stav 1. mijenja se i glasi:

“Amandmane na Ustav Kantona može predlagati Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini Kantona i klubovima bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih poslanika u Skupštini Kantona”.

AMANDMAN LXXII

U članu 86. u stavu 2. riječi “predsjednik Kantona” brišu se.

AMANDMAN LXXIII

U Ustavu Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku, u alineji 5 preambule Ustava, koja je izmijenjena Amandmanom III, i u članku 5. stavak 3.; članku 15. stavci 1. i 2.; članku 16., koji je izmijenjen Amandmanom VII, stavak 1.; članku 17. koji je izmijenjen Amandmanom XII, stavak 1.; članku 18. stavci 1. 2. i 3.; članku 19. koji je izmijenjen Amandmanom XVI, stavci 1., 3., 4. i 5.; članku 20. koji je izmijenjen Amandmanom XVII, stavci 1., 2. i 3.; članku 21. stavak 1.; članku 22. stavak 1.; članku 23. stavci 1. i 2.; članku 24. koji je izmijenjen Amandmanom XVIII, stavak 1. točke e), g), h), i stavak 2.; u podnaslovu 3. iznad članka 25.; članku 25. stavci 1. i 2.; članku 26. stavak 1.; članku 45. stavci 1. i 2.; članku 63. koji je izmijenjen Amandmanom XXXV, stavak 1.; članku 84. koji je izmijenjen Amandmanom XXXIX, stavci 1. i 2.; članku 86. stavak 2.; članku 87. stavak 3.; članku 88. stavak 1., riječ “Sabor” zamjenjuje se riječju “Skupština” u odgovarajućem gramatičkom obliku.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-01-593-17/03
Tuzla, 22. 4. 2004. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Amir Fazlić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a), a u vezi sa članom 84. Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00, 14/02 i 6/04) i člana 177. Poslovnika Skupštine Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 7/03, 12/03, 13/03 i 7/04), Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 21. 9. 2004. godine, donosi

ODLUKU

O PROGLAŠENJU AMANDMANA OD LXXIV. DO LXXXII. NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

I

Proglašavaju se Amandmani od LXXIV. do LXXXII. na Ustav Tuzlanskog kantona koje je Skupština Tuzlanskog kantona usvojila na sjednici održanoj 21. 9. 2004. godine.

II

Amandmani od LXXIV. do LXXXII. na Ustav Tuzlanskog kantona čine sastavni dio Ustava Tuzlanskog kantona i stupa na snagu u ponoć 21. 9. 2004. godine, a bit će objavljen u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

III

Ova Odluka bit će objavljena u “Službenim novinama Tuzlanskog kantona”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-01-432-84/04
Tuzla, 21. 9. 2002. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Amir Fazlić

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka a) Ustava Tuzlanskog kantona (“Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona”, br. 7/97 i 3/99 i “Službene novine Tuzlanskog kantona”, br. 13/99, 10/00, 14/02 i 6/04), na prijedlog Komisije za ustavna pitanja Skupštine Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici od 21. 9. 2004. godine, usvaja

AMANDMANE

NA USTAV TUZLANSKOG KANTONA

AMANDMAN LXXIV

U članu 41. Ustava Tuzlanskog kantona, koji je izmijenjen Amandmanom LXII, u stavu 1. tačka h) mijenja se i glasi: “osigurava da nacionalna struktura policije održava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine, odnosno grada mora održavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine, odnosno grada”.

U članu 41. u stavu 1. tačka a) postaje tačka g) a postojeće tačke od b) do g) postaju tačke od a) do f).

AMANDMAN LXXV

U članu 58., koji je izmijenjen Amandmanom XXXI, u stavu 1. riječ: “Kanton” briše se.

AMANDMAN LXXVI

Iza člana 65. dodaje se novi član 65.a koji glasi:

“Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općine i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.”

AMANDMAN LXXVII

U članu 74., koji je izmijenjen Amandmanom V, stav 1. mijenja se i glasi:

“Broj članova općinskog, odnosno gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine, odnosno grada.”

U članu 74. stav 3. mijenja se i glasi: “Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.”

AMANDMAN LXXVIII

Član 75., koji je izmijenjen Amandmanom XXXVI, stav 1. zamjenjuje se novim stavovima 1. i 2. koji glase:

“Mandat članova općinskog vijeća traje četiri godine.

Mandat članova gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine i grada na identičan način.”

Postojeći stav 2. postaje stav 3.

AMANDMAN LXXIX

Član 76. mijenja se i glasi:

“Općinske vijećnike biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Osim ako nije drugačije propisano Ustavom FBiH, gradsko vijeće se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a izborna procedura se utvrđuje statutom općine i grada na identičan način.

Svaki birač, u skladu sa zakonom, može biti biran za općinskog vijećnika ili za općinskog načelnika.”

AMANDMAN LXXX

U članu 77. u stavu 1. tačka b) mijenja se i glasi: “odlučuje o pokretanju postupka opoziva općinskog načelnika”.

AMANDMAN LXXXI

U članu 80., koji je izmijenjen Amandmanom XXXVII, stavovi 3. i 4. mijenjaju se i glase:

“Općinskog načelnika biraju demokratskim putem birači na nesporednim i tajnim izborima u cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Mandat općinskog načelnika traje četiri godine.”

U članu 80. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

“Izborna procedura i dužina trajanja mandata gradonačelnika utvrđuje se zakonom i statutom”.

AMANDMAN LXXXII

U članu 81. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

“Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva Bosne i Hercegovine”.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština
Broj: 01-01-432-83/04
Tuzla, 21. 9. 2004. godine

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona,

Amir Fazlić

Obrazloženje amandmana na Ustav Tuzlanskog kantona

Preambula Ustava Tuzlanskog kantona je izmijenjena Amandmanom III na Ustav Tuzlanskog kantona. Ovom izmjenom preambula je usklađena sa preambulama Ustava FBiH i Ustava BiH.

Naziv Ustava je izmijenjen Amandmanom II. U vezi sa Amandmanom I kojim je izmijenjen naziv kantona, izmijenjen je i naziv Ustava Kantona, tako da glasi "Ustav Tuzlanskog kantona".

Član 1. Ustava Tuzlanskog kantona je, pored izmjene izvršene Amandmanom IV u pogledu naziva kantona, mijenjan i Amandmanima XIII i XLII i to radi usklađivanja sa Amandmanom XXVIII stav 2. Ustav FBiH u pogledu konstitutivnosti naroda, čime su osigurane pravne pretpostavke da sva tri naroda budu konstitutivna na cijelom prostoru BiH.

Član 3. Ustava je izmijenjen Amandmanom XLIII, koji je u pogledu principa konstitutivne zastupljenosti naroda objedinio odredbe Amandmana LXXXI, LXXXIV i LXXXVI na Ustav FBiH kao i Amandmana LI na Ustav FBiH.

Amandmanom I na Ustav Tuzlanskog kantona izmijenjen je stav 1. člana 4. Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona u vezi sa presudom Ustavnog suda FBiH broj U-14/98 od 6. i 7. 7. 1998. godine, kojom je utvrđeno da član 4. stav 1. Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona nije u skladu sa Ustavom FBiH, s obzirom da je naziv Kantona određen kombinovanjem naziva grada, koji je sjedište kantonalnih vlasti i regionalno-geografskih karakteristika, suprotan članu I.2. Ustava Federacije.

S obzirom da je članom I.2. Ustava FBiH, pored ostalog, uređeno da će kantoni imati nazive određene isključivo prema gradovima koji su sjedište odgovarajućih kantonalnih vlasti ili prema regionalno-geografskim karakteristikama, Amandmanom I je naziv kantona određen prema imenu grada, koji je sjedište kantonalne vlasti a zadržava i tradiciju dosadašnjeg naziva Kantona.

U članu 5. u Amandmanu IV riječi: "Tuzlansko-podrinjskog kantona" su zamjenjene riječima: "Tuzlanskog kantona".

Član 6. je izmijenjen Amandmanom XIV, kojim je izvršeno usklađivanje sa Amandmanom XXIX na ustav FBiH, u pogledu upotrebe službenih jezika i pisma.

Član 14. stav 3. je izmijenjen Amandmanom XLIV, koji je usklađen sa Amandmanom XV na Ustav FBiH, u pogledu preciziranja postupka zaključivanja međunarodnih sporazuma.

Član 16. je izmijenjen Amandmanom VII u vezi sa inicijativom OHR-a i OSCE-a u pogledu usklađivanja broja poslanika u zakonodavnim tijelima Federacije i kantona sa omjerima koje je preporučila Radna grupa za Izborni zakon.

Član 17. je izmijenjen Amandmanom XV u pogledu trajanja mandata poslanika. Ovim Amandmanom je izvršeno usklađivanje sa Amandmanom LIII koji se odnosi na član V.5.2. na Ustav FBiH.

U skladu sa prethodno izvršenom izmjenom, Amandmanom XVI izmijenjen je član 19. stav 2. u pogledu mandata predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine.

Član 19. izmijenjen je u potpunosti Amandmanom XLV, a Amandmanom XLVI dodan je novi član 19a radi usklađivanja sa Amandmanom LXXIX na Ustav FBiH, u vezi s formiranjem klubova naroda i načina izbora predsjednika.

Član 20. je izmijenjen Amandmanima XVII i XLVII i to prvo u pogledu mandata sekretara Skupštine, a potom radi brisanja imuniteta, koji prema Zakonu o imunitetu nije propisan za sekretara.

Član 23. je izmijenjen Amandmanom XLVIII radi usklađivanja pitanja imuniteta poslanika sa Amandmanom LXVII na Ustav FBiH i Zakonom o imunitetu FBiH.

Amandmanima XVIII i XLIX mijenjan je član 24. Ustava Tuzlanskog kantona, kojim su precizirane ranije utvrđene nadležnosti Skupštine.

Amandmanom XVIII je usklađen član 24. stav 1. sa Amandmanima LVI - LXIII na Ustav FBiH, kojim je definisan postupak izbora i imenovanja sudija i tužilaca, a Amandmanom XLIX je izvršeno usklađivanje sa Amandmanom LXXIX na Ustav FBiH, kao i izvršeno preciziranje pojedinih nadležnosti kantona.

U članu 25. Amandmanom L brisana je tačka c) koja se odnosila na smjenjivanje i razrješenje predsjednika Kantona, s obzirom da izmjenom člana V.2.7. - Amandmanom LXXIX na Ustav FBiH, Ustav FBiH ne poznaje funkciju predsjednika Kantona.

Amandmanom LI iza člana 26. dodan je novi podnaslov i novi članovi 26a, 26b i 26c) kojima je u Ustavu Tuzlanskog kantona u skladu sa Amandmanom XXXVII i LXXX na Ustav FBiH definisano pitanje vitalnog nacionalnog interesa i mehanizam ostvarivanja vitalnog nacionalnog interesa.

U poglavlju B - Izvršna vlast Kantona, Amandmanom LII izmijenjen je podnaslov "Predsjednik Kantona" u "Premijer Kantona", a u skladu sa Amandmanom LXXXI, koji poznaje termin "premijer kantona".

Amandmanom LIII izmijenjen je član 27. tako što je određeno ko predstavlja i zastupa kanton i ko je šef kantonalne izvršne vlasti.

Amandmanom LIV brisane su odredbe članova od 28. do 32. Ustava Tuzlanskog kantona, koje su se odnosile na predsjednika Kantona.

Među brisanim članovima je i član 30., koji je ranije izmijenjen Amandmanom XIX u pogledu mandata predsjednika kantona, a koji je bio usklađen sa trajanjem mandata poslanika.

Amandmanom XX i Amandmanom LV izmijenjen je član 33. Ustava Tuzlanskog kantona. Amandman XX je uskladio član 33. stav 1. sa Amandmanima

LVI - LXII na Ustav FBiH, kojim je definisan postupak izbora i imenovanja sudija i tužilaca, a Amandmanom LV je utvrđena nadležnost premijera Kantona.

Član 34., koji se tiče sastava i mandata Vlade Kantona izmijenjen je Amandmanima VIII, XXI i LVI.

Amandmanom VIII je smanjen broj članova izvršne vlasti u vezi sa inicijativom OHR-a i OSCE-a o smanjenju broja poslanika, a s tim u vezi i broja funkcija u izvršnoj vlasti.

Amandmanom XXI usklađeno je trajanje mandata Vlade sa mandatom poslanika u Skupštini Tuzlanskog kantona, a Amandmanom LVI je izvršeno usklađivanje člana 34. sa Amandmanom LXXXI na Ustav FBiH.

Član 35. je izmijenjen Amandmanom LVII u vezi sa Amandmanom LXXIX na Ustav FBiH, u pogledu načina imenovanja premijera.

Član 36. je mijenjan Amandmanima IX i LVIII.

Amandmanom IX je preciziran i način imenovanja ministara i nespojivost vršenja funkcija u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

Amandmanom LVIII je usklađena odredba člana 36. sa Amandmanom LXXXI na Ustav FBiH.

Član 37. je izmijenjen Amandmanom LIX koji je usklađen sa Amandmanom LXXXII na Ustav FBiH, u pogledu odgovornosti premijera i ministara.

Član 38. je izmijenjen Amandmanom LX, koji je usklađen sa Amandmanom LXXXII na Ustav FBiH, u pogledu rada ministarstava i ostavke Vlade.

Član 39. je pretrpio izmjenju Amandmanom X, kada su brisane odredbe o potpredsjednicima Vlade i Amandmanom LXI, čime je usklađen sa Amandmanom LXXXII na Ustav FBiH, u pogledu smjenjivanja vlade i ministara.

Član 40. je izmijenjen Amandmanom XXII, kojim je usklađen sa Amandmanom LII na Ustav FBiH odnosno novim članom 11a Ustava FBiH i Amandmanom LXII, kojim je usklađen sa Amandmanom LXXVI na Ustav FBiH i izmijenjenim članom 3. Ustava Tuzlanskog kantona, a u vezi s pitanjem konstitutivnosti u kantonalnoj upravi.

Član 41. je izmijenjen Amandmanom LXIII i LXXIV, kojim je utvrđena nadležnost Vlade Kantona a u skladu sa Amandmanom XCIX na Ustav FBiH.

Amandman LXIV je brisan član 42., kojim je ranije definisana nadležnost predsjednika Vlade.

Amandmanom XII je brisan član 43., kojim su definisane nadležnosti potpredsjednika Vlade.

Član 44. u stavu 1. tačkama g) i h) je mijenjan Amandmanom LXV samo u pogledu korištenog termina “predsjednik Vlade” u “premijer”.

Član 46. je mijenjan Amandmanima XII i LXVI.

Izmjena Amandmanom XII odnosila se samo na brisanje riječi: “potpredsjednici Vlade” a Amandmanom LXVI pitanje imuniteta je riješeno u skladu sa Zakonom o imunitetu.

U poglavlju “Sudska vlast Kantona”, izmjene su vršene radi usklađivanja sa amandmanima na Ustav FBiH u ovoj oblasti.

U članu 47. Amandmanom IV riječi: “Tuzlansko-podrinjskog kantona” su zamijenjene riječima: “Tuzlanskog kantona”.

Član 48. je izmijenjen Amandmanom XXIII, koji je usklađen sa Amandmanom LVIII na Ustav FBiH, u pogledu uređenja sudske vlasti.

Član 51. je izmijenjen Amandmanom XXIV radi usklađivanja sa Amandmanom LXII Ustava FBiH, u pogledu nadležnosti Kantonalnog suda.

Član 52. je brisan Amandmanom XXV, čime je usaglašena organizacija sudova sa Amandmanom LVII na Ustav FBiH.

U skladu sa ovim Amandmanom na Ustav FBiH, Amandmanom XXVI je brisan član 53. Ustava, kojim se uređivao da se zakonom kantona određuje broj sudija.

Također je Amandmanom XXVII brisan član 54. Ustava Tuzlanskog kantona, koji se odnosio na način izbora sudija.

Član 55. je izmijenjen Amandmanima XXVIII i LXVII, navođenjem nadležnosti visokog sudskog i tužilačkog vijeća.

Amandmanom XXVIII je izvršeno usklađivanje sa Amandmanom LVIII na Ustav FBiH, a Amandmanom LXVII stav 2. član 55. odnosno Amandmana XXVIII je brisan, jer su odredbe o nacionalnoj strukturi sudova obuhvaćene definicijom člana 3. Ustava Tuzlanskog kantona.

Član 56. je izmijenjen Amandmanom XXIX, radi usklađivanja sa Amandmanom LXII i LXIII Ustava FBiH, u pogledu načina određivanja statusa sudija.

U vezi sa ovim Amandmanima na Ustav FBiH, brisan je i član 57. Ustava Tuzlanskog kantona.

Član 58. je izmijenjen Amandmanima XXXI i LXXV.

Prve izmjene su u vezi s Amandmanima LXII i LXIII na Ustav FBiH, a Amandmanom LXXV je izvršeno usklađivanje sa Amandmanom CV na Ustav FBiH, u pogledu osnivanja i finansiranja sudova.

Član 59. je izmijenjen Amandmanom XXXII, radi usklađivanja sa Amandmanom LXIII na Ustav FBiH, u vezi s nadležnosti općinskih sudova.

U skladu sa ovim Amandmanom na Ustav FBiH, brisan je član 60. i član 61. Ustava Tuzlanskog kantona, kojim se određivao način biranja sudija i predsjednika općinskog suda.

U članu 63. Amandmanom IV riječi: “Tuzlansko-podrinjskog kantona” su zamijenjene riječima: “Tuzlanskog kantona”.

Član 63. je mijenjan Amandmanima XXXV i LXVIII.

Amandmanom XXXV iz obaveze davanja svečane izjave su isključeni sudije i sudije porotnici Kantonalnog i općinskih sudova, kantonalni tužilac, zamjenici kantonalnih tužilaca, općinski tužioci, zamjenici općinskih tužilaca.

Amandmanom LXVIII izvršeno je usklađivanje sa Amandmanom LXXXI u pogledu termina tako što su riječi: “predsjednik i članovi Vlade” zamjenjuju riječima: “premijer i članovi Vlade Kantona”.

S obzirom na izmjenu nadležnosti u članu 24. Ustava Tuzlanskog kantona, da Skupština Tuzlanskog kantona ne potvrđuje imenovanje kantonalnog pravobranioca i zamjenike kantonalnog pravobranioca, brisani su stavovi 3. i 4. člana 63.

U odjeljku “Općinska i gradska vlast” iza člana 65. dodat je novi član 65a radi usklađivanja sa Amandmanom XCVI na Ustav FBiH, kojim je uvedena materija zaštite prava na lokalnu samoupravu pred Ustavnim sudom.

Član 74. je izmijenjen Amandmanom V i Amandmanom LXXVII.

Po inicijativi OSCE - Privremene izborne komisije, radi usklađivanja kantonalnih ustava sa rješenjima predviđenim novim Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine u pogledu broja poslanika u općinskim vijećima, pristupilo se izmjeni člana 74. u pogledu broja članova općinskih i gradskih vijeća.

Amandmanom LXXVII izvršeno je usklađivanje stava 1. i stava 3. sa Amandmanom C i CIV na Ustav FBiH, u pogledu broja članova općinskog i gradskog vijeća.

Amandmanima XXXVI i LXXVIII izmijenjen je član 75.

Amandmanom XXXVI je usaglašena odredba člana 75. sa Amandmanom LIV na Ustav FBiH, a Amandmanom LXXVIII je izvršeno usklađivanje sa Amandmanima C i CIV na Ustav FBiH, u pogledu mandata općinskog i gradskog vijeća.

Član 76. je izmijenjen Amandmanom LXXIX radi usklađivanja sa Amandmanom CIV na Ustav FBiH, u pogledu načina biranja općinskog i gradskog vijeća.

Član 77. je izmijenjen Amandmanom LXXX radi usklađivanja u stavu 1. tačka b), sa Amandmanom CIV, u pogledu izmjena u nadležnosti općinskog vijeća.

Član 80. je izmijenjen Amandmanom XXXVII tako što je u stavu 2. mandat od “dvije godine” zamjenjen mandatom od “četiri godine” radi usklađivanja sa Amandmanom LIV na Ustav FBiH.

Član 80. je izmijenjen i Amandmanom LXXXI i to radi usklađivanja stavova 3. i 4. sa Amandmanom CIV na Ustav FBiH, u pogledu mandata i načina izbora općinskog načelnika i gradonačelnika.

Član 81. je izmijenjen Amandmanom LXXXII tako što je u skladu sa Amandmanom CIV na Ustav FBiH dodat novi stav 2. kojim se određuje provođenje konstitutivnosti pri izboru općinskog načelnika i predsjedavajućeg općinskog vijeća.

Član 82. je izmijenjen Amandmanom XXXVIII radi usklađivanja sa Amandmanima LXII i LXIII na Ustav FBiH, u pogledu brisanja tačke g), koja se odnosila na nadležnost u vezi s izborom sudija općinskog suda.

Član 82. stav 1. tačka a) izmijenjen je Amandmanom LXIX u vezi sa Zakonom o državnoj službi u FBiH u pogledu nadležnosti općinskog načelnika u vezi s općinskim službenicima.

Član 83. je izmijenjen Amandmanom LXX i to u stavu 1. tačka a) tako što je na istovjetan način kao u članu 82. rješana nadležnost gradonačelnika u vezi s postavljenjem i razrješenjem gradskih službenika.

Član 84. je izmijenjen Amandmanom XXXIX i Amandmanom LXXI.

Prva izmjena je izvršena radi usklađivanja sa Amandmanom L na Ustav FBiH, a druga izmjena je u vezi sa realizacijom pitanja vitalnog nacionalnog interesa u Ustavu Tuzlanskog kantona.

Član 85. je izmijenjen Amandmanom XL tako što je brisan stav 1., odnosno isti je Amandmanom XXXIX postao stav 2. član 84.

Član 86. u stavu 2. je izmijenjen Amandmanom LXXII tako što je termin “predsjednik Kantona” brisan.

Član 92. je izmijenjen Amandmanom XLI radi usklađivanja sa Amandmanom LI na Ustav FBiH, u vezi s provođenjem Aneksa 7 Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH.

Amandmanom VI je u Ustavu Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku riječ: “županija” zamijenjena riječju: “kanton”, a u vezi sa presudom Ustavnog suda kojom je termin “županija” proglašen neustavnim.

Također je Ustav Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku izmijenjen Amandmanom LXXIII, tako što je termin “Sabor” u svim članovima zamijenjen terminom “Skupština”.

U uvjerenju da demokratske institucije zasnovane na poštovanju ljudskih prava i sloboda najbolje stvaraju sklad između sebe i svojih zajednica;

Odbijajući nasilje rata;

Unapređujući mir, slobodu pojedinca, ekonomski razvoj kroz zaštitu privatnog vlasništva i tržišne ekonomije;

Vođeni načelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini kao i njegovim aneksima;

Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona, u kojoj su predstavljeni narodi i građani Tuzlansko-podrinjskog kantona kao federalne jedinice Federacije Bosne i Hercegovine koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, na osnovu člana V.1.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici od 19. 6. 1997. godine, usvaja

Amandman III

U preambuli Ustava Tuzlanskog kantona, u alineji 1. riječi: “U uvjerenju” zamjenjuju se riječju: “Uvjereni”,

Alineja 3. mijenja se i glasi:

“U želji da pridonesu unapređenju mira;”

Iza alineje 3. dodaje se nova alineja 4. koja glasi:

“U želji da unaprijede slobodu pojedinca, zaštitu privatne svojine i razvijaju slobodno tržište;”

U alineji 5. riječi: “Tuzlansko-podrinjskog kantona” zamjenjuju se riječima: “Tuzlanskog kantona”, a zadnji dio teksta koji glasi: “na osnovu člana V.1.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici od 19. 6. 1997. godine” zamjenjuju se riječima: “ovim donose”.

Dosadašnje alineje 4. i 5. postaju alinejama 5. i 6.

USTAV

TUZLANSKO-PODRINJSKOG KANTONA (sa tekstom amandmana)

Amandman II

Naziv Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona mijenja se i glasi: “Ustav Tuzlanskog kantona”.

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Bošnjaci i Hrvati, kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Kantona, ostvaruju svoja suverena prava u državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Tuzlansko-podrinjskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i njegovim Aneksom i ovim Ustavom.

Amandman IV

“U čl. 1., 5., 47. i 63. Ustava Tuzlanskog kantona riječi: “Tuzlansko-podrinjskom kantonu” zamjenjuju se riječima: “Tuzlanskom kantonu”, u odgovarajućem padežu.”

Amandman VI

U Ustavu Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku riječ: “županija” zamjenjuje se riječju: “kanton”.

Amandman XIII

“Bošnjaci, Hrvati i Srbi, kao konstitutivni narodi, zajedno sa Ostalima i građani Kantona, ostvaruju svoja suverena prava u državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom BiH i njegovim aneksima, Ustavom FBiH i njegovim Aneksom i ovim Ustavom.”

Amandman XLII

U članu 1. Ustava Tuzlanskog kantona, koji je izmijenjen Amandmanima IV, VI i XIII, u stavu 1. iza riječi: “i građani”, riječ: “Kantona” zamjenjuje se riječju: “Tuzlanskog kantona”.

Član 2.

Kanton je federalna jedinica Federacije koja obuhvata općine i gradove u sastavu Kantona, u skladu sa federalnim propisima.

Član 3.

Sastav svih organa u Kantonu, općinama i gradovima mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva Kantona odnosno općine i grada, ukoliko Ustavom Federacije nije drukčije utvrđeno.

Amandman XLIII

Član 3. mijenja se i glasi:

“Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi, ministarstvima Kantona, kantonalnim i općinskim sudovima, u kantonalnim i općinskim organima vlasti i upravi.

Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.”

Član 4.

Naziv Kantona je: Tuzlansko-podrinjski kanton.
Sjedište Kantona je u Tuzli.

Amandman I

**U Ustavu Tuzlansko-podrinjskog kantona član 4. stav 1. mijenja se i glasi:
“Naziv kantona je: Tuzlanski kanton”.**

Član 5.

Kanton ima grb, zastavu i pečat.

Izgled grba, zastave i pečata Kantona, njihova upotreba i zaštita uređuju se zakonom Kantona.

Kanton može imati druge simbole o kojima odluči Skupština Tuzlansko-podrinjskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona).

Simboli Kantona upotrebljavaće se u skladu sa zakonom Kantona.

Član 6.

Službeni jezici Kantona su bosanski jezik i hrvatski jezik.

Službeno pismo je latinica. Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.

Amandman XIV

Član 6. mijenja se i glasi:

“Službeni jezici Kantona su bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik.

Službena pisma su latinica i ćirilica.

Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.”

II - LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

Član 7.

U ostvarivanju svojih nadležnosti, Kanton osigurava i provodi sve mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom i ovim ustavom, vodeći računa o jednakopravnosti svih naroda i građana u Kantonu, općinama i gradovima.

Član 8.

Sve izbjeglice i raseljene osobe, u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, imaju pravo slobodnog povratka u prebivališta iz kojih su prognane, tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Član 9.

Sve osobe imaju pravo na povrat ukupne imovine koje su lišene tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Ukoliko osobama iz prethodnog stava objektivno nije moguće vratiti imovinu, takve osobe imaju pravo na punu novčanu nadoknadu vrijednosti svoje imovine.

Sve izjave i obaveze date i preuzete pod prijetnjom, prisilom i prijevarom, a koje se odnose na svu pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva imovinska i neimovinska prava, ništavna su.

Prava iz prethodnih stavova ostvarivaće se u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, propisima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i ovog Kantona.

Član 10.

Organi Kantona, općina i gradova dužni su osigurati uslove za rad i saradnju sa ombudsmenima.

III - NADLEŽNOSTI KANTONALNE VLASTI

Član 11.

Kanton je nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno za:

- a) donošenje i provođenje propisa, u okviru utvrđene ekonomske politike za podsticanje privrednog i društvenog razvoja;
- b) uspostavljanje i nadziranje kantonalnih policijskih snaga, koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Kantona;
- c) utvrđivanje i provođenje politike obrazovanja i vaspitanja;
- d) utvrđivanje i provođenje politike u oblasti nauke, kulture i sporta;
- e) utvrđivanje i provođenje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata;
- f) donošenje i provođenje propisa o korišćenju zemljišta, uključujući zoniranje;
- g) donošenje i provođenje propisa o postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- h) provođenje socijalne politike i uspostavljanje službi socijalne zaštite;
- i) donošenje i provođenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti;
- j) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa regulisanjem i osiguranjem javnih službi;
- k) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa osnivanjem i radom radija, televizije i drugih sredstava informisanja;
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod nadležnošću kantonalne vlasti oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima;
- m) utvrđivanje i provođenje politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;
- n) donošenje propisa o lokalnoj samoupravi u općinama i lokalnoj upravi i samoupravi u gradu, uz odgovarajuću konsultaciju sa općinskim odnosno gradskim vlastima.

Član 12.

Kanton i Federacija su, u skladu sa Ustavom Federacije, nadležni za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politiku zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijsku i transportnu infrastrukturu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine;
- e) socijalnu politiku;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca;
- g) turizam;
- h) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 13.

Nadležnosti iz prethodnog člana ovog Ustava mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, dogovarajući se na trajnoj osnovi, u skladu sa potrebama.

Član 14.

Kanton može prenijeti svoje nadležnosti na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast, na osnovu međusobnog dogovora i prihvatanja.

Kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti nadležnosti u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću, te radijom i televizijom, a dužan je to učiniti ako, u pogledu nacionalnog sastava, većinsko stanovništvo te općine odnosno grada nije većinsko stanovništvo u Kantonu kao cjelini.

Kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njena saglasnost nije potrebna.

Amandman XLIV

U članu 14. stav 3. mijenja se i glasi:

“Kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.”

IV - STRUKTURA KANTONALNE VLASTI

A. ZAKONODAVNA VLAST KANTONA

1. Opće odredbe

Član 15.

Zakonodavnu vlast Kantona vrši Skupština Kantona.
Skupština Kantona je jednodomna.

Član 16.

Skupština Kantona sastoji se od 50 poslanika.

Amandman VII

**Član 16. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:
“Skupština Kantona sastoji se od 35 poslanika.”**

Član 17.

Poslanicima Skupštine Kantona mandat traje dvije godine.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat poslanika izabranih na posljednim izborima produžava se za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Amandman XV

**U članu 17. stav 1. mijenja se i glasi:
“Poslanicima Skupštine Kantona mandat traje četiri godine.”**

Član 18.

Poslanike u Skupštini Kantona biraju birači na demokratskim i neposrednim izborima tajnim glasanjem na cijeloj teritoriji Kantona, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom, ovim ustavom i zakonima. Svaki birač ima pravo da glasa za bilo koju registrovanu stranku.

Svaki birač može biti biran za poslanika u Skupštini Kantona.

Skupština Kantona bit će sazvana najkasnije deset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Član 19.

Skupština Kantona ima predsjednika i zamjenika predsjednika koji se biraju iz reda poslanika u Skupštini Kantona.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje dvije godine.

Predsjednik predstavlja Skupštinu Kantona, saziva sjednice Skupštine Kantona, predsjedava im i potpisuje akta koja se donose na sjednicama Skupštine Kantona.

Predsjednik Skupštine Kantona vrši funkciju predsjednika Kantona u slučaju kada predsjednik Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost.

Zamjenik predsjednika zamjenjuje predsjednika Skupštine Kantona u slučaju njegove spriječenosti da obavlja svoju dužnost, pomaže predsjedniku Skupštine prilikom predsjedavanja sjednicama Skupštine Kantona.

Amandman XVI

U članu 19. stav 2. mijenja se i glasi:

“Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje četiri godine.”

Amandman XLV

Član 19., koji je izmijenjen Amandmanom XVI, Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Skupština Kantona ima predsjednika i zamjenike predsjednika.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje četiri godine.

Predsjednik predstavlja Skupštinu Kantona, saziva sjednice Skupštine Kantona, predsjedava im i potpisuje akte koji se donose na sjednicama Skupštine Kantona.

Predsjednik Skupštine u slučaju kada premijer Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost predstavlja Kanton.

Zamjenici predsjednika zamjenjuju predsjednika Skupštine Kantona u slučaju njegove spriječenosti da obavlja svoju dužnost, pomažu predsjedniku Skupštine prilikom predsjedavanja sjednicama Skupštine Kantona, učestvuju u konsultacijama za donošenje odluke u slučajevima utvrđenim ovim ustavom i Poslovníkom Skupštine.”

Amandman XLVI

Iza člana 19. dodaje se novi član 19a. koji glasi:

“U Skupštini Kantona se formiraju klubovi poslanika konstitutivnih naroda pod uslovom da postoji najmanje jedan poslanik tog konstitutivnog naroda u Skupštini Kantona.

Svaki klub poslanika predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjednika ili zamjenika predsjednika, koje potvrđuje Skupština Kantona.

Skupština Kantona potvrđuje kandidate u skladu sa svojim poslovníkom. Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u Skupštini Kantona, mjesto zamjenika predsjednika iz tog konstitutivnog naroda ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koja potvrdi Skupština Kantona odlučuju između sebe ko će biti predsjednik Skupštine.”

Član 20.

Skupština Kantona ima sekretara, koga imenuje na period od dvije godine.

Sekretar Skupštine Kantona pomaže predsjedniku Skupštine Kantona u pripremanju sjednica Skupštine Kantona, osigurava uslove za rad Skupštine

Kantona i obavlja poslove i zadatke u vezi sa sjednicama i drugim poslovima utvrđenim poslovníkom ili koje mu povjeri predsjednik Skupštine Kantona.

Sekretar Skupštine Kantona ne može biti krivično gonjen niti odgovorati u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije, bez odobrenja Skupštine Kantona.

Amandman XVII

U členu 20. stav 1. mijenja se i glasi:

“Skupština Kantona ima sekretara, koga imenuje na period od četiri godine.”

Amandman XLVII

U členu 20., koji je izmijenjen Amandmanom XVII, u stavu 1. iza tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: “u skladu sa zakonom”.

U členu 20. stav 3. briše se.

Član 21.

Skupština Kantona zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim poslovníkom Skupštine Kantona i objavljuje izvještaje o zasjedanjima i odlukama.

Član 22.

Prava i obaveze poslanika u Skupštini Kantona utvrdit će se posebnim propisom.

Član 23.

Poslanici u Skupštini Kantona za vrijeme trajanja mandata uživaju poslanički imunitet.

Protiv poslanika Skupštine Kantona ne može biti pokrenuta građanska parnica, ne mogu biti krivično gonjeni, privedeni, zadržani i pritvoreni odnosno lišeni slobode za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije od bilo kojeg organa vlasti, bez odobrenja Skupštine Kantona.

Amandman XLVIII

Član 23. mijenja se i glasi:

“Poslanici u Skupštini Kantona ne podliježu krivično-pravnoj ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini Kantona.”

2. Nadležnost Skupštine Kantona

Član 24.

Skupština Kantona:

- a) priprema i usvaja Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;
  - b) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
  - c) donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona;
  - d) odobrava zaključivanje sporazuma sa drugim državama i međunarodnim organizacijama, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
  - e) donosi poslovnik Skupštine Kantona;
  - f) daje autentično tumačenje Ustava, zakona i drugih propisa koje donosi;
  - g) bira i razrješava predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Kantona;
  - h) imenuje i razrješava sekretara Skupštine Kantona;
  - i) bira i razrješava delegate Kantona u Domu naroda Parlamenta Federacije iz svojih redova, u skladu sa Ustavom Federacije;
  - j) bira i razrješava predsjednika Kantona;
  - k) potvrđuje imenovanje i razrješenje Vlade Kantona;
  - l) utvrđuje nadležnost Kantonalnog i općinskih sudova;
  - m) bira i razrješava sudije i sudije - porotnike Kantonalnog suda;
  - n) imenuje i razrješava kantonalnog tužioca i zamjenike kantonalnog tužioca;
  - o) potvrđuje imenovanje i razrješenje kantonalnog pravobranioca i zamjenike kantonalnog pravobranioca;
  - p) vrši i druge poslove utvrđene Ustavom Federacije, ovim ustavom i zakonom.
- Na zahtjev jedne trećine poslanika, Skupština Kantona može pokrenuti postupak za utvrđivanje da li su Ustav Kantona, amandmani na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koji je usvojila Skupština Kantona u skladu sa Ustavom Federacije.

Amandman XVIII

U članu 24. stav 1. tačke m) i n) brišu se.

Amandman XLIX

U članu 24. koji je izmijenjen Amandmanom XVIII, stav 1. u tački d) iza riječi: “Bosne i Hercegovine” dodaju se riječi: “i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine”.

U članu 24. stav 1., u tački d) riječi: “sporazuma sa drugim državama i” zamjenjuju se riječima: “međunarodnih sporazuma i sporazuma sa”.

U članu 24. stav 1. tačka g) mijenja se i glasi:

“Potvrđuje kandidate za mjesto predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona i razrješava predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona.”

U članu 24. stav 1. tačke j), l) i o), brišu se.

U članu 24. u tački i) iza riječi: “Federacije” dodaju se riječi: “i zakonom”.

U članu 24. stav 1. postojeća tačka k) postaje tačka j), iza koje se dodaju nove tačke k), l) i m) koje glase:

“k) donosi Prostorni plan Kantona,

l) utvrđuje ciljeve i politiku Kantona i razmatra izvještaje o ostvarivanju ciljeva i politike Kantona,

m) stara se o ostvarivanju saradnje sa organima zakonodavne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama.”

Postojeća tačka p) postaje tačka n).

3. Odlučivanje u Skupštini Kantona

Član 25.

Skupština Kantona dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika:

a) donosi Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;

b) donosi zakon o prenošenju ili delegiranju kantonalne nadležnosti na federalnu, općinsku ili gradsku vlast;

c) smjenjuje i razrješava predsjednika Kantona.

Skupština Kantona ostale odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja poslanika u Skupštini Kantona.

Amandman L

U članu 25. stav 1. tačka c) briše se.

Član 26.

Amandmani na Ustav Kantona stupaju na snagu u ponoć istog dana kada ih usvoji Skupština Kantona.

Kantonalni zakoni stupaju na snagu kao što je u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

Ostali propisi Kantona mogu stupiti na snagu kao što je u njima određeno a najranije danom donošenja.

Amandman LI

Iza člana 26. dodaje se novi podnaslov 4. i članovi 26a., 26b. i 26c. koji glase:

“4. Vitalni nacionalni interes

Član 26a.

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda se odnosi na:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti,
- identitet jednog konstitutivnog naroda,
- ustavne amandmane,
- organizaciju organa javne vlasti,
- jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka,
- obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturnog naslijeđa,
- teritorijalnu organizaciju,
- sistem javnog informisanja i
- druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova poslanika konstitutivnih naroda u Skupštini.

Klubovi konstitutivnih naroda su klubovi poslanika formirani u skladu sa članom 19a. ovog ustava.

Član 26b.

Ako najmanje dvoje, od predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Kantona, tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u prethodnom članu, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Predsjednik i zamjenici predsjednika Skupštine Kantona dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz člana 26a. ovog ustava.

Ako samo predsjednik ili samo jedan od zamjenika predsjednika tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda Skupštine Kantona može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član 26c.

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u Skupštini Kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni

nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

Ako sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagачu koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju, predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim, odnosno usvaja se prostom većinom glasova.”

B. IZVRŠNA VLAST KANTONA

1. Predsjednik Kantona

Amandman LII

U Poglavlju B Izvršna vlast Kantona, podnaslov “1. Predsjednik Kantona” mijenja se i glasi: “1. Premijer Kantona”.

Član 27.

Predsjednik Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.

Amandman LIII

Član 27. mijenja se i glasi:

“Premijer Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.”

Član 28.

Predsjednika Kantona biraju većinom glasova poslanici u Skupštini Kantona između kandidata koje oni predlože, na način predviđen poslovníkom Skupštine Kantona.

Član 29.

Ukoliko predsjednik Kantona bude izabran iz reda poslanika Skupštine Kantona, prestaje mu mandat poslanika u Skupštini Kantona.

Član 30.

Predsjednik Kantona ima dvogodišnji mandat i ne može biti biran više od dva puta uzastopno.

Amandman XIX

Član 30. mijenja se i glasi:

“Mandat predsjednika Kantona traje četiri godine i ne može biti biran više od dva puta uzastopno.”

Član 31.

Predsjednika Kantona ukoliko je prekršio datu svečanu izjavu, na neki drugi način obezvrijedio svoj položaj ili položaj Kantona, Skupština Kantona može smijeniti.

Član 32.

Ukoliko mjesto predsjednika Kantona ostane upražnjeno, Skupština Kantona će izabrati novog predsjednika u roku od 30 dana.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednog stanja, mandat predsjednika Kantona produžava se za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Amandman LIV

Članovi od 28. do 32. brišu se.

Član 33.

Predsjednik Kantona nadležan je za:

- a) imenovanje Vlade Kantona;
- b) imenovanje kantonalnog pravobranioca i zamjenika kantonalnog pravobranioca;
- c) predlaganje sudija Kantonalnog suda;
- d) predlaganje kantonalnog tužioca i zamjenika kantonalnog tužioca;

- e) donošenje ukaza o proglašavanju zakona koje donosi Skupština Kantona;
- f) provođenje kantonalne politike;
- g) obavještanje Skupštine Kantona o provođenju kantonalne politike utvrđene odlukama i smjernicama Skupštine Kantona i, u vezi s tim, predlaganje Skupštini Kantona razmatranja pojedinih pitanja i donošenja odluka;
- h) potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime Kantona koje odobrava Skupština Kantona, uz saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, njena saglasnost nije potrebna;
- i) davanje pomilovanja za djela utvrđena zakonom;
- j) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona i amandman na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština Kantona u skladu sa Ustavom Federacije;
- k) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ kantonalne ili općinske odnosno gradske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije;
- l) razmatranje izvještaja ombudsmena i osiguravanje uslova za njihov rad;
- m) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima Federacije;
- n) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština Kantona.

Amandman XX

U članu 33. stav 1. tačke c) i d) brišu se.

Amandman LV

Član 33. koji je izmijenjen Amandmanom XX, mijenja se i glasi:

“Premijer Kantona nadležan je za:

- a) potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime Kantona koje odobrava Skupština Kantona, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,**
- b) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka sudova,**
- c) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona i amandman na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština Kantona u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,**
- d) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ**

kantonalne ili općinske odnosno gradske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

- e) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama,
- f) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima Kantona,
- g) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština Kantona”.

2. Vlada Kantona

Član 34.

Vladu Kantona čine predsjednik, dva potpredsjednika Vlade i ministri, čiji se broj utvrđuje Zakonom o Vladi Kantona.

Vlada Kantona ima dvogodišnji mandat.

Amandman VIII

Član 34. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Vladu Kantona čine predsjednik Vlade i ministri, čiji se broj utvrđuje Zakonom o Vladi Kantona”.

Amandman XXI

U članu 34. stav 2. mijenja se i glasi:

“Mandat Vlade Kantona traje četiri godine.”

Amandman LVI

Član 34. koji je izmijenjen Amandmanima VIII i XXI, mijenja se i glasi:

“Kanton ima Vladu Kantona kao izvršni organ vlasti.

Vladu Kantona čine premijer Kantona i ministri čiji se broj utvrđuje zakonom o Vladi Kantona.

Vladu Kantona potvrđuje Skupština Kantona većinom glasova.

Mandat Vlade Kantona traje četiri godine.”

Član 35.

Predsjednika Vlade imenuje predsjednik Kantona i potvrđuje Skupština Kantona.

Amandman LVII

Član 35. mijenja se i glasi:

“Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjednik Skupštine Kantona u konsultaciji sa zamjenicima predsjednika.”

Član 36.

Potpredsjednike Vlade i ministre imenuje predsjednik Kantona, nakon konsultacija sa predsjednikom Vlade ili kandidatom za funkciju predsjednika Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština Kantona.

Svako upražnjeno mjesto popunjava se istim postupkom.

Predsjednik Vlade, potpredsjednici Vlade, ministri, njihovi zamjenici i pomoćnici ne mogu biti poslanici u Skupštini Kantona.

Amandman IX

Član 36. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Ministre imenuje predsjednik Kantona nakon konsultacije sa predsjednikom Vlade ili kandidatom za funkciju predsjednika Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština Kantona”.

Član 36. stav 3. mijenja se i glasi:

“Predsjednik Vlade, ministri, njihovi zamjenici i pomoćnici, sekretar Vlade i sekretari ministarstava ne mogu biti poslanici u Skupštini Tuzlanskog kantona”.

Amandman LVIII

Član 36. koji je izmijenjen Amandmanom IX, mijenja se i glasi:

“Kandidat za mjesto premijera predlaže ministre.

Ministri nemaju zamjenike.

Vlada Kantona preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona.

Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju.”

Član 37.

Vlada Kantona odgovorna je predsjedniku Kantona i Skupštini Kantona.

Amandman LIX

Član 37. mijenja se i glasi:

**“Premijer je odgovoran Skupštini Kantona.
Ministri odgovaraju premijeru i Skupštini Kantona.”**

Član 38.

Vlada Kantona može se smijeniti odlukom predsjednika Kantona koju potvrđuje Skupština Kantona ili izglasavanjem nepovjerenja Vladi većinom glasova u Skupštini Kantona.

Vlada Kantona ili svaki član pojedinačno mogu dati ostavku predsjedniku Kantona i Skupštini Kantona.

Amandman LX

Član 38. mijenja se i glasi:

**“Ministri snose potpunu odgovornost za rad svojih ministarstava.
Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština Kantona izglasa nepovjerenje.”**

Član 39.

Predsjednik Kantona može razriješiti predsjednika Vlade Kantona, uz potvrdu Skupštine Kantona.

Predsjednik Kantona, na prijedlog predsjednika Vlade, može razriješiti pojedinog potpredsjednika ili ministra.

Amandman X

Član 39. stav 2. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Predsjednik Kantona, na prijedlog predsjednika Vlade, može razriješiti pojedinog ministra”.

Amandman LXI

Član 39. koji je izmijenjen Amandmanom X, mijenja se i glasi:

**“Skupština Kantona može smijeniti Vladu Kantona ili pojedinog ministra.
Premijer ili svaki član Vlade pojedinačno mogu dati ostavku Skupštini Kantona.**

Prihvatanjem ostavke premijera od strane Skupštine, prestaje mandat Vladi.”

Član 40.

Organizacija Vlade Kantona uređuje se kantonalnim zakonom, u skladu sa ovim ustavom.

Zakonom Kantona utvrdiće se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost u skladu sa Ustavom Federacije i drugim propisima Federacije i ovim ustavom, tako da Vlada Kantona odražava nacionalni sastav stanovništva kao cjeline, ali u svakom slučaju da osigurava zastupljenost oba konstitutivna naroda.

Amandman XXII

U članu 40. u stavu 2. riječi “oba konstitutivna naroda” zamjenjuju se riječima:

“konstitutivnih naroda i grupe ostalih.”

Amandman LXII

U članu 40. stav 2. koji je izmijenjen Amandmanom XXII, mijenja se i glasi:

“Zakonom Kantona utvrdiće se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost u skladu sa Ustavom Federacije i drugim propisima Federacije i ovim ustavom”.

Član 41.

Vlada Kantona nadležna je za:

- a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa;
- b) izvršavanje odluka svakog kantonalnog ili federalnog suda i vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti;
- c) pripremu prijedloga budžeta;
- d) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena;
- e) nadzor nad istragom i krivičnim gonjenjem u vezi sa kršenjem kantonalnih zakona, kao i nadzor nad kantonalnom policijom;
- f) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine;
- g) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima.

Amandman LXIII

Član 41. mijenja se i glasi:

“Vlada Kantona nadležna je za:

- a) imenovanje Kantonalnog pravobranioca i zamjenika Kantonalnog pravobranioca,**
- b) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa,**
- c) izvršavanje odluka sudova,**
- d) vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti,**
- e) pripremu prijedloga budžeta,**
- f) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena,**
- g) nadzor nad kantonalnom policijom,**
- h) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine,**
- i) staranje o ostvarivanju saradnje sa izvršnim organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općina,**
- j) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima**

Amandman LXXIV

U članu 41. Ustava Tuzlanskog kantona koji je izmijenjen Amandmanom LXIII, u stavu 1. tačka h) mijenja se i glasi: “osigurava da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine, odnosno grada mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine, odnosno grada”.

U članu 41. u stavu 1. tačka a) postaje tačka g), a postojeće tačke od b) do g) postaju tačke od a) do f).

Član 42.

Predsjednik Vlade Kantona nadležan je za:

- a) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka kantonalnih i federalnih sudova;**
- b) predlaganje i davanje preporuka iz oblasti kantonalnog zakonodavstva;**
- c) pripremanje prijedloga budžeta Kantona;**
- d) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima Kantona.**

Amandman LXIV

Član 42. briše se.

Član 43.

Svaki potpredsjednik Vlade Kantona pomaže predsjedniku Vlade Kantona u izvršavanju njegovih nadležnosti i izvršava druge poslove koje mu povjeri predsjednik Vlade Kantona.

Bliže nadležnosti potpredsjednika Vlade utvrđuju se Zakonom o Vladi Kantona.

Amandman XI

Član 43. Ustava Tuzlanskog kantona briše se.

Član 44.

Svaki ministar nadležan je za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- b) pripremanje propisa iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi i davanje mišljenja i preporuka u vezi s tim propisima;
- c) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti ministarstva na čijem je čelu;
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa u cilju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- e) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- f) davanje odgovora na pitanja poslanika u Skupštini Kantona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- g) pomaganje predsjedniku Vlade Kantona u vođenju politike i izvršavanju zakona Kantona i drugih propisa;
- h) izvršavanje i drugih zadataka koje mu povjeri predsjednik Vlade Kantona.

Amandman LXV

U članu 44. stav 1. u tačkama g) i h) riječi: “predsjednik Vlade” zamjenjuje se riječju: “premijer”.

Član 45.

U vanrednim prilikama, za vrijeme trajanja opasnosti po zemlju i Kanton i kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada Kantona je ovlašćena da donosi propise od vitalnog značaja za Kanton iz nadležnosti Skupštine Kantona, kojima se ne mogu derogirati prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije, ovim ustavom i drugim propisima.

Propis donesen u skladu sa prethodnim stavom Vlada Kantona će odmah po prestanku okolnosti zbog kojih Skupština Kantona nije mogla zasjedati, podnijeti Skupštini Kantona na potvrđivanje.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, Vladi Kantona produžava se mandat za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 46.

Predsjednik Kantona, predsjednik Vlade Kantona i potpredsjednici Vlade Kantona i ministri ne mogu biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

O imunitetu nosilaca izvršne vlasti, iz prethodnog stava, odlučuje Skupština Kantona.

Amandman XII

Član 46. stav 1. Ustava Tuzlanskog kantona mijenja se i glasi:

“Predsjednik Kantona, predsjednik Vlade Kantona i ministri ne mogu biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za bilo koju radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije”.

Amandman LXVI

Član 46. koji je izmijenjen Amandmanom XII, mijenja se i glasi:

“Premijer Kantona i ministri neće biti građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u izvršnim organima Kantona.”

C. SUDSKA VLAST KANTONA

Član 47.*

Sudsku vlast u Kantonu vrše Kantonalni sud i općinski sudovi.

Sudovi u Kantonu osnivaju se zakonom Kantona, a njihovo finansiranje će se vršiti iz budžeta Kantona.

Najviši sud Kantona je Kantonalni sud Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Član 48.

Sudska vlast u Kantonu je samostalna, nezavisna i vrši se na osnovu ustava, zakona i drugih propisa.

---

* U članu 47. u stavu 2. iza riječi “zakonom” riječ “Kantona” trebalo bi brisati radi postizanja analognog rješenja sa odredbom člana 58. Ustava Tuzlanskog kantona, koji je amandmanom LXXV usklađen sa amandmanom CV na Ustav FBiH, a koji se odnosi na ukidanje nadležnosti kantona kod osnivanja općinskih sudova.

Amandman XXIII

Član 48. mijenja se i glasi:

“Sudska vlast u Kantonu je samostalna i nezavisna od izvršne i zakonodavne vlasti Kantona.”

Član 49.

Sudovi u Kantonu osiguravaju jednak položaj svim stranama u sudskim postupcima.

Član 50.

Sudski postupci su javni, ukoliko zakonom nije drukčije određeno. Presude se objavljuju javno.

Član 51.

Nadležnost sudova u Kantonu i postupak pred njima uređuje se zakonom.

Amandman XXIV

Član 51. mijenja se i glasi:

“Kantonalni sud ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.”

Član 52.

Jednoobraznost u postupanju, kao i osnovni principi pravičnosti u postupcima pred svim sudovima, uspostaviće se zakonom Federacije. Svaki sud utvđuje svoju unutrašnju organizaciju.

Amandman XXV

Član 52. briše se.

Član 53.

Zakonom Kantona utvđuje se broj sudija i sudija - porotnika Kantonalnog i općinskih sudova.

Amandman XXVI

Član 53. briše se.

Član 54.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova biraju se iz reda uglednih pravnika najviših moralnih osobina.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova neće biti krivično gonjeni niti odgovorni u građanskom postupku za radnju učinjenu u vršenju svoje funkcije.

Amandman XXVII

Član 54. briše se.

Član 55.

Sudije Kantonalnog suda predlaže predsjednik Kantona a bira ih Skupština Kantona.

Sudije - porotnike Kantonalnog suda predlaže predsjednik Kantonalnog suda a bira ih Skupština Kantona.

Nacionalna struktura sudija u cijelini odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona.

Amandman XXVIII*

Član 55. mijenja se i glasi:

“Sudije Kantonalnog i općinskih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

U Kantonalnom i općinskim sudovima konstitutivni narodi i grupa Ostalih bit će proporcionalno zastupljeni strukturi stanovništva Kantona odnosno općine.”

Amandman LXVII

U članu 55. koji je izmijenjen Amandmanom XXVIII, stav 2. briše se.

Član 56.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova bit će u službi do dobi od 70 godina, ukoliko ne daju ostavku ili ne budu smijenjeni i to:

---

* U članu 55. koji je izmijenjen Amandmanom XXVIII u skladu sa Amandmanom CIII na Ustav FBiH, umjesto Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Federacije trebalo bi da se upiše Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH.

- a) sudije Kantonalnog suda konsenzusom sudija Vrhovnog suda;
  - b) sudije općinskih sudova konsenzusom sudija Kantonalnog suda.
- Uslovi za vršenje sudijske funkcije utvrdiće se posebnim zakonom Kantona. Plaće i druge naknade ne mogu biti umanjivane tokom njihove službe.

Amandman XXIX

Član 56. mijenja se i glasi:

“Sudije Kantonalnog i općinskih sudova osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom Federacije.

Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije Kantonalnog i općinskih sudova utvrđuje se zakonom Federacije.

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet za sudije Kantonalnog i općinskih sudova, utvrđuju se zakonom Federacije.

Plaće i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.”

Član 57.

Sudije Kantonalnog suda biraju predsjednika Suda u skladu sa zakonom.

Amandman XXX

Član 57. briše se.

Član 58.

Općinske sudove osniva Skupština Kantona za područje jedne ili više općina.

Amandman XXXI

Član 58. mijenja se i glasi:

“Općinski sudovi osnivaju se zakonom Kantona i finansira ih Kanton. Općinski sudovi mogu se osnovati za područje jedne ili više općina.”

Amandman LXXV

U članu 58. koji je izmijenjen Amandmanom XXXI, u stavu 1. riječ: “Kantona” briše se.

Član 59.

Općinski sudovi imaju izvornu nadležnost za sve građanske i krivične stvari, osim ako Ustavom Federacije, zakonom Federacije, ovim ustavom ili zakonom Kantona dio izvorne nadležnosti nije prenesen na neki drugi sud.

Amandman XXXII

Član 59. mijenja se i glasi:

“Općinski sudovi imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije, ovim ustavom ili zakonom Federacije ili zakonom Kantona izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.”

Član 60.

Sudije općinskih sudova imenuje predsjednik Kantonalnog suda nakon konsultacija sa općinskim načelnikom.

Sudije - porotnike općinskih sudova imenuje predsjednik Kantonalnog suda na prijedlog predsjednika općinskog suda.

Amandman XXXIII

Član 60. briše se.

Član 61.

Sudije općinskog suda biraju predsjednika toga suda, u skladu sa zakonom.

Amandman XXXIV

Član 61. briše se.

D. SAVJETI KANTONA

Član 62.

Kanton može zajedno sa drugim kantonima osnivati savjete kantona u cilju koordiniranja politike i aktivnosti u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa, te u sklopu savjeta osnivati koordinaciona tijela, komisije i radne grupe radi razmjene informacija i usklađivanja aktivnosti kantona u izvršavanju njihove nadležnosti, ali ne mogu obuhvatati vojne ili političke dogovore.

V - DAVANJE SVEČANE IZJAVE

Član 63.

Prilikom stupanja na dužnost poslanici u Skupštini Kantona, predsjednik Kantona, predsjednik i članovi Vlade Kantona daju svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave glasi:

“Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno i odgovorno; pridržavati se ustava Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlansko-podrinjskog kantona; da ću se zalagati za ljudska prava, slobode i ravnopravnost građana i naroda Bosne i Hercegovine”.

Prilikom stupanja na dužnost, sudije i sudije - porotnici Kantonalnog i općinskih sudova; kantonalni tužilac, zamjenici kantonalnih tužilaca; općinski tužioci, zamjenici općinskih tužilaca; kantonalni pravobranilac i zamjenici kantonalnog pravobranioca daju svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave iz prethodnog stava utvrđuje se posebnim zakonom.

Amandman XXXV

U članu 63. stav 3. mijenja se i glasi:

“Prilikom stupanja na dužnost Kantonalni pravobranilac i zamjenici Kantonalnog pravobranioca daju svečanu izjavu.”

Amandman LXVIII

U članu 63. koji je izmijenjen Amandmanom XXXV, u stavu 1. riječi: “predsjednik Kantona” brišu se, a riječi: “predsjednik i članovi Vlade Kantona” zamjenjuju se riječima: “premijer i članovi Vlade Kantona”.

Stavovi 3. i 4. brišu se.

VI - OPĆINSKA I GRADSKA VLAST

1. Opće odredbe

Član 64.

Građanima se jamči pravo na lokalnu samoupravu.

Član 65.

Lokalna samouprava ostvaruje se u općini i gradu kao teritorijalnim jedinicama lokalne samouprave.

Područje općine, njen naziv, ukidanje ili spajanje, promjene granica, kao i druga pitanja od značaja za teritorijalne jedinice lokalne samouprave, uređuju se posebnim zakonom.

Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, može se formirati grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa posebnim zakonom.

Samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave, oblici neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju, organi jedinica lokalne samouprave, imovina i finansiranje lokalne samouprave, akti jedinica lokalne samouprave, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Amandman LXXVI

Iza člana 65. dodaje se novi član 65a. koji glasi:

“Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.”

Član 66.

U ostvarivanju svojih nadležnosti svaka općina:

a) preuzima sve potrebne mjere zaštite i osigurava uslove za poštivanje ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i u instrumentima u Aneksu Ustava Federacije i djeluje u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije, federalnim zakonom, ovim ustavom i kantonalnim zakonom o lokalnoj samoupravi; statutom općine i drugim općinskim propisima;

b) izvršava svoje nadležnosti vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u toj općini.

Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

Prilikom prenošenja nadležnosti na općinu ili grad, vodiće se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

U slučajevima prenošenja nadležnosti sa kantonalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

Lokalne vlasti bit će konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 67.

U ostvarivanju svojih nadležnosti grad će prvenstveno:

- a) osigurati uslove za poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i Aneksu na Ustav Federacije, zakonima Federacije, ovim ustavom, kantonalnim zakonom, statutom grada i drugim gradskim propisima;
  - b) osigurati potrebe gradskog stanovništva u oblasti zajedničke infrastrukture i javnog prometa;
  - c) upravljati gradskom imovinom;
  - d) voditi poresku politiku i osigurati finansijska sredstva neophodna za funkcioniranje grada u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonom.
- Ostale nadležnosti grada bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Član 68.

Građani mogu neposredno odlučivati o poslovima od interesa i značaja za lokalno stanovništvo putem referenduma i zbora građana u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada.

Građani imaju pravo podnijeti građansku inicijativu za rješavanje određenih pitanja u skladu sa zakonom.

Građani imaju pravo da, u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada, osnivaju i druge oblike mjesne samouprave.

Član 69.

Prava povjerena općini odnosno gradu će, po pravilu, biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane kantonalnih vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Organi općine i grada samostalni su u obavljanju poslova od interesa i značaja za lokalno stanovništvo i samostalno odlučuju o organiziranju upravnih službi za potrebe općina odnosno grada.

Nadzor nad radom organa lokalne samouprave vrši se po postupku predviđenim zakonom.

Upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave može se vršiti u granicama i na način kojim se osiguravaju prava i dužnosti općine odnosno grada utvrđena Poveljom o lokalnoj samoupravi odnosno federalnim zakonom.

Član 70.

Općina i grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene izvore prihoda, kao i da samostalno raspolažu sredstvima koja im pripadaju.

Općini i gradu pripadaju prihodi utvrđeni zakonom, kao i sredstva koja dodjeljuje Kanton ili Federacija za obavljanje delegiranih ili prenesenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Kantona i Federacije.

Član 71.

Općina i grad imaju statut.

Statutom se uređuje samoupravni djelokrug organa i organizacija općine odnosno grada.

Statut općine i grada mora biti u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije i Aneksom na Ustav Federacije, ovim ustavom i kantonalnim zakonima.

Član 72.

Općine i gradovi u vršenju svojih nadležnosti saraduju međusobno i sa drugim općinama i gradovima u svijetu u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Općine i gradovi, radi unapređenja i zaštite njihovih zajedničkih interesa i potreba, mogu se udružiti u zajednicu općina i gradova Bosne i Hercegovine.

2. Općinsko i gradsko vijeće

Član 73.

Općina ima općinsko vijeće.

Grad ima gradsko vijeće.

Član 74.

Broj članova općinskog odnosno gradskog vijeća, postupak izbora i trajanje mandata članova općinskog i gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine odnosno grada.

Općinsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 30 vijećnika.
Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 30 vijećnika, s tim da je svaka općina zastupljena jednakim brojem vijećnika.

Amandman V

U članu 74. Ustava Tuzlanskog kantona, u stavu 2. broj 15. zamjenjuje se brojem "11", a broj 30. brojem "31".

U članu 74. Ustava Tuzlanskog kantona, u stavu 3. broj 15. zamjenjuje se brojem "11", a broj 30. brojem "31".

Amandman LXXVII

U članu 74. koji je izmijenjen Amandmanom V, stav 1. mijenja se i glasi: "Broj članova općinskog, odnosno gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine, odnosno grada."

U članu 74. stav 3. mijenja se i glasi: "Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika".

Član 75.

Mandat članova općinskog i gradskog vijeća je dvije godine, s tim da mandat članova općinskog i gradskog vijeća izabranih na prvim poslijeratnim izborima traje jednu godinu.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat članova općinskog i gradskog vijeća izabranih na posljednim izborima se produžava za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Amandman XXXVI

U članu 75. u stavu 1. riječi: "dvije godine" zamjenjuje se riječima: "četiri godine."

Amandman LXXVIII

Član 75. koji je izmijenjen Amandmanom XXXVI, stav 1. zamjenjuje se novim stavovima 1. i 2. koji glase:

"Mandat članova općinskog vijeća traje četiri godine.

Mandat članova gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine i grada na identičan način."

Postojeći stav 2. postaje stav 3.

Član 76.

Članove općinskog vijeća biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine. Svaki birač ima pravo glasati za bilo koju registrovanu stranku i biti biran za vijećnika. Svaka stranka će dobiti broj vijećničkih mjesta srazmjerno procentu osvojenih glasova.

Vijećnike u gradsko vijeće delegiraju vijećnici općinskog vijeća svake općine koja čini grad, većinom glasova vijećnika u općinskom vijeću.

Amandman LXXIX

Član 76. mijenja se i glasi:

“Općinske vijećnike biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Osim ako nije drugačije propisano Ustavom FBiH, gradsko vijeće se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a izborna procedura se utvrđuje statutom općine i grada na identičan način.

Svaki birač, u skladu sa zakonom, može biti biran za općinskog vijećnika ili za općinskog načelnika.”

Član 77.

Općinsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut općine koji se usvaja dvotrećinskom većinom;
- b) bira i smjenjuje općinskog načelnika;
- c) usvaja budžet općine i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast;
- d) donosi poslovnik o svome radu;
- e) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Gradsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut grada dvotrećinskom većinom;
- b) bira i smjenjuje gradonačelnika;
- c) donosi budžet grada;
- d) donosi propise u izvršavanju svojih i prenesenih nadležnosti i vršenje drugih poslova utvrđenih statutom.

Amandman LXXX

U članu 77. u stavu 1. tačka b) mijenja se i glasi: “odlučuje o pokretanju postupka opoziva općinskog načelnika;”.

Član 78.

Općinsko i gradsko vijeće zasjedaju javno, osim u izuzetnim slučajevima predviđenim poslovníkom, i objavljuju izvještaje o zasjedanjima i donesenim odlukama.

Član 79.

Općinski i gradski propisi stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni.

3. Općinski načelnik i gradonačelnik

Član 80.

Općina ima općinskog načelnika.

Grad ima gradonačelnika.

Odredbe o izboru i smjenjivanju općinskog načelnika i gradonačelnika uređuje se statutom općine odnosno grada.

Mandat općinskog načelnika i gradonačelnika traje dvije godine, s tim da mandat općinskog načelnika i gradonačelnika izabranih na prvim poslijeratnim izborima traje jednu godinu.

Amandman XXXVII

U členu 80. stav 4. riječi: “dvije godine” zamjenjuju se riječima: “četiri godine.”

Amandman LXXXI

U členu 80. koji je izmijenjen Amandmanom XXXVII, stavovi 3. i 4. mijenjaju se i glase:

“Općinskog načelnika biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Mandat općinskog načelnika traje četiri godine.”

U členu 80. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

“Izborna procedura i dužina trajanja mandata gradonačelnika utvrđuje se zakonom i statutom”.

Član 81.

Nespojive su funkcije općinskog načelnika i gradonačelnika sa funkcijom vijećnika općinskog odnosno gradskog vijeća.

Amandman LXXXII

U članu 81. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

“Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva Bosne i Hercegovine.”

Član 82.

Općinski načelnik nadležan je za:

- a) imenovanje i smjenjivanje općinskih službenika;
- b) provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od kantonalne i federalne vlasti;
- c) osiguranje saradnje općinskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja općinskom vijeću i javnosti o provođenju politike općinskog vijeća i svojim aktivnostima;
- e) staranje o organizaciji općinske uprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom općinskih službi i općinskih službenika;
- g) konsultacije za izbor sudija općinskog suda;
- h) pripremanje prijedloga koje razmatra općinsko vijeće i
- i) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom općine.

Amandman XXXVIII

U članu 82. stav 1. tačka g) briše se.

Amandman LXIX

U članu 82. u stavu 1. tačka a) mijenja se i glasi:

“Postavljanje i razrješavanje općinskih službenika”.

Član 83.

Gradonačelnik je nadležan za:

- a) imenovanje i smjenjivanje gradskih službenika;
- b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa i delegiranih ili prenesenih gradu od kantonalnih i federalnih vlasti;
- c) osiguranje saradnje gradskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provedbi politike gradskog vijeća;

- e) staranje o organizaciji lokalne uprave i samouprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom gradskih službi i gradskih službenika;
- g) pripremanje prijedloga koje razmatra gradsko vijeće;
- h) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom grada.

Amandman LXX

**U članu 83. u stavu 1. tačka a) mijenja se i glasi:
“Postavljanje i razrješavanje gradskih službenika”.**

VII - AMANDMANI NA USTAV KANTONA

Član 84.

Amandmane na Ustav Kantona može predlagati predsjednik Kantona, Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini i većina bošnjačkih ili hrvatskih poslanika u Skupštini Kantona.

Predloženi amandman na Ustav Kantona neće se razmatrati u Skupštini Kantona prije isteka roka od dvije sedmice nakon što je prvi put bio podnesen.

Amandman XXXIX

Član 84. mijenja se i glasi:

“Amandmane na Ustav Kantona može predlagati predsjednik Kantona, Vlada Kantona i većina poslanika u Skupštini Kantona.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.”

Amandman LXXI

U članu 84. koji je izmijenjen Amandmanom XXXIX, stav 1. mijenja se i glasi:

“Amandmane na Ustav Kantona može predlagati Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini Kantona i klubovima bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih poslanika u Skupštini Kantona”.

Član 85.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.

Amandmanom na Ustav Kantona ne može se ukinuti niti umanjiti nijedno od prava i sloboda utvrđenih u Ustavu Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije, niti promijeniti ovaj član Ustava Kantona.

Amandman XL

Član 85. stav 1. briše se.

VIII - ODREDBE O POSTUPKU ZA DONOŠENJE ZAKONA

Član 86.

Inicijativu za donošenje zakona, drugih propisa i općih akata mogu pokrenuti građani, preduzeća, udruženja i druge organizacije i zajednice, političke organizacije i državni organi.

Pravo predlaganja donošenja zakona, drugih propisa i općih akata ima svaki poslanik u Skupštini Kantona, radna tijela Skupštine Kantona, predsjednik Kantona, Vlada Kantona, općinska i gradska vijeća.

Amandman LXXII

U članu 86. u stavu 2. riječi: “predsjednik Kantona” brišu se.

Član 87.

Postupak donošenja zakona obuhvata razmatranje nacrtu zakona i prijedloga zakona.

Izuzetno, zakon se može donijeti po hitnom, odnosno skraćenom postupku.

Bliže odredbe o načinu i postupku donošenja zakona propisuju se Poslovníkom Skupštine Kantona.

IX - USVAJANJE USTAVA KANTONA

Član 88.

Ovaj ustav stupa na snagu u ponoć istog dana kada ga usvoji Skupština Kantona.

Ovaj ustav objavit će se u službenom glasilu Kantona.

Član 89.

Danom stupanja na snagu ovog ustava prestaje važiti Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona koji je usvojen i proglašen 22. 8. 1994. godine i Amandmani I - X na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona koji su usvojeni i proglašeni 29. novembra 1996. godine.

X - PRIJELAZNE ODREDBE

Član 90.

Svi zakoni, drugi propisi koji su na snazi u Kantonu na dan stupanja na snagu ovog ustava, ostat će na snazi u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim ustavom.

Član 91.

Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane suda za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava, i nijedna osoba koja je optužena od strane suda za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava ne može se kandidovati ili vršiti bilo koju izbornu ili drugu javnu funkciju.

Član 92.

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine primjenjivat će se u svim potrebnim situacijama koje zahtijevaju podatke o stanovništvu.

Amandman XLI

Član 92. mijenja se i glasi:

“Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.”

Amandman LXXIII

U Ustavu Tuzlanskog kantona na hrvatskom jeziku, u alineji 5 preambule Ustava koja je izmijenjena Amandmanom III, i u članku 5. stavak 3.; članku 15. stavci 1. i 2.; članku 16. koji je izmijenjen Amandmanom VII, stavak 1.; članku 17. koji je izmijenjen Amandmanom XII, stavak 1.; članku 18. stavci 1. 2. i 3.; članku 19. koji je izmijenjen Amandmanom XVI, stavci 1., 3., 4. i 5.; članku 20. koji je izmijenjen

Amandmanom XVII, stavci 1., 2. i 3; članku 21. stavak 1.; članku 22. stavak 1.; članku 23. stavci 1. i 2.; članku 24. koji je izmijenjen Amandmanom XVIII, stavak 1. točke e), g), h), i stavak 2.; u podnaslovu 3. iznad članka 25.; članku 25. stavci 1. i 2.; članku 26. stavak 1.; članku 45. stavci 1. i 2.; članku 63. koji je izmijenjen Amandmanom XXXV, stavak 1.; članku 84. koji je izmijenjen Amandmanom XXXIX, stavci 1. i 2.; članku 86. stavak 2.; članku 87. stavak 3.; članku 88. stavak 1., riječ: “Sabor” zamjenjuje se riječju: “Skupština” u odgovarajućem gramatičkom obliku.

Uvjereni da demokratske institucije zasnovane na poštovanju ljudskih prava i sloboda najbolje stvaraju sklad između sebe i svojih zajednica;

Odbijajući nasilje rata;

U želji da pridonese unapređenju mira;

U želji da unaprijede slobodu pojedinca, zaštitu privatne svojine i razvijaju slobodno tržište;

Vođeni načelima Povelje Ujedinjenih naroda, Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima i Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini kao i njegovim aneksima;

Skupština Tuzlanskog kantona, u kojoj su predstavljeni narodi i građani Tuzlanskog kantona kao federalne jedinice Federacije Bosne i Hercegovine koja je sastavni dio suverene države Bosne i Hercegovine, odlučni da osiguraju punu nacionalnu ravnopravnost, demokratske odnose i najviše standarde ljudskih prava i sloboda, ovim donose

USTAV

TUZLANSKOG KANTONA (neslužbeni prečišćeni tekst)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi, zajedno s ostalima, i građani Tuzlanskog kantona, ostvaruju svoja suverena prava u državi Bosni i Hercegovini, Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) i Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine i njegovim Aneksom i ovim Ustavom.

Član 2.

Kanton je federalna jedinica Federacije koja obuhvata općine i gradove u sastavu Kantona, u skladu sa federalnim propisima.

Član 3.

Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih bit će proporcionalno zastupljeni u Vladi, ministarstvima Kantona, kantonalnim i općinskim sudovima, u kantonalnim i općinskim organima vlasti i upravi.

Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Član 4.

Naziv Kantona je: Tuzlanski kanton.
Sjedište Kantona je u Tuzli.

Član 5.

Kanton ima grb, zastavu i pečat.
Izgled grba, zastave i pečata Kantona, njihova upotreba i zaštita uređuju se zakonom Kantona.

Kanton može imati druge simbole o kojima odluči Skupština Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona).

Simboli Kantona upotrebljavaće se u skladu sa zakonom Kantona.

Član 6.

Službeni jezici Kantona su bosanski jezik, hrvatski jezik i srpski jezik.
Službena pisma su latinica i ćirilica.
Ostali jezici mogu se koristiti kao sredstva komunikacije i nastave.

II - LJUDSKA PRAVA I OSNOVNE SLOBODE

Član 7.

U ostvarivanju svojih nadležnosti, Kanton osigurava i provodi sve mjere zaštite ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom i ovim ustavom, vodeći računa o jednakopravnosti svih naroda i građana u Kantonu, općinama i gradovima.

Član 8.

Sve izbjeglice i raseljene osobe, u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, imaju pravo slobodnog povratka u prebivališta iz kojih su prognane tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Član 9.

Sve osobe imaju pravo na povrat ukupne imovine koje su lišene tokom etničkog progona i neprijateljstava od 1991. godine.

Ukoliko osobama iz prethodnog stava objektivno nije moguće vratiti imovinu, takve osobe imaju pravo na punu novčanu nadoknadu vrijednosti svoje imovine.

Sve izjave i obaveze date i preuzete pod prijetnjom, prisilom i prijevarom, a koje se odnose na svu pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i sva imovinska i neimovinska prava, ništavna su.

Prava iz prethodnih stavova ostvarivaće se u skladu sa Općim okvirnim sporazumom za mir u Bosni i Hercegovini, propisima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i ovog Kantona.

Član 10.

Organi Kantona, općina i gradova dužni su osigurati uslove za rad i saradnju sa ombudsmenima.

III - NADLEŽNOSTI KANTONALNE VLASTI

Član 11.

Kanton je nadležan u svim oblastima koje nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno za:

- a) donošenje i provođenje propisa, u okviru utvđene ekonomske politike za podsticanje privrednog i društvenog razvoja;
- b) uspostavljanje i nadziranje kantonalnih policijskih snaga, koje imaju jedinstvene federalne uniforme sa oznakama Kantona;
- c) utvrđivanje i provođenje politike obrazovanja i vaspitanja;
- d) utvrđivanje i provođenje politike u oblasti nauke, kulture i sporta;
- e) utvrđivanje i provođenje stambene politike, uključujući donošenje propisa koji se odnose na uređivanje i izgradnju stambenih objekata;
- f) donošenje i provođenje propisa o korišćenju zemljišta, uključujući zoniranje;
- g) donošenje i provođenje propisa o postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- h) provođenje socijalne politike i uspostavljanje službi socijalne zaštite;
- i) donošenje i provođenje propisa o unapređenju lokalnog poslovanja i humanitarnih aktivnosti;
- j) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa regulisanjem i osiguranjem javnih službi;
- k) utvrđivanje i provođenje politike u vezi sa osnivanjem i radom radija, televizije i drugih sredstava informisanja;
- l) finansiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod nadležnošću kantonalne vlasti oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima;
- m) utvrđivanje i provođenje politike kantonalnog turizma, razvoj turističkih resursa;
- n) donošenje propisa o lokalnoj samoupravi u općinama i lokalnoj upravi i samoupravi u gradu, uz odgovarajuću konsultaciju sa općinskim odnosno gradskim vlastima.

Član 12.

Kanton i Federacija su, u skladu sa Ustavom Federacije, nadležni za:

- a) jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- b) zdravstvo;
- c) politiku zaštite čovjekove okoline;
- d) komunikacijsku i transportnu infrastrukturu u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine;
- e) socijalnu politiku;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu i putnim ispravama državljana Bosne i Hercegovine sa teritorije Federacije i o boravku i kretanju stranaca;
- g) turizam;
- h) korišćenje prirodnih bogatstava.

Član 13.

Nadležnosti iz prethodnog člana ovog ustava mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, dogovarajući se na trajnoj osnovi, u skladu sa potrebama.

Član 14.

Kanton može prenijeti svoje nadležnosti na općinu i grad na svojoj teritoriji ili na federalnu vlast, na osnovu međusobnog dogovora i prihvatanja.

Kanton može na općinu i grad na svojoj teritoriji prenijeti nadležnosti u vezi sa obrazovanjem, kulturom, turizmom, lokalnim poslovanjem i humanitarnom djelatnošću, te radijom i televizijom, a dužan je to učiniti ako, u pogledu nacionalnog sastava, većinsko stanovništvo te općine odnosno grada nije većinsko stanovništvo u Kantonu kao cjelini.

Kanton može zaključivati međunarodne sporazume uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

IV - STRUKTURA KANTONALNE VLASTI

A. ZAKONODAVNA VLAST KANTONA

1. Opće odredbe

Član 15.

Zakonodavnu vlast Kantona vrši Skupština Kantona.
Skupština Kantona je jednodomna.

Član 16.

Skupština Kantona sastoji se od 35 poslanika.

Član 17.

Poslanicama Skupštine Kantona mandat traje četiri godine.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat poslanika izabranih na posljednim izborima produžava se za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 18.

Poslanike u Skupštini Kantona biraju birači na demokratskim i neposrednim izborima tajnim glasanjem na cijeloj teritoriji Kantona, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i njegovim aneksima, Ustavom Federacije i njegovim Aneksom, ovim ustavom i zakonima. Svaki birač ima pravo da glasa za bilo koju registrovanu stranku.

Svaki birač može biti biran za poslanika u Skupštini Kantona.

Skupština Kantona bit će sazvana najkasnije deset dana nakon objavljivanja rezultata izbora.

Član 19.

Skupština Kantona ima predsjednika i zamjenike predsjednika.

Mandat predsjednika i zamjenika predsjednika traje četiri godine.

Predsjednik predstavlja Skupštinu Kantona, saziva sjednice Skupštine Kantona, predsjedava im i potpisuje akte koji se donose na sjednicama Skupštine Kantona.

Predsjednik Skupštine u slučaju kada premijer Kantona bude privremeno u nemogućnosti da obavlja svoju dužnost predstavlja Kanton.

Zamjenici predsjednika zamjenjuju predsjednika Skupštine Kantona u slučaju njegove spriječenosti da obavlja svoju dužnost, pomažu predsjedniku Skupštine prilikom predsjedavanja sjednicama Skupštine Kantona, učestvuju u konsultacijama za donošenje odluke u slučajevima utvrđenim ovim ustavom i Poslovníkom Skupštine.

Član 19a.

U Skupštini Kantona se formiraju klubovi poslanika konstitutivnih naroda pod uslovom da postoji najmanje jedan poslanik tog konstitutivnog naroda u Skupštini Kantona.

Svaki klub poslanika predlaže jednog kandidata iz reda svojih članova za izbor na mjesto predsjednika ili zamjenika predsjednika, koje potvrđuje Skupština Kantona.

Skupština Kantona potvrđuje kandidate u skladu sa svojim poslovníkom. Ako jedan konstitutivni narod nije zastupljen u Skupštini Kantona, mjesto zamjenika predsjednika iz tog konstitutivnog naroda ostaje upražnjeno.

Tri kandidata koja potvrdi Skupština Kantona odlučuju između sebe ko će biti predsjednik Skupštine.

Član 20.

Skupština Kantona ima sekretara, koga imenuje na period od četiri godine, u skladu sa zakonom.

Sekretar Skupštine Kantona pomaže predsjedniku Skupštine Kantona u pripremanju sjednica Skupštine Kantona, osigurava uslove za rad Skupštine Kantona i obavlja poslove i zadatke u vezi sa sjednicama i drugim poslovima utvrđenim poslovníkom ili koje mu povjeri predsjednik Skupštine Kantona.

Član 21.

Skupština Kantona zasjeda javno, osim u izuzetnim okolnostima predviđenim poslovníkom Skupštine Kantona i objavljuje izvještaje o zasjedanjima i odlukama.

Član 22.

Prava i obaveze poslanika u Skupštini Kantona utvrdit će se posebnim propisom.

Član 23.

Poslanici u Skupštini Kantona ne podliježu krivično-pravnoj ni građansko-pravnoj odgovornosti za radnje koje čine u okviru svojih dužnosti u Skupštini Kantona.

2. Nadležnost Skupštine Kantona

Član 24.

Skupština Kantona:

- a) priprema i usvaja Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;
- b) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- c) donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona;

- d) odobrava zaključivanje međunarodnih sporazuma i sporazuma sa međunarodnim organizacijama, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine;
  - e) donosi poslovnik Skupštine Kantona;
  - f) daje autentično tumačenje Ustava, zakona i drugih propisa koje donosi;
  - g) potvrđuje kandidate za mjesto predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona i razrješava predsjednika i zamjenike predsjednika Skupštine Kantona;
  - h) imenuje i razrješava sekretara Skupštine Kantona;
  - i) bira i razrješava delegate Kantona u Domu naroda Parlamenta Federacije iz svojih redova, u skladu sa Ustavom Federacije i zakonom;
  - j) potvrđuje imenovanje i razrješenje Vlade Kantona;
  - k) donosi Prostorni plan Kantona;
  - l) utvrđuje ciljeve i politiku Kantona i razmatra izvještaje o ostvarivanju ciljeva i politike Kantona;
  - m) stara se o ostvarivanju saradnje sa organima zakonodavne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama;
  - n) vrši i druge poslove utvrdene Ustavom Federacije, ovim ustavom i zakonom.
- Na zahtjev jedne trećine poslanika, Skupština Kantona može pokrenuti postupak za utvrđivanje da li su Ustav Kantona, amandmani na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koji je usvojila Skupština Kantona, u skladu sa Ustavom Federacije.

3. Odlučivanje u Skupštini Kantona

Član 25.

Skupština Kantona dvotrećinskom većinom ukupnog broja poslanika:

- a) donosi Ustav Kantona i amandmane na Ustav Kantona;
- b) donosi zakon o prenošenju ili delegiranju kantonalne nadležnosti na federalnu, općinsku ili gradsku vlast.

Skupština Kantona ostale odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja poslanika u Skupštini Kantona.

Član 26.

Amandmani na Ustav Kantona stupaju na snagu u ponoć istog dana kada ih usvoji Skupština Kantona.

Kantonalni zakoni stupaju na snagu kao što je u njima određeno, ali ne prije nego što budu objavljeni.

Ostali propisi Kantona mogu stupiti na snagu kao što je u njima određeno a najranije danom donošenja.

4. Vitalni nacionalni interes

Član 26a.

Vitalni nacionalni interesi konstitutivnih naroda se odnosi na:

- ostvarivanje prava konstitutivnih naroda da budu adekvatno zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i pravosudnim organima vlasti,
  - identitet jednog konstitutivnog naroda,
  - ustavne amandmane,
  - organizaciju organa javne vlasti,
  - jednaka prava konstitutivnih naroda u procesu donošenja odluka,
  - obrazovanje, vjeroispovijest, jezik, njegovanje kulture, tradicije i kulturnog naslijeđa,
  - teritorijalnu organizaciju,
  - sistem javnog informisanja i
  - druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova poslanika konstitutivnih naroda u Skupštini.
- Klubovi konstitutivnih naroda su klubovi poslanika formirani u skladu sa članom 19a. ovog ustava.

Član 26b.

Ako najmanje dvoje, od predsjednika i zamjenika predsjednika Skupštine Kantona, tvrde da neki zakon spada u listu vitalnih interesa utvrđenih u prethodnom članu, za usvajanje takvog zakona potrebna je većina glasova unutar svakog od klubova konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Predsjednik i zamjenici predsjednika Skupštine Kantona dužni su da u roku od sedam dana odluče da li neki od zakona, propisa ili akata potpada pod listu iz člana 26a. ovog ustava.

Ako samo predsjednik ili samo jedan od zamjenika predsjednika tvrdi da zakon, propis ili akt potpada pod listu vitalnih interesa, dvotrećinska većina odgovarajućeg kluba jednog od konstitutivnih naroda Skupštine Kantona može proglasiti da je riječ o pitanju sa liste vitalnih nacionalnih interesa.

Član 26c.

U slučaju da dvotrećinska većina jednog od klubova konstitutivnih naroda u Skupštini Kantona odluči da se neki zakon, propis ili akt odnosi na vitalni nacionalni interes, za usvajanje takvog zakona, propisa ili akta, potrebna je većina glasova unutar svakog kluba konstitutivnih naroda zastupljenih u Skupštini Kantona.

Ako se većina iz stava 1. ovog člana ne može postići, pitanje se prosljeđuje Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine koji donosi konačnu odluku o tome da li se dati zakon, propis ili akt odnosi na vitalni interes konstitutivnog naroda.

Ako sud odluči da se radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra neusvojenim, te se dokument vraća predlagачu koji treba pokrenuti novu proceduru. U tom slučaju, predlagач ne može podnijeti isti tekst zakona, propisa ili akta.

U slučaju da Ustavni sud odluči da se ne radi o vitalnom interesu, zakon, propis ili akt se smatra usvojenim, odnosno usvaja se prostom većinom glasova.

B. IZVRŠNA VLAST KANTONA

1. Premijer Kantona

Član 27.

Premijer Kantona predstavlja i zastupa Kanton i šef je kantonalne izvršne vlasti.

Članovi 28. - 32. brišu se

Član 33.

Premijer Kantona nadležan je za:

a) potpisivanje i ratifikovanje međunarodnih sporazuma u ime Kantona koje odobrava Skupština Kantona, uz prethodnu saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, osim sporazuma one vrste za koje, po zakonu, nije potrebna saglasnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine,

b) provođenje politike i izvršavanje kantonalnih propisa uključujući osiguranje izvršavanja odluka sudova,

c) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je Ustav Kantona i amandman na Ustav Kantona, predloženi zakon ili zakon koga je usvojila Skupština Kantona u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

d) podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ kantonalne ili općinske odnosno gradske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine,

e) staranje o ostvarivanju saradnje sa organima izvršne vlasti Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općinama,

f) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima Kantona,

g) izvršavanje i drugih poslova koje mu povjeri Skupština Kantona.

2. Vlada Kantona

Član 34.

Kanton ima Vladu Kantona kao izvršni organ vlasti.

Vladu Kantona čine premijer Kantona i ministri čiji se broj utvrđuje zakonom o Vladi Kantona.

Vladu Kantona potvrđuje Skupština Kantona većinom glasova.
Mandat Vlade Kantona traje četiri godine.

Član 35.

Kandidata za mjesto premijera Kantona imenuje predsjednik Skupštine Kantona u konsultaciji sa zamjenicima predsjednika.

Član 36.

Kandidat za mjesto premijera predlaže ministre.
Ministri nemaju zamjenike.
Vlada Kantona preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona.
Sve odluke Vlade donose se prostom većinom glasova prisutnih koji glasaju.

Član 37.

Premijer je odgovoran Skupštini Kantona.
Ministri odgovaraju premijeru i Skupštini Kantona.

Član 38.

Ministri snose potpunu odgovornost za rad svojih ministarstava.
Vlada podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština Kantona izglasa nepovjerenje.

Član 39.

Skupština Kantona može smijeniti Vladu Kantona ili pojedinog ministra.
Premijer ili svaki član Vlade pojedinačno mogu dati ostavku Skupštini Kantona.
Prihvatanjem ostavke premijera od strane Skupštine, prestaje mandat Vladi.

Član 40.

Organizacija Vlade Kantona uređuje se kantonalnim zakonom, u skladu sa ovim ustavom.

Zakonom Kantona utvrdiće se položaj, prava i dužnosti kantonalne uprave, njihova organizacija i odgovornost u skladu sa Ustavom Federacije i drugim propisima Federacije i ovim ustavom.

Član 41.

Vlada Kantona nadležna je za:

- a) provođenje kantonalne politike, predlaganje i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa,
- b) izvršavanje odluka sudova,
- c) vršenje svake druge nadležnosti povjerene Kantonu od federalne vlasti,
- d) pripremu prijedloga budžeta,
- e) osiguranje saradnje između Vlade Kantona i ombudsmena,
- f) nadzor nad kantonalnom policijom,
- g) imenovanje Kantonalnog pravobranioca i zamjenika Kantonalnog pravobranioca,
- h) osiguranje da nacionalna struktura policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Kantona, s tim da nacionalna struktura policije svake općine odnosno grada mora odražavati nacionalnu strukturu stanovništva te općine odnosno grada,
- i) staranje o ostvarivanju saradnje sa izvršnim organima Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, drugih kantona i općina,
- j) druga pitanja utvrđena ovim ustavom i drugim propisima.

Član 42. - briše se

Član 43. - briše se

Član 44.

Svaki ministar nadležan je za:

- a) provođenje kantonalne politike i izvršavanje kantonalnih zakona i drugih propisa iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- b) pripremanje propisa iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi i davanje mišljenja i preporuka u vezi s tim propisima;
- c) rukovođenje, koordiniranje i nadziranje aktivnosti ministarstva na čijem je čelu;
- d) izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa u cilju omogućavanja izvršavanja zakona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- e) pripremanje, objašnjavanje i analiziranje budžetskih prijedloga iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;
- f) davanje odgovora na pitanja poslanika u Skupštini Kantona iz nadležnosti ministarstva na čijem je čelu;

g) pomaganje premijeru Kantona u vođenju politike i izvršavanju zakona Kantona i drugih propisa;

h) izvršavanje i drugih zadataka koje mu povjeri premijer Kantona.

Član 45.

U vanrednim prilikama, za vrijeme trajanja opasnosti po zemlju i Kanton i kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada Kantona je ovlašćena da donosi propise od vitalnog značaja za Kanton iz nadležnosti Skupštine Kantona, kojima se ne mogu derogirati prava i slobode utvrđene Ustavom Federacije, ovim ustavom i drugim propisima.

Propis donesen u skladu sa prethodnim stavom Vlada Kantona će odmah po prestanku okolnosti zbog kojih Skupština Kantona nije mogla zasjedati, podnijeti Skupštini Kantona na potvrđivanje.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, Vladi Kantona produžava se mandat za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 46.

Premijer Kantona i ministri neće biti građanski odgovorni za bilo koji postupak izvršen u okviru njihovih dužnosti u izvršnim organima Kantona.

C. SUDSKA VLAST KANTONA

Član 47.*

Sudsku vlast u Kantonu vrše Kantonalni sud i općinski sudovi.

Sudovi u Kantonu osnivaju se zakonom Kantona, a njihovo finansiranje će se vršiti iz budžeta Kantona.

Najviši sud Kantona je Kantonalni sud Tuzlanskog kantona.

Član 48.

Sudska vlast u Kantonu je samostalna i nezavisna od izvršne i zakonodavne vlasti Kantona.

Član 49.

Sudovi u Kantonu osiguravaju jednak položaj svim stranama u sudskim postupcima.

---

* U članu 47. u stavu 2. iza riječi "zakonom" riječ "Kantona" trebalo bi brisati radi postizanja analognog rješenja sa odredbom člana 58. Ustava Tuzlanskog kantona, koji je amandmanom LXXV usklađen sa amandmanom CV na Ustav FBiH, a koji se odnosi na ukidanje nadležnosti kantona kod osnivanja općinskih sudova.

Član 50.

Sudski postupci su javni, ukoliko zakonom nije drukčije određeno.
Presude se objavljuju javno.

Član 51.

Kantonalni sud ima žalbenu nadležnost u odnosu na općinske sudove u Kantonu i prvostepenu nadležnost u stvarima koje ne spadaju u nadležnost tih sudova, te druge nadležnosti utvrđene zakonom.

Član 52. - briše se

Član 53. - briše se

Član 54. - briše se

Član 55.*

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova, uključujući i predsjednike sudova, odabira, imenuje, provodi disciplinski postupak protiv i smjenjuje Visoko sudsko i tužilačko vijeće Federacije u skladu sa zakonom.

Član 56.

Sudije Kantonalnog i općinskih sudova, osim rezervnih sudija, imenuju se doživotno osim ako ne podnesu ostavku, ako se ne penzionišu ili ne budu s razlogom smijenjeni od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća u skladu sa zakonom Federacije.

Navršenje starosne dobi propisane za obavezan odlazak u penziju za sudije Kantonalnog i općinskih sudova utvrđuje se zakonom Federacije.

Uslovi obavljanja funkcije, uključujući i imunitet za sudije Kantonalnog i općinskih sudova, utvrđuju se zakonom Federacije.

Plaće i druge naknade sudiji ne mogu biti umanjene za vrijeme vršenja sudijske funkcije, osim kao posljedica disciplinskog postupka u skladu sa zakonom.

Član 57. - briše se

Član 58.

Općinski sudovi osnivaju se zakonom i finansira ih Kanton.

Općinski sudovi mogu se osnovati za područje jedne ili više općina.

---

* U članu 55. koji je izmijenjen Amandmanom XXVIII u skladu sa Amandmanom CIII na Ustav FBiH, umjesto Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Federacije trebalo bi da se upiše Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH.

Član 59.

Općinski sudovi imaju nadležnost u svim građanskim i krivičnim stvarima, osim ako Ustavom Federacije, ovim ustavom ili zakonom Federacije ili zakonom Kantona izvorna nadležnost nije dodijeljena nekom drugom sudu.

Član 60. - briše se

Član 61. - briše se

D. SAVJETI KANTONA

Član 62.

Kanton može zajedno sa drugim kantonima osnivati savjete kantona u cilju koordiniranja politike i aktivnosti u vezi sa pitanjima od zajedničkog interesa, te u sklopu savjeta osnivati koordinaciona tijela, komisije i radne grupe radi razmjene informacija i usklađivanja aktivnosti kantona u izvršavanju njihove nadležnosti, ali ne mogu obuhvatati vojne ili političke dogovore.

V - DAVANJE SVEČANE IZJAVE

Član 63.

Prilikom stupanja na dužnost poslanici u Skupštini Kantona, premijer i članovi Vlade Kantona daju svečanu izjavu.

Tekst svečane izjave glasi:

“Svečano izjavljujem da ću povjerenu dužnost obavljati savjesno i odgovorno; pridržavati se ustava Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Tuzlanskog kantona; da ću se zalagati za ljudska prava, slobode i ravnopravnost građana i naroda Bosne i Hercegovine”.

VI - OPĆINSKA I GRADSKA VLAST

1. Opće odredbe

Član 64.

Građanima se jamči pravo na lokalnu samoupravu.

Član 65.

Lokalna samouprava ostvaruje se u općini i gradu kao teritorijalnim jedinicama lokalne samouprave.

Područje općine, njen naziv, ukidanje ili spajanje, promjene granica, kao i druga pitanja od značaja za teritorijalne jedinice lokalne samouprave, uređuju se posebnim zakonom.

Za područje dvije ili više općina koje su urbano i teritorijalno povezane svakodnevnim potrebama građana, može se formirati grad kao jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa posebnim zakonom.

Samoupravni djelokrug jedinica lokalne samouprave, oblici neposrednog učestvovanja građana u odlučivanju, organi jedinica lokalne samouprave, imovina i finansiranje lokalne samouprave, akti jedinica lokalne samouprave, nadzor i zaštita lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Član 65a.

Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud.

Postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti općine i gradovi, kao i udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev općinskog ili gradskog vijeća, načelnika općine ili gradonačelnika grada, ili udruženja općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Član 66.

U ostvarivanju svojih nadležnosti svaka općina:

a) preduzima sve potrebne mjere zaštite i osigurava uslove za poštivanje ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i u instrumentima u Aneksu Ustava Federacije i djeluje u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, Ustavom Federacije, federalnim zakonom, ovim ustavom i kantonalnim zakonom o lokalnoj samoupravi; statutom općine i drugim općinskim propisima;

b) izvršava svoje nadležnosti vodeći računa o nacionalnoj strukturi stanovništva u toj općini.

Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

Prilikom prenošenja nadležnosti na općinu ili grad, vodiće se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

U slučajevima prenošenja nadležnosti sa kantonalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

Lokalne vlasti bit će konsultovane u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 67.

U ostvarivanju svojih nadležnosti grad će prvenstveno:

- a) osigurati uslove za poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavom Federacije i Aneksu na Ustav Federacije, zakonima Federacije, ovim ustavom, kantonalnim zakonom, statutom grada i drugim gradskim propisima;
  - b) osigurati potrebe gradskog stanovništva u oblasti zajedničke infrastrukture i javnog prometa;
  - c) upravljati gradskom imovinom;
  - d) voditi poresku politiku i osigurati finansijska sredstva neophodna za funkcioniranje grada u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonom.
- Ostale nadležnosti grada bliže će se urediti kantonalnim zakonom.

Član 68.

Građani mogu neposredno odlučivati o poslovima od interesa i značaja za lokalno stanovništvo putem referendumu i zbora građana u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada.

Građani imaju pravo podnijeti građansku inicijativu za rješavanje određenih pitanja u skladu sa zakonom.

Građani imaju pravo da, u skladu sa zakonom i statutom općine ili grada, osnivaju i druge oblike mjesne samouprave.

Član 69.

Prava povjerena općini odnosno gradu će, po pravilu, biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane kantonalnih vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

Organi općine i grada samostalni su u obavljanju poslova od interesa i značaja za lokalno stanovništvo i samostalno odlučuju o organiziranju upravnih službi za potrebe općina odnosno grada.

Nadzor nad radom organa lokalne samouprave vrši se po postupku predviđenim zakonom.

Upravni nadzor nad radom organa lokalne samouprave može se vršiti u granicama i na način kojim se osiguravaju prava i dužnosti općine odnosno grada utvrđena Poveljom o lokalnoj samoupravi odnosno federalnim zakonom.

Član 70.

Općina i grad imaju pravo na odgovarajuće sopstvene izvore prihoda, kao i da samostalno raspolažu sredstvima koja im pripadaju.

Općini i gradu pripadaju prihodi utvrđeni zakonom, kao i sredstva koja dodjeljuje Kanton ili Federacija za obavljanje delegiranih ili prenesenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Kantona i Federacije.

Član 71.

Općina i grad imaju statut.
Statutom se uređuje samoupravni djelokrug organa i organizacija općine odnosno grada.

Statut općine i grada mora biti u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine Ustavom Federacije i Aneksom na Ustav Federacije, ovim ustavom i kantonalnim zakonima.

Član 72.

Općine i gradovi u vršenju svojih nadležnosti saraduju međusobno i sa drugim općinama i gradovima u svijetu u skladu sa Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi.

Općine i gradovi, radi unapređenja i zaštite njihovih zajedničkih interesa i potreba, mogu se udružiti u zajednicu općina i gradova Bosne i Hercegovine.

2. Općinsko i gradsko vijeće

Član 73.

Općina ima općinsko vijeće.
Grad ima gradsko vijeće.

Član 74.

Broj članova općinskog odnosno gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine, odnosno grada.

Općinsko vijeće ne može imati manje od 11 niti više od 31 vijećnika.

Gradsko vijeće ne može imati manje od 15 niti više od 31 vijećnika.

Član 75.

Mandat članova općinskog vijeća traje četiri godine.

Mandat članova gradskog vijeća utvrđuje se statutom općine i grada na identičan način.

U slučaju ratnog stanja, neposredne ratne opasnosti i vanrednih prilika, mandat članova općinskog i gradskog vijeća izabranih na posljednim izborima se produžava za vrijeme trajanja tog stanja, a najduže šest mjeseci po prestanku tih okolnosti.

Član 76.

Općinske vijećnike biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Osim ako nije drugačije propisano Ustavom FBiH, gradsko vijeće se sastoji od jednakog broja vijećnika iz svake općine, a izborna procedura se utvrđuje statutom općine i grada na identičan način.

Svaki birač, u skladu sa zakonom, može biti biran za općinskog vijećnika ili za općinskog načelnika.

Član 77.

Općinsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut općine koji se usvaja dvotrećinskom većinom;
- b) odlučuje o pokretanju postupka opoziva općinskog načelnika;
- c) usvaja budžet općine i donosi propise o oporezivanju i na druge načine osigurava potrebno finansiranje koje nisu osigurali kantonalna ili federalna vlast;
- d) donosi poslovnik o svome radu;
- e) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Gradsko vijeće:

- a) priprema i donosi statut grada dvotrećinskom većinom;
- b) bira i smjenjuje gradonačelnika;
- c) donosi budžet grada;
- d) donosi propise u izvršavanju svojih i prenesenih nadležnosti i vršenje drugih poslova utvrđenih statutom.

Član 78.

Općinsko i gradsko vijeće zasjedaju javno, osim u izuzetnim slučajevima predviđenim poslovnikom, i objavljuju izvještaje o zasjedanjima i donesenim odlukama.

Član 79.

Općinski i gradski propisi stupaju na snagu kao što je u njima propisano, ali ne prije nego što budu objavljeni.

3. Općinski načelnik i gradonačelnik

Član 80.

Općina ima općinskog načelnika.

Grad ima gradonačelnika.

Općinskog načelnika biraju demokratskim putem birači na neposrednim i tajnim izborima na cijelom području općine na način utvrđen zakonom.

Mandat općinskog načelnika traje četiri godine.

Izborna procedura i dužina trajanja mandata gradonačelnika utvrđuje se zakonom i statutom.

Član 81.

Nespojive su funkcije općinskog načelnika i gradonačelnika sa funkcijom vijećnika općinskog odnosno gradskog vijeća.

Općinski načelnik i predsjedavajući općinskog vijeća u općinama ili općinskim vijećima višenacionalnog sastava ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda, odnosno iz reda ostalih, izuzev u onim općinama u kojima jedan konstitutivni narod čini više od 80% stanovnika prema posljednjem popisu stanovništva Bosne i Hercegovine.

Član 82.

Općinski načelnik nadležan je za:

- a) postavljanje i razrješavanje općinskih službenika;
- b) provođenje općinske politike, izvršavanje općinskih propisa i delegiranih ili prenesenih nadležnosti općini od kantonalne i federalne vlasti;
- c) osiguranje saradnje općinskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja općinskom vijeću i javnosti o provođenju politike općinskog vijeća i svojim aktivnostima;
- e) staranje o organizaciji općinske uprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom općinskih službi i općinskih službenika;
- g) pripremanje prijedloga koje razmatra općinsko vijeće i
- h) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom općine.

Član 83.

Gradonačelnik je nadležan za:

- a) postavljanje i razrješavanje gradskih službenika;
- b) provođenje gradske politike i izvršavanje gradskih propisa i delegiranih ili prenesenih gradskom od kantonalnih i federalnih vlasti;
- c) osiguranje saradnje gradskih službenika sa ombudsmenima;
- d) podnošenje izvještaja gradskom vijeću i javnosti o provođenju politike gradskog vijeća;
- e) staranje o organizaciji lokalne uprave i samouprave i njenom radu;
- f) rukovođenje radom gradskih službi i gradskih službenika;
- g) pripremanje prijedloga koje razmatra gradsko vijeće;
- h) vršenje drugih poslova utvrđenih zakonima i statutom grada.

VII - AMANDMANI NA USTAV KANTONA

Član 84.

Amandmane na Ustav Kantona može predlagati Vlada Kantona, većina poslanika u Skupštini Kantona i klubovima bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih poslanika u Skupštini Kantona.

Ukoliko Skupština Kantona odbije predloženi amandman, novi amandman o istom pitanju ne može se predložiti prije isteka šest mjeseci od dana kada je amandman odbijen.

Član 85.

Amandmanom na Ustav Kantona ne može se ukinuti niti umanjiti nijedno od prava i sloboda utvđenih u Ustavu Bosne i Hercegovine i aneksima Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine i instrumentima predviđenim u Aneksu Ustava Federacije, niti promijeniti ovaj član Ustava Kantona.

VIII - ODREDBE O POSTUPKU ZA DONOŠENJE ZAKONA

Član 86.

Inicijativu za donošenje zakona, drugih propisa i općih akata mogu pokrenuti građani, preduzeća, udruženja i druge organizacije i zajednice, političke organizacije i državni organi.

Pravo predlaganja donošenja zakona, drugih propisa i općih akata ima svaki poslanik u Skupštini Kantona, radna tijela Skupštine Kantona, Vlada Kantona, općinska i gradska vijeća.

Član 87.

Postupak donošenja zakona obuhvata razmatranje nacрта zakona i prijedloga zakona. Izuzetno, zakon se može donijeti po hitnom, odnosno skraćenom postupku. Bliže odredbe o načinu i postupku donošenja zakona propisuju se Poslovníkom Skupštine Kantona.

IX - USVAJANJE USTAVA KANTONA

Član 88.

Ovaj ustav stupa na snagu u ponoć istog dana kada ga usvoji Skupština Kantona. Ovaj ustav objavit će se u službenom glasilu Kantona.

Član 89.

Danom stupanja na snagu ovog ustava prestaje važiti Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona koji je usvojen i proglašen 22. 8. 1994. godine i Amandmani I - X na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona koji su usvojeni i proglašeni 29. novembra 1996. godine.

X - PRIJELAZNE ODREDBE

Član 90.

Svi zakoni, drugi propisi koji su na snazi u Kantonu na dan stupanja na snagu ovog ustava, ostat će na snazi u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa ovim ustavom.

Član 91.

Nijedna osoba koja izdržava kaznu izrečenu od strane suda za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava, i nijedna osoba koja je optužena od strane suda za teško kršenje međunarodnog humanitarnog prava ne može se kandidovati ili vršiti bilo koju izbornu ili drugu javnu funkciju.

Član 92.

Objavljeni rezultati popisa stanovništva iz 1991. godine na odgovarajući način će se koristiti za sva izračunavanja koja zahtijevaju demografske podatke, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

IZVOD IZ RECENZIJE

ZBIRKE USTAVNIH TEKSTOVA USTAVA TUZLANSKOG KANTONA

Tokom deset godina od osnivanja Tuzlanskog kantona izvršene su promjene u ustavno-pravnim aktima kojima je urađena organizacija kantona, kao i promjene u sadržaju ustavnih normi u pogledu nadležnosti kantona i njegovih organa. Tako je nakon konstituiranja Federacije Bosne i Hercegovine, koja je trebalo da se sastoji od deset kantona, tuzlanski ratni okrug bio među prvima koji se Ustavnim zakonom 1994. godine transformirao prvobitno u Tuzlansko-podrinjski kanton, da bi kasnije Odlukom Ustavnog suda FBiH izmijenio naziv u Tuzlanski kanton.

U međuvremenu donešeno je osamdeset i dva amandmana na Ustav Tuzlanskog kantona. S obzirom na dinamiku promjena koje su posljednjih godina nastale da bi se udovoljilo zahtjevima vremena i prakse, često su se morali donositi i amandmani na amandmane i time otežalo snalaženje u praktičnoj primjeni ustavnog teksta. Otuda se ukazala potreba da se za potrebe prakse napravi jedan Prečišćeni tekst Ustava Tuzlanskog kantona. Mada prečišćeni tekst ustava nije i službeni tekst, jer bi ga kao takvog trebala donijeti Skupština kantona, on će pomoći poslanicima Skupštine i Vladi kantona, kao i stručnim službama u kantonu i javnim ustanovama u upotrebi ustavnog teksta u svakodnevnom radu.

Službeno će se morati i dalje pozivati na osnovni neizmijenjeni ustavni tekst i na amandmane, u slučajevima pozivanja na Ustav kao osnov za donošenje zakona i uredaba, kao i odluka i zaključaka Skupštine kantona. Ali službama koje budu pripremale nacрте i prijedloge tih akata bit će olakšano time što će pored osnovnog neizmijenjenog ustavnog teksta i amandmana imati u rukama i Prečišćeni tekst Ustava.

Otuda smatramo opravdanim i neophodnim što je Služba Skupštine kantona priredila četiri ustavna teksta Ustava Tuzlanskog kantona:

Prvi, pod naslovom “Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona”, kojim se prezentira originalni ustavni tekst donešen 19. 6. 1997. godine, kojim je zamijenjen raniji Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona.

Drugi, pod naslovom “Amandmani I-LXXXII na Ustav Tuzlanskog kantona”. Prvim amandmanom izmijenjen je naziv kantona time što se briše riječ “podrinjski” s obzirom da je Ustavni sud FBiH proglasio neustavnim raniji naziv kantona. Ostalim amandmanima izmijenjene su neke odredbe osnovnog ustavnog teksta kao i odredbe nekih amandmana.

Treći, pod naslovom “Ustav Tuzlanskog kantona sa amandmanskim izmjenama”. Ovo je jedna moderna tehnika uporedne prezentacije osnovnog ustavnog teksta, koji nije izmijenjen, sa tekstom amandmana kojim je izmijenjen raniji osnovni tekst ustava, sadržan u integralnom tekstu Ustava objavljenom u prvom dijelu ove zbirke ustava Tuzlanskog kantona.

Četvrti, pod naslovom “Prečišćeni tekst Ustava Tuzlanskog kantona”, objavljuje se integralni “novi” tekst Ustava Tuzlanskog kantona, u kome su interpolirane odredbe amandmana sa neizmijenjenim odredbama osnovnog teksta Ustava. S obzirom na njegovu praktičnu upotrebu, bez pozivanja na ovaj tekst Ustava u službenoj upotrebi, opravdava se njegovo objavljivanje.

Smatramo da je zbirka ustava Tuzlanskog kantona urađena veoma stručno po najsavremenijoj metodologiji priređivanja normativnih tekstova i da je njeno objavljivanje opravdano i da će naići na prihvatanje u stručnoj i široj javnosti, a posebno kod državnih službenika u kantonu, općinama i javnim ustanovama.

Stoga predlažemo organima Tuzlanskog kantona da ovu zbirku ustava Tuzlanskog kantona štampaju.

SADRŽAJ

Predgovor	3
Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona	6
Odluka o proglašenju Amandmana od I. do X. na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona	24
Amandmani na Ustavni zakon Tuzlansko-podrinjskog kantona	25
Odluka o proglašenju Ustava Tuzlansko-podrinjskog kantona	28
Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona	29
Odluka o proglašenju Amandmana I. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona	51
Odluka o proglašenju Amandmana od II. do VI. na Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona	53
Odluka o proglašenju Amandmana od VII. do XII. na Ustav Tuzlanskog kantona	56
Odluka o proglašenju Amandmana od XIII. do XLI. na Ustav Tuzlanskog kantona	59
Odluka o proglašenju Amandmana od XLII. do LXXIII. na Ustav Tuzlanskog kantona	65
Odluka o proglašenju Amandmana od LXXIV. do LXXXII. na Ustav Tuzlanskog kantona	74
Obrazloženje amandmana na Ustav Tuzlanskog kantona	78
Ustav Tuzlansko-podrinjskog kantona (sa tekstom amandmana)	84
Ustav Tuzlanskog kantona (neslužbeni prečišćeni tekst)	122
Izvod iz recenzije	143